

VI
1120
INCUNABULI
7
12
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

S. M.a Novella

N.° 9262.

Zacharie Lilij vicentini
Breviarius orbis

a Barimon regio est Scythiæ iuxta Imauum mõtem: in qua ut Plinius refert libro. vii. siluestres uiuunt homines auersis post crura plantis/ eximiæ uelocitatis: passim cum feris uagãtes. Plinius

Achaia quæ & Hellas dicit̃ ut libro. iii. refert Ptolemęus/ prouincia ẽ grecię ab Acheo antiquo rege cognominata: quę primo Danaa dicta fuit: ut Herodoto placet. Vnde gręci achei atq; achiui & danai dicti sunt. Ea limites habet ab occasu Epirũ: a septẽtrione Macedoniã: ab ortu solis partẽ ægei maris: a meridie creticũ pelagus. Vt uero Pomponius scribit libro. ii. qua sol oritur ægęis: qua occidit/ ioniis fluctibus obiacet. Ab isthmo autẽ peloponesi incipit Achaia: quæ undiq; est circũsepta mari præter q̃ a septẽtrione. Vrbiũ quas habet/ eę maxime memorãdæ sunt. Thebæ Boetiæ duorũ numinũ Liberi atq; Herculis patria/ ut libro. iiii. Plinius refert. Megara/. quæ megaridi regioni nomen dedit. In attide Eleusis Cereri cõsecrata: & clariores q̃ ut indicari egeant Athenæ. Pithia. Delphi. Calcis. Regiones Attica/ Boetia/ Megaris/ Etholia/ Phocis in qua ẽ mons Parnasus: quę alio noĩe Aonia dicitur. Vnde Aonides sępe musę dictę sũt. Est etiã eodẽ noĩe Achaia regio quędã in peloponeso: Ptolemęus Herodotus Põponius Plinius

Ptolemęus in qua urbs Patræ sita est/ ut libro.iii. refert Ptolemęus. Est & Epidaurus Limera cognomine ut
Plinius libro.iiii. Plinius auctor est.

Acarnania regio est Epiri: in qua clarum oppidũ est Leucas. Eam Achelous fluuius ab ætholia
Solinus diuidit: siue /ut ait Solinus/ Pindus mõs q acheloum parit: in quo ĩuenitur lapis galactites: qui si teratur/ reddit succum album ad lactis saporem. Foeminis nutrientibus illigatus fęcundat ubera. Eodem quoq; nomine uocatur regiũcu
Seruius la quædam in ægypto /ut Seruius scribit super quinto ęneidos.

Agathyrsi populi sunt in Scythia ab Agathyrso
Põponius Herculis filio cognoĩati: q ut Põponius refert/ ora artusq; pingũt/ & sic ut ablui nequeant. Vir
Virgilius gilius.iiii. æneidos. Cretesq; dryopesq; fremũt: pictiq; agathyrsi.

Alania regio est Scythiæ Europæ: quæ ad meotidas paludes pertingit.

Albania ꝓuincia est asiæ/ quæ a septẽtrione sarmathię adhæret. Ab occasu Iberia/ a meridie parte maioris armenię usq; hyrcanũ mare terminatur. In ea Albania ciuitas/ & Albanus fluuius. Alba
Solinus ni /ut Solinus refert/ posteros se Iasonis credi uolũt. Albo crine nascuntur. Color igitur capillorum genti nomen dedit. Glauca oculis inest

pupilla. Ideo nocte q̃ die plus cernunt. Apud hos canes ferocissimi/ qui tauros & leones peri mant. Quales petēti Indiā Alexandro Magno Rex albaniæ dono dedit.

Alyba regio est non lōge a Mysia: ubi Homerus argentifodinas esse tradit. Homerus

Amazonia regio est Scythiæ/ ut libro .v. scribit Ptolemęus. Fuerūt. n. Amazones scythicæ fęmi næ iuxta Tanaim fluuiū primū inhabitātes. De inde ad loca iuxta flumen Thermodoonta de uenerunt. Et ulterius ꝓcedentes magnā asię par tem armis occupauere. Virgilius. xi. æneidos. Ptolemęus Virgilius

Pulsant/ & pictis bellantur amazones armis.
Seu circum hypolitem: seu cum se martia curru
Penthesilea refert: magnoq; ululante tumultu
Foeminea exultant lunatis agmina peltis

Harum Regina Penthesilea cōtra græcos troia nō bello interfuit. Cuius ĩ re militari magnę uir tutis documēta extitere. Sine uiris hę foeminæ degētes/ in uere tantum cum illis delectari con sueuerunt: quousq; se grauidas persentirent/ ut libro. ii. Iustinus refert. Et si mares nascebantur: interficiebant illos. Foeminas uero dexteriori bus mammis inustis/ ad uenationes & rei belli cæ officia exercebāt. Vnde amazones dictę sūt quasi sine mamma. Iustinus

A manthes populi sunt in Aphrica proximi Troglodytis: qui salibus domos extruūt. Et tāta ibi huiusce uenę copia est: ut tecta faciāt ex salinis.

Solinus Apud eos, ut Solinus refert, carbūculi gemmæ inueniuntur.

A mathus īsula est in mari ęgęo Veneri sacra: ipsa

Virgilius dicēte apud Virgiliū. Est amathus, est celsa mihi paphos atq; cythera. Est āt metallorū foecūdissi

Ouidius ma. Vnde Ouidius methamor. x. At si forte roges foecundam amathunta metallis.

A ndegauia regio ē galliæ ducatus titulo insignita, Turonibus ac Biturensibus finitima, oceanoq; proxima.

A ndrogynæ populi sūt ī aphrica, ut libro vii. Pli

Plinius nius refert, utriusq; naturę iter se uicibus coeuntes. Dextera māma his uirilis, leua muliebris.

A ngilæ populi sūt in aphrica uersus garamantas

Pōponius qui ut libro primo Pōponius refert, manes tātū deos putāt. Eos ut oracula cōsulūt. Quæ uolūt super tumulos precanẽ. Pro responsis sōnia accipiūt. Foeminis eorum solēne est, nocte qua nubūt, oīum stupro patere. Quæ cū munere adueniunt, & cū plurimis cōcubuisse ferūt: maximū decus. In reliquum pudicicia insignis est.

A ntandrū saxū est magis q̄ insula inter tenedum & chium: qua ægęus sinus pandiẽ a dextera na

uigātibus. Est etiā ciuitas ī phrygia dicta Antandros. ut sup. iii. Aen. Seruius scribit. Vnde Virgilius. Classemq; sub ipsa Antandro: Seruius Virgilius

Anticyra insula est in mari ęgęo uersus Corinthū, portū habēs amplū, habetq; oppidū eiusdē nominis. In ea Elleborum nascitur, quod est genus herbæ medicinalis.

Anthropophagi populi sūt Scythię, qbus execrādi cibi sūt humana uiscera ut Solinus refert. quē morē impię gentis adiacētiū terrarū ꝓdit tristissima solitudo: quos ob nefarium ritū finitimæ nationes metu ꝓfugæ reliquerunt. Ptolemęus āt lib. vii. dixit illos esse ī India extra gangem. Solinus Ptolemęus

Aonia est pars boetiæ mōtana, ab Aone Rege dicta: quæ alio noīe Phocis appellatur: in qua sub mōte parnaso est ciuitas delphi, Apollinis oraculo clarissima. Ibi aonides mōtes Musis consecrati. In Delphi natā ferūt Sibyllā, de qua Chrisippus loquitur in lib. de diuinatione. Que de Christo cecinisse fertur. Ipsum tuum cognosce Deum, qui Dei filius est. Sibylla Chrisippus

Apamea īsula est a Tigridis fluuio circūfusa, cuī Apamea Antiochi regis mater nomē imposuit.

Aphrica duplex est regio, maior & minor: Minor ab occasu numidia: ab ortu cyrenaica: a septentrione mediterraneo mari terminatᷣ. In ea olim

Carthago fuit a Didone cõstructã: quæ Publiũ Terentium genuit comędiarum scriptorem. Ea quondam fuit alterum post urbem Romam ter rarũ decus: quæ a Scipione Aphricano post an nos septingentos trigintaseptẽ q̃ fuerat extruc

Solinus

ta / ut Solino placet / euersa est. In ea est Vtica ci uitas fato Catonis insignis. Hippo regius / Ru sicade / & Trabaca / Tapsus / Hadrumẽtum / Clu pea. Flumen Bragada. Maior incipit a meridie / & usque ad occasum protenditur: ab Europa mediterraneo mari disiuncta. Aphricam gręci li byam appellauere. Aphrica interpretari potest sine frigore / quasi aprica idest gaudẽs Sole. Ple riq; ab Apher uno ex posteris Abrae aphricam

Plinius

appellari uoluerũt. Ea regio / ut Plinius refert li bro. viii. multiformes animaliũ partus generat inopia aquarum: ad paucos ômnes congregan tibus se feris: ac uarie foeminis cuiusq; generis mares aut ui aut uoluptate miscente. Vnde etiã uulgare græciæ dictum. Semper aliquid noui aphricam afferre. Ex ea regione complures exti terunt rei bellicę gloria insignes. Imprimis qui dem Hano & Hamilcar Carthaginenses rei mi litaris disciplina præstantissimi. Sed præcipua

Hanibal

laude & uirtute Hanibal Poenus cæteris duci bus præstare uisus est: qui minor quinque & ui

ginti annis Carthaginensium imperator effectus hispaniam bello subegit: alpes trãsiuit. Romanorum duces tribus preliis uicit. Apoeninũ transiliens apud ea loca ubi nunc est Florentia dextrum oculum amisit: & tamen. C. Flamineũ consulem apud Thrasumenũ lacum occidit. In apuliam exercitum traduxit: ubi apud Cannas maxima clade Romanos affecit: & tandem semper inuictus cogitur a ciuibus suis italiam relinquere, & opem patrię afferre.

Apsorus insula est in mari adriatico adiacens Liburniæ, ut lib. i. refert Ptolemęus: in qua ciuitates duæ Crepsa, & apsorus. Ptolemęus

Aprutium regio est italiæ, quæ quõdam Samniũ dicebatur, inter apuliam & picenum sita. Regio est amplissima, uariis populis oris q; distincta. In ea urbes clarissimæ. Adria Romanorum colonia, arduo in colle sita: quæ ciue ornatissima fuit Adriano imperatore Romano. Adrianus

Aquila urbs pręclara. Amiternũ urbs iam euersa, quæ magni ornamenti ciuem habuit Salustium Crispum nobilem historicum. Impator Salustius

Sulmo oppidum celebre, Ouidi poetę excellentissimi patria. Ouidius

Ortona urbs uetustissima mari contigua. Arpinũ fama celeberrimum. M. T. Ciceronis Plauti Cicero Plautus

C.Marius &.C.Marii/quos habuit ciues. Aquinũ Toma
Toma sanctissimo ecclesiæ doctore/ac Iuuenale poeta
Iuuenalis ciuibus decoratum. Eam urbem Strabo lib.v.in
Strabo latio posuit. Athina urbs uetustissima/quã Vir
Virgilius gilius libro.Vii.scribit arma Aeneæ fabricasse.

Quinq; adeo magnę positis incudibus urbes
Tela nouãt athina potens/tiburq; supbum.

Beniuentũ a Diomede cõdita/ apud quã.xxx. milia sãnitũ cęsa fuerũt Sulpitio & Petilio cõsulibus. Corfinium oppidũ apud aternũ amnem/ in quo Domitius Enobardus cũ.xxx. cohortibus sese C.Cęsari ne Põpeiũ psequeretur opposuit. Thelesia urbs uetusta: in qua fluuius orĩ tantę frigiditatis/ut nullos gignat pisces. Peligni populi in hac regione fuerũt/Sulmo & Corfiniũ oppida sunt pelignorũ. In ea quõdam regione fuerũt Precutini/Pẽnenses/Frentani/ peligni/Marucini/Furconẽses/ Amiternini/ Vestini populi loca plurima possidẽtes.

Apulia regio est italię mari adriatico cõtermina/ inter dauniã & calabryã: q̃q̃ nõnulli & dauniã cum apulia esse uolũt a Dauno Piluni filio cognominata. Accolæ uero tractũ omnẽ post calabros apuliã uocãt/ut li.vi.Strabo refert. Cumq; aquarũ indiga est/nihilominus lęta suppeditat pascua: & arboribus referta spectatur. Ea quoq;

Strabo

Iapigia dicta est. In qua est mons garganus Vir gilius Vndecimo ęneidos. Virgilius

Victor gargani cōdebat iapigis agris

Nā Diomedes ī Iapigia cōdidit urbē Argiripā. ī sūmitate eius mōtis præclarū extat sācti Ange li oppidū ornatū pulcherrimo templo beati Mi chaelis archāgeli. Apuliā græci dauniā uocant, ut libro. V. Strabo refert. De qua in Iapigia plu ra dicemus. Strabo

A quitania regio ē gallię quæ ut li. ii. refert Ptole męus, ab occasu mari aqtanico: ab ortu & septē trione lugdunense regione terminat̃: a meridie pireneis mōtibus. Cuius insignes ciuitates. Me diolanū, & Burdigala. Populi, auerni, pictones, Santones, Bituriges, Cotueni: quorum ciuitas Lugdunū, quā Plācus orator Ciceronis discipu lus cū galliā comatā regeret cōdidisse tradunt. Amnes clari Liger, & Garūna. Ptolemęus

A rabia quæ & Saba noiat̃ ꝓuincia ē asię maioris, Iudęā ab ægypto disterminās: ab Arabo Apol linis ex babylone filio cognoīata, cinami et thu ris, aliorūq; odorū maxime ferax. Diuidit̃ ī ara biā fęlicē, petreā & desertā, ut li. V. refert ptole męus, In ea mōs Syna q & Oreb: in quo legem Moyses accepit: Sues ī eā aduecti illico moriunt̃ ut Solinus refert, Ibi nascit̃ auis phoenix, aqlæ Ptolemęus Solinus

Phoenix magnitudine/ capite honorato incomũ plumiſ extantibus/ criſtatis faucibus/ circa colla fulgore aureo/ poſtera parte purpureus. In cauda roſeis pẽnis ceruleus interſcribitur nitor. Quadraginta & quingẽtis eum durare annis perhibẽt.

Plinius Vt autem ſcribit Plinius libro. x. uiuit ãnis ſexcentis ſexaginta. Cum huius alitis uita magni

Manilius conuerſionem anni fieri prodit Manilius Senator. Vmbrę quę nobis dextrę ſunt/ illis ſiniſtrę.

Gẽmę uarię In ea Sardonis gemma Molochites cõtra infantium pericula. Iris ſicut criſtallũ. Andromadanſ nitoris argentei: Pederotes/ q ſuauitate oculos afficit/ detinet intuentes.

Arachoſia ꝓuincia ẽ aſiæ maioris/ quæ ut lib. vi.

Ptolemęus refert Ptolemęus ab occaſu drangiana: a ſeptentrione paropaniſade: ab oriẽte india terminaꝛ. Cuius inſignes ciuitates Alexãdria & Arachotus/ Aricada/ phoclis/ Rhizaua/ Arbaca/ Sigara Choaſpa/ Gãmaica/ malliana/ & Daminana. Populi Pargyetę/ Sidri/ Roplutę/ & Eoritæ.

Archadia regio eſt in peloponeſo/ ab Archade Iouis filio cognoĩata. In hac cõperta fiſtula diſparibus cicutis. Ibi palus lernęa/ ubi ab Hercule hydra occiſa fuit. Habet fluuiũ magnũ Erymanthũ/ & mõtẽ eiuſdẽ noĩs demiſſũ. Abeſton lapidẽ gignit ferrei coloris: q ſemel accẽſus extigui

non pōt ut Solino placet. In ea circa cyllenē mō tem merulæ cādidiſſimæ/ quę alibi fuluæ ſūt. Solinus

A rda inſula eſt in mari in qua ut Euſe bius de tēporibus refert Curtius Talaſſus cum quatuor cohortibus uiuus combuſtuſ eſt/ ꝙ tri buta grauius exigeret. Euſebius

A rgia ſiue argos regio eſt in peloponeſo/ ut li. iii. refert Prolemęus. In qua ſunt ciuitates Nemea/ Celone/ Mycenę/ Epidaurus/ Argos/ & tēplū Iu nonis uetuſtate & religione pcelebre/ ut Pōpo nio placet. Apud Argiuos primus oīum regna re coepit Inachus Oceani & Terræ filius ut Eu ſebius de temporibus refert: a quo Inachus flu uius nomen accepit: qui argolicū ſecat tractū. Prolemęus Pōponius Euſebius

A ria prouincia eſt maioris aſiæ iuxta Margianā a ſeptētrione: ab occaſu Parthiæ adhæret: ab oriē te paropaniſade terminatur/ ut lib. vi. refert Pro lemęus. Cuius ciuitates inſignes. Aria/ Bitaxa/ Alexandria/ Artacagna. Pars Ariæ quæ ad auro ram imminet/ omnium ferax eſt pręter oleū/ ut lib. xi. Strabo refert. Eius prouīciæ lōgitudo ad duo milia ſtadiorum. Latitudo ducenta. Opti miq; uini ferax eſt/ quod ad generationes tris perdurat. Prolemęus Strabo

A rimphei populi ſūt aſiæ ſeptētrionalis ꝑpe mō tes ripheos: ubi cadētes aſſidue niueſ adeo īuia

efficiũt/ut ultra adire nõ possint. His iustissimi
Põponius mores/ut lib.i. põponius refert. Pro domibus nemora. Alimẽta baccę. Et maribus & foeminis nuda sunt capita. Vterq;.n.sexus comas tõdẽt. Sacri itaq; habent: adeoq; ipsos nemo de tam feris gentibus uiolat: ut aliis quoq; ad eos confugisse pro asylo sit. Vltra surgũt mõtes riphei: ultraq; eos iacet ora quę spectat oceanum.

Plinius A rimaspi teste Plinio lib.vii.populi sunt Scythiæ europę uersus aquilonis exortũ/unicũ oculum in media fronte tenẽtes: q cũ gryphis continua bella gerũt. Nam gemmas & aurũ quod gryphi eruũt/ui capiũt Arimaspi. Sunt aũt gryphes/ut
Solinus Solinus refert/alites ferocissimę/ & ultra omnẽ rabiem sęuiẽtes. Quorũ immanitate aduenis accessus difficilis/ac rarus ẽ. Quippe uisos discerpunt/uelut geniti ad plectendam auaritię temeritatem.

A rmenia puincia est asiæ/ quę ut lib.v. refert Pro
Prolemęus lemęus/a septentrione parte colchidis/Iberię & albaniæ terminatur. Ab occasu parte Cappadociæ. Ab oriente parte hyrcani maris & Mediæ. A meridie parte Mesopotamiæ & assyriæ. Ab Armenio Iasonis comite cognominata.. Diuiditur ãt in maiorem Armeniã & minorem. In ea mõs Ararath/ut libro decimoquarto ethymo.

Isidorus refert: ĩ quo archa Noe post diluuiũ re sedisse ferũt. Ab ea deducta fuerũt pruna arme nia suauissimi odoris. Araxes fluuius & pars Eufratis & Tigridis ꝑ eã excurrũt/ut Prolemeo placet. Eufrates istar Nili terras foecũdat: diuer sisq; nitet gẽmis. Ciuitates ĩsignes/Artaxata/Ar mauria//Tospia/ Artemita. Vt autẽ scribit Iose phus libro primo ãtiquitatis iudeorũ. Otrus fi lius Aram Armenos instituit. Isidorus Prolemęus Iosephus

Asbystę populi sunt libyę intra maxime continen tem siti/ut Dionysius refert/ ubi tẽplũ illud uul gatissimũ libyci dei medias ĩter arenas cõditũ ẽ Dionysius

Asia est tertia pars orbis: & ẽ maior & minor. Ma ior a meridie ꝑ orientẽ usq; ad septẽtrionẽ protẽ dit. Terminos habet a meridie Nilũ/a septẽtrio ne Tanaim. Minor asia mediterraneo mari cin gitur: & phrygia ac lycia conclusis terminatur: ab Asia nympha filia Oceani cognoĩata: quę im periũ circa ea loca tenuit. Vt autẽ libro. v. refert Prolemęus/a septentrione Bithynia: ab occasu propõtide: ab oriẽte lycia terminat. Ephesus in ea urbs clarissima est. Epheso decus tẽplum Dia næ adeo magnificũ: ut Xerxes cũ oĩa asiatica tẽ pla igni daret: huic uni pepercerit. Est & perga mus/quæ Apollodorum oratorẽ genuit/ Augu sti præceptorẽ & Galienũ medicum insignem: Prolemęus Apollodorus Galienus

quẽ tradũt edidisse uolumina cẽtũ qnquagíta. Ingenia asiatica inclyta p orbẽ fuere. Poetæ Anacreõ/ Minermus/ Antimachus/ Alcęus/ & Sapho mulier. Historię cõditores Exãthus/ Herodotus

Septẽ sapiẽtes Theopõpus. Septẽ sapiẽtia præditi/ Tales/ Bias/ Pitacus/ Cleantes/ Anaxagoras/ Heraclitus/ & Anaximander/

Assyria prouincia est maioris asiæ ab Assur filio Sem cognoĩata/ qui eã regionẽ post diluuiũ pri-

Isidorus mus incoluit/ ut Isidoro placet. Quę ut libro. v.

Ptolemęus refert Ptolemęus/ ab ortu media/ ab occasu mesopotamia terminat̃. A meridie Susiana. A septentrione parte armeniæ. In ea primũ inuentus est usus purpuræ/ odores/ & unguenta/ quibus Romanorũ atq; gręcorũ effluxit luxuria. In hac est Adiabene regio: initium assyriorũ: cuius est

Solinus Abellitis regio/ ut Solinus refert. Quo in loco Alexander Magnus copias Darii fudit/ ipsũq; subegit. Expugnatisq; eius castris/ ĩ reliquo apparatu Regis reperit scriniũ unguentis refertũ. In ea Assur filius Sem Niniuem cõstituit ciuita-

Iosephus tem/ ut Iosephus refert libro. i. antiqtatis iudęorum. Quidã a Nino cõditã fuisse prodiderunt.

Astypalea ĩsula ẽ ĩ mari ægęo una ex cycladibus.

Astomorũ gens ad extremos fines indiæ sita est/

Plinius quæ auctore Plinio libro. vii. sine ore/ corpore toto hirta frondium lanugine uestit̃. halitu tan

tum uiuẽs. Nullus illis cibus. Nullus potus.

Attica Atte prius dicta regio est Achaiæ. In qua fuerunt Athenæ ciuitas pręclarissima/ philosophorũ mater. Hellas quoq; dicta est/ quã uolũt uerã esse græciã/ ut Solino placet. Primus oĩum Cecrops regnauit ĩ attica/ ut Eusebius de tẽporibus refert/ qui duabus naturis dicebatur/ siue ob lõgitudinẽ corporis/ siue ꝙ cum esset ægyptius/ utrãq; linguã sciebat gręcã & ęgyptiacam. Solinus Eusebius

Atlantes populi sunt ultra deserta libyæ/ ut Pomponius scribit. Qui Solẽ execrantur/ & dũ oritur/ & dum occidit: ut ipsis agrisq; pestiferũ. Nõ uescuntur animalibus. Et teste Solino ab humano ritu prorsus exulãt. Nulli proprium uocabulũ. Nulli speciale nomẽ. Diris uultibus Solis ortus excipiũt: diris occasũ prosequuntur: ustiq; undiq; torrentis plagæ sidere oderũt Deũ lucis. Pōponius Solinus

Atrogorũ gens Sericę regioni contermina. Quibus/ ut Solino placet/ temperies cęli miram aeris clementiam subministrat. Arcent sane afflatum noxium colles/ qui salubri apricitate undiq; obiecti prohibent auras pestilentes. Ideo par illis & hiperboreis genus uitę est. Solinus

Auerni populi fuerũt gallię aqtanię/ q auctore Strabone li. iiii. frequẽter aduersus Romanos bella gesserũt/ ãtea qdẽ. cc. milibus bellatorũ/ deide Strabo

duplicatis. Tot.n. cõtra diuum Cęsarẽ milibus cum Vergẽtorige prẹlium cõmiserunt.

Ptolrmeus A urea chersonesus peninsula ẽ in ĩdia extra gãgẽ ut libro. vii. refert Ptolemęus. In qua sũt ciuitates Tacola/Emporiũ/Sabana/Calipolis/perimula/Balonca/Tharra/Malãda/ & alię cõplures.

B

b Abylonia regio ẽ asię maioris/ quę a Babylone ciuitate nomẽ sũpsit. Est.n. Babylon/ut Solinus refert/Caldeę gentis caput: urbs a Semiramide regina cõdita/tam nobilis/ ut ppter eã & Assyrii & Mesopotamii in babyloniæ nomen trãsierint. Vrbs est sexaginta milibus passuũ circuitu patẽs: muris circũdata: quorũ altitudo .cc. pedes detinet. Latitudo qnquaginta: qui ternis digitis in singulos pedes excedũt mensurã nostrã. Amne ĩterluitur Eufrate. Beli ibi Iouis tẽplũ: quẽ inuentorẽ cœlestis disciplinę tradiderũt. In ęmulatione huius urbis. Thesiphontẽ Parthi cõdiderũt. Isidorus uero ethy. libro. xv. scribit a Nẽbroth gigãte Babylonẽm constructã: quã Semiramis regina ãpliauit. Vocabulũ aũt sũpsit a confusione linguarũ ædificantiũ turrim: cuius altitudo qnq; milium centũ septuaginta quatuor passuũ fuit. In ea regione Seleucia ciuitas sita ẽ/ secus Tigrim nõ lõge

Solinus

Isidorus

Turris Babylonię

a babylone/ut libro.xi.Strabo refert. Ea quoq; regio berillum parit qui auro est pretiosior. Strabo

Bactra prouincia ē asiæ/quæ ut lib.vi. Ptolemeus refert terminos habet ab occasu margianam: ab ortu Solis Sogdianos: a meridie Ariæ partē: cuius ciuitates īsignes sunt Characharta/ zarispa/ & Bactra Regia. Virgilius georg.ii. Neq; bactra neq; indi laudibus italiæ certent. Habet populos bellicosos plurimū/assuetos uiuere rapto: qui persarum luxus abhominantes semp in armis uersabāt. Hęc fortissimos mittit camelos: pedes nūq̄ atterētes. Horū rex fuit Zoroastres artis magicę inuentor. Eam gentē primus instituit Geter filius Aram/ut libr.i. antiquitatis iudęorum auctor est Iosephus. Tradunt etiā Alexandrum Macedonē octo urbes in bactriana et Sogdiana condidisse/ut libro.xi.Strabo refert/ e quibus fuit Cariata. Ptolemęus Virgilius Zoroastres Iosephus Strabo

Baleares insulę in hiberico mari sitæ/a Baleo Herculis comite sic dictæ. Sunt aūt duæ/ Maiorica & Minorica: quarum incolas primitus fundarū usum comperisse Vegetius auctor ē. Virgilius primo geor. Stupea torquentem balearis uerbera fundæ. Vegetius Virgilius

Balthia siue basilia īsula ē in oceano septētrionali immensę magnitudinis: quā Plinius li.iiii.di Plinius

xit a littore Scytarũ tridui nauigatione distare.

Plinius B annonia isula est in oceano scythico/i quam/ut Plinius tradit lib.iiii. ueris temporibus electrũ fluctibus eiiciatur.

Strabo B ardi populi fuerũt galliæ/qui auctore Strabone lib.iiii.laudationibus rebusq; poeticis student.

B ragmani populi sũt indiæ ultra gangẽ positi/ui tę integerrimæ:quorũ prĩceps ad Alexandrum Macedonẽ scripsit epistolã:in qua multa conti nenẽ ad cultũ unius ueri dei spectãtia. Inter cætera.Deus uerbũ est:& illud uerbũ mundum & uniuersa creauit. Hoc uerbo oĩa uiuunt. Nos il lud colimus.Illud adoramus.Deus spiritus & mens est:ideo nil aliud amat nisi mũdã mentẽ.

Põponius B asilidii populi sunt scythiæ europę/ ut Pompo nius refert lib.ii.quibus ab Hercule & Echidna generis principia sunt.Mores habẽt regios. Ar ma tantum sagittæ.

B elge seu belgica regio est gallię a Belgis ciuita te nũcupata:que a Scalda amne ad Sequanã flu uium sita est. Dicitur aũt belgica quasi bellorũ gens/uel bella gerens.

Hirtius B ellouaci populi sunt gallię/qui teste Hirtio ĩ ul timo cõmentario belli gloria gallos omnes bel gasq; prestabant.Quos Cęsar bello superauit/ duce eorum Corbeio interfecto.

Bethys regio ē hispaniæ/ quę a fluuio p eā decurrēte nomē assūpsit. In ea est corduba ciuitas/ Senecę & Lucani patria. Et Hispalis/ quę Auicenā Medicū celeberrimum genuit. Australe latus bethycę fines habet oceanū & herculeum fretū/ ut libro. ii. refert Ptolemęus. Vbi ē Calpe mōs Abilę oppositus. Et ī exteriori mari gades īsula. Eā nūc regionē pleriq; Granatā esse ꝓdiderūt. Ptolemęus Granata

Blemii populi sunt in aphrica ultra deserta ipsius regionis/ ut. li. i. Pōponius refert. Quibus capita absunt: uultus habent in pectore. Pōponius

Bithynia ꝓuincia est minoris asiæ/ aduersa Thraciæ/ & proxima Troadi/ quæ prius bebrytia dicta fuit. Virgilius. v. æneidos. Virgilius

Qui se bebrytia ueniēs de gēte ferebat. Postea Bithynia a Bithynio rege dicta est/ quæ teste Solino/ diues est urbiū & opulēta rerū. In bithynio agro Libyssa locus est Nicomediæ ꝓximus/ sepulchro Hānibalis īsignis: q ueneni poculo animā expulit: & romanis se uīculis morte defēdit Solinus Hānibal

Britannia insula est oceani/ clara græcis/ nostrisq; monumētis/ quę ab ortu germanico oceano/ ab occasu ibernico alluit/ ab omni cōtinēte diuisa/ ut li. ii. refert Ptolemęus: de qua Virg. in buco. Ptolemęus

Et pęnitus toto diuisos orbe britannos. Hæc quoq; Albiō dicta fuit a qbusdā albis mōtibus

qui ad eam nauigantibus primo apparet. Cęterum a Britone rege Britannia postea appellata fuit. Quæ teste Solino & plinio in longũ porrigitur octingẽtis milibus passuũ. Latitudo eius constat trecẽtis milibus passuũ. Eam Iulius Cęsar subiugare adortus/extra orbem terrarũ Romanum propagauit imperiũ. In hac/tẽpore solstitii ęstiui fiunt dies lõgiores q̃ in italia/& noctes breuiores. Nã ut libr. ii. Plinius refert. In italia dies longissimus cõtinet horas. xv. in Britannia uero decẽ & septẽ: & nox septẽ. Vnde Iuuenalis satyra. ii.

Solinus
Plinius
Cęsar
Plinius

Et minima contentos nocte britannos. Multa & magna flumina in ea: ut Solinus refert. Fõtes calidi & salubres: metallorum larga & uaria copia: Gagates lapis ibi plurimus/optimusq;: qui ardet in aqua: oleo restinguitur: attritu calefactus applicata detinet. Margaritæ quoq; in ea reperiũtur. Tellus est frugifera auctore Strabone libro. iiii. pecore abundás/auro/ argento/ & ferro. Ibi Londinũ oppidũ/ nũc Londra: copia negociatorum/& lanificii arte celebre.

Iuuenalis
Solinus
Strabo

Britãnia minor regio est galliæ belgicæ/ ut libro iiii. Plinius refert. Quæ nũc ducatus titulo insignis habet: eã nũc pleriq; Turoniã esse dixere.

Plinius

Boetia regio est europę in achaia sita: a boue quã

indomitã Cadmus Agenoris filius ibi cõperiẽs ĩmolauit/sic cognoiata. In ea Thebæ ciuitas pręclara ab Amphione cõdita: & mõs citherõ fabulis carminibusq; celeberrimus. In boetia/ut Plinius refert li.xxxi.iuxta flumẽ Erynũ duo sunt fõtes: quorũ alter memoriã alter obliuionẽ affert Plinius

Boemia regio est mysiæ europæ a Boemo prĩcipe cognoiata. Est aũt ultra Danubiũ sita/ rerũ opulenta/arboribus foecũda/fluminibus irrigua/diuersarũq; ferarũ generibus referta. Cuius metropolis ẽ Praga ciuitas pmaxima. Regio est frigidissima/uersus aquilonẽ posita. Nõnulli eã germaniæ partem esse tradiderunt.

Boi populi fuerũt galliæ cisalpinæ inter Padum & Trebiam siti.

Borystenes populi sunt Scythiæ europæ in.vi.climate cõstituti. Sic dicti a nobilissimo fluuio Borystene qui in pontũ defluẽs teste Põponio/magnos pices alit: qbus & optimus sapor/ & nulla ossa sunt. Est etiã insula in ponto eiusdẽ nominis/ut lib.iii.scribit ptolemęus. Põponius Prolemęus

Brutii populi sunt italiæ inter lucaniã & Rhegiũ siti: apud quos/ut Solinus refert/ Vlixes ĩsigne Mineruæ templum extruxit. Hæc regio auctore Strabone lib.vi. Oenotria quondam dicta fuit: Cuius metropolis est urbs Cosẽtia. Supra illam Solinus Strabo

Pandosia est/ualidum propugnaculũ: ubi Molossorum rex Alexander trucidatus est. Est & Rhegium a Calcidensibus cõdita: cuius ingẽs olim potentia fuit.

Burgundia regio est galliæ celticæ quę longo tẽpore sub regibus fuit. Nunc aũt regia dignitate amissa/ducatus titulo insignis est: cuius duces cęterorum christianorũ duces facile præcellũt.

C

Pōponius — C ACearia insula est in ponto Marti sacra. Eam Pomponius lib. ii. Collisariã uocat. In qua uolucres cũ aduenis pẽnarum ictu pugnare uidentur.

Cadana insula est in persico pelago/adiacens carmaniæ.

Calabrya regio est italiæ post lucaniam sita/a gręcis sic cognominata/qa bonis omnibus scatet. In ea est Brundusium ciuitas/pulcherrimo portu insignis/ Pacuuii tragędiarum scriptoris clarissimi patria. Est Tarentũ urbs inclyta/ a Tara

Strabo — Neptuni filio cõdita: seu ab Achiuis ut Straboni placet. quæ Ennio poeta & Archita tarẽtino philosopho præstãtissimo ciuibus ornata fuit. Eas urbes Strabo libro sexto in Apulia posuit.

Caldęa regio est asiæ maioris/in qua Babylon ci

uitas magna fuit. Caldęos Arphaxat instituit/ & a se Arphaxateos nominauit/ ut Iosephus refert li.i. antiquitatis iudęorum. Iosephus

C alcidica regio est Macedonię/ ut libro secundo refert Ptolemęus: in qua est Panormus portus & ciuitas. Athosa promontorium & ciuitas. In mediterranea regione Augea ciuitas/ & Athos mons altissimus. Ptolemęus

C halybes populi sunt in asia/ assyrię contermini/ ut Dionysius refert/ genus hominũ durissimũ: qui nũq̃ ĩ elaborãdo ferro/ parandisq; ad bella armis/ a maleis neq; ab ĩcudibus uacãt: totaq; illa regio arida: nulliq; apta cultui: fumo contecta ardere uidetur: & ferramentorum structuris ictibusq; inhorrere. Dionysius

C laros insula est una ex cycladibus: a qua/ ut Homerus refert/ Apollo Clarius dictus est. Homerus

C ampania regio est italiæ quæ nunc dicit̃ terra laboris: regio oĩum italiæ fertilissima bis uernat: temperies grata/ aer purus & blandus. In ea Capua urbs uetusta a Capye Troiano/ uel a locis campestribus sic appellata. Virgilius. li. x. Virgilius

Et Capys/ hinc nomẽ campanę dicit̃ urbi.

Ea enim urbs propter fertilitatem agrorũ a Romanis seruata est. Ait. n. Cicero oratione in Rullum. ii. Vnũ ne fundũ pulcherrimũ populi Ro. Cicero

caput uestrę pecuniæ/pacis ornamẽtũ/subsidiũ
belli/ fundamentũ uectigaliũ/ horreũ legionũ/
solatium annonæ disperire patiemini? Hãc Tu
sci condidere/uiso falconis augurio: qui tusca
lingua capys dicitur. In hac etiam Neapolis est/
urbs pręclara: Parthenope a tumulo Syrenis ap
pellata. Ibi cumarũ urbs/a qua Sibylla cumana/

Sibylla quæ nũc diruta iacet. Eã Sibyllã de Christo hæc
pręcinisse tradunt. Et mortis fatũ finiet/triũ die
rũ sõno suscepto: tũc a mortuis regressus ĩ lucẽ
ueniet: primus resurrectionis initiũ ostẽdẽs. In
ea fuerũt Bayę urbs opulẽta. Veseuus mons cu
ius incẽdia dũ Plinius inspicere uoluit/necatus
ẽ. De hac regione plura uidebis ĩ terra leboris.

Chananea regio ẽ Syriæ a Chananeo filio Cham
sic cognominata/qui eã regionẽ/quæ nunc Iu
dęa nũcupat̃ inhabitans/a se chananeã appella

Iosephus uit ut Iosephus refert li.i.antiquitatis iudęorũ.

Canopus insula ẽ obuia Nili hostio/ ut pompo

Põponius nius refert.lib.ii.quod Canopicũ uocãt. Mene
lai gubernator nauis Canopus/ibi moriens no
mẽ insulę/illa hostio dedit. Est etiã ciuitas eius
dẽ nõis: quã Alexãder Magnus ĩ eadẽ insula in
star ciuitatis suę macedonicæ/quę pella diceba

Virgilius tur/cõdidit. Vnde Virgilius.iiii.georgicorum.
Nam qua pellęi gens fortunata canopi

Accolit effuso stagnantē flumine Nilum.

Cantabri populi sunt hispaniæ tarraconensis uersus oceanum septētrionale, ut libr. ii. refert Prolemęus. Quorū ciuitates mediterraneæ Concona, Octauiola. Argenomescū, & aliæ cōplures. Prolemęus

Chaonia regio est alpestris Epiri: quandoq; pro tota Epiro sūmitur. Dicta est autem Chaonia a Chaone Heleni fratre Virgilio teste. li. iii. ænei. Virgilius

Morte Neoptolemi regnorū reddita cessit
Pars heleno, qui chaonios cognoīe campos
Chaoniāq; omnē troiano a chaone dixit.

Est etiam Chaonia mons in Epiro in quo silua fuit Dodona carminibus poetarum pcelebris: glandibus superabundans. Erat in ea templum Ioui Dodoneo sacrum: in quo duas e cęlo columbas descendisse ferunt: & inde ueteribus solitas insidere quercubus, responsa dātes postulantibus. Vnde Virgilius. ii. geor. Virgilius

Aesculus atq; habitæ grais oracula quercus

Cappadocia prouincia est asiæ maioris, & ut Solinus refert gētium uniuersarum quæ pontum accolunt, pręcipua. Ab Armenia maiore diuisa Eufrate amne. Multæ in ea urbes inclytæ. Terra illa ante alias altrix equorum: & prouentu equino accōmodatissima. Equis inesse iudiciū documentis plurimis patefactum est: cum ali Solinus

quot inuenti sunt: q non nisi primos dominos agnoscerent. Inimicos partis suę norunt. Adeo ut inter prelia hostes morsu petant. Alexandri

Equus Alexandri

Magni equus Bucephalus neminem unq̃ aliū preter dominum uehere dignatus é. Equus. C.

Equus Cęsaris

Cęsaris nullum præter Cęsarem dorso recepit. Regem Scytharum cum singulari certamine interéptum aduersarius uictor spoliare uellet, ab equo eius calcibus morsuq; laniatus est.

C apraria insula est in mari tusco capris abundās, quam gręci ęgilon dicunt. Alii eam ī mari ligustico esse dixerunt.

C aria regio est minoris asię a Cara rege cognoīata. Qui teste Plinio .lib. vii. auguria ex auibus primus comperit. Gens quōdam armorum pugneq; amans: adeo ut aliena etiam bella mercede ageret. In ea est Halicarnasus ciuitas maritima: ī qua Mauseoli nobilis extat opus. Fuit āt Mauseolum nobile sepulchrum ab uxore Artemisia factum Mausolo Carię regulo, ut Martialis lib. x, epigrāmatū refert.

Plinius

Marmora parua quidem! sed nō cessura uiator
Mauseoli saxis pyramidumq; lege.

Plinius

Quod opus ut Plinius refert. libr. xxxvi. inter septem miracula cōputatur, quod maximi eius tēporis sculptores Scopas, Bryas, Timotheus,

& Leochares cęlauere. Paterq; ī circuitu pedes quadringentos undecim. Attollitur in altitudine.xxv.cubitis. Cingitur colūnis.xxxvi.

C arystos insula est una ex cycladibus in euboico mari sita: uarii marmoris feracissima. De qua Seneca ī Troade. An ferax uarii lapidis Carystos. In ea Titanos regnasse Solinus auctor est. Est etiam ciuitas eiusdem noīs in euboia/ut lib.iii. scribit Ptolemęus Seneca Solinus Ptolemęus

C arpathus insula est inter ęgyptum & Rhodum/ in qua regnauit Proteus maximus uates/Oceani & Tethyos filius. Ea insula mari carpathio nomen dedit.

C armania prouincia est asiæ maioris/ quę a septētrione Carmania deserta terminatur. Ab oriēte Gedrosia. Ab occasu parte persidis. In ea sūt ciuitates/Carmania metropolis/ Taspis/ Alexandria/& alię multæ. Carmanii teste Pomponio sine ueste ac fruge/sine pecore ac sedibus/ coriis piscium uestiuntur. Quidam testudinis carne uiuunt: præter capita toto corpore hirsuti. Pōponius

C asiterides decem insulę sunt in oceano occidentali: ex aduerso celtiberię: a fertilitate stāni dictę. Quas qa plūbo abundāt/uno oēs noīe cassiterides appellant/ut li.iii. Pōponius auctor est. Pōponius

C aunos insula ē in mari oceano proxima Tyle.

C ęa insula est in ægęo mari a Cęo Titani filio cognominata.

C ephalonia insula est in mari ionio: quę quondã fuit sub Vlixis imperio. Hæc teste Plinio Menala olim dicebatur, & est cõtra Epirum sita. Plinius

C eltæ siue Lugdunẽses fuerũt populi gallorũ, & est tertia pars galliæ: q uenięntes ad iberũ fluuiũ hispaniæ, ibiq; cõsidẽtes Celtiberi dicti sũt. Vnde Lucanus libro. iii. Profugiq; a gente uetusta Gallorum celtę miscentes nomen hiberis: Lucanus

C helonophagi, ut scribit Solinus, populi sũt Carmaniæ, q non alia q̃ testudinis carne uiuunt. Piscium cute se uelant. Solinus

C eltiberi populi fuerũt hispanię, quorũ nobilissima ciuitas fuit Numãtia, quę auctore Strabone li. iii. i bello celtiberico quod aduersus Ro. po. gestũ est, uirtutẽ ꝓpriã ostentauit: quod uigesimũ ꝑdurauit ad ãnũ. Bilbilis quoq; ciuitas i celtiberis ãnumerat̃. Est ãt natio frequẽtissima, auri atq; argẽti copia excellens. Nã. M. Marcellus tributum ex celtiberia exegisse fertur talentum sexcentorum. Strabo

C hemnis insula ẽ, ut põponius scribit i quodã lacu ægypti, lucos siluasq; & Apollinis grãde sustinens templum. Natat: & quocunq; uẽti agũt pellitur. In ea pyramides sunt tres tricenũ pedũ Põponius

lapidibus extructæ: quarũ maxima quatuor fe re soli iugera occupat: totidẽ ĩ altitudinẽ erigitᷣ

C enomani populi fuerũt galliȩ cisalpinæ: quorũ caput urbs Brixia fuit a gallis condita/ ut Iusti nus tradit. Iustinus

C entauri fuerũt thessaliæ populi secus montẽ pe lium habitantes: qui media parte uiri/ & media equi describuntur. Hi a Lapitis originẽ traxere/ qui & ipsi alpestres populi ĩ thessalia fuerunt.

C herronesus uel chersonesus terra ẽ fere undiq; mari cincta: quȩ nisi paruo contineretur/ insula dici posset. Vna est in India quæ aurea Cherso nesus describitur a Ptolemȩo. Altera in thracia/ Prolemȩus ob multa memorabilis/ ut Põponius refert. lib. Põponius ii. In ea flumen ægos/ naufragio classis atticȩ in signe. Est & Abydo obiacẽs Sestos Leãdri amo re pernobilis. Est & locus in quo persarũ exer citus diuisas spatio pelagoq; terras ausus pon tibus iungere/ mirũ atq; ingẽs facinus. Ex asia ĩ græciam pedes trãsgressus est. Sunt Prothesilai ossa consecrata delubro. Est & portus Sceolos/ Atheniẽsibus & lacedȩmoniis nauali acie decer nentibus laconicæ classis signatus excidio. Est Cynosenia tumulus Hecubæ/ siue ex figura ca nis ĩ quã cõuersa traditᷣ: siue ex fortuna in quã deciderat humili noĩe accepto. Altera Cherso

nesus est iuxta chimeriũ bosphorũ/ quę taurica chersonesus appellat̃/ ut inferius describemus.

Solinus

C reta ingẽs insula a Crete nympha Hesperidis fi lia cognoĩata: uel a Crete Curetum rege/ ut Soli no placet. Alii a tẽperie cęli Aereã primũ dictam existimauere. Deĩde Macaroneson.i.beatã insu lam. In ea Minos regnauit: ac insulas circũiacen tes subegit. In hac etiã Iupiter enutritus ẽ. Fuit ea insula nobilis/ & centũ quondã urbibus ha bitata. De qua Virgilius lib.iii.ęneidos.

Virgilius

Creta iouis magni medio iacet insula ponto.
Mons ideus ibi: & gẽtis cunabula nostrę
Centũ urbes habitãt magnas: uberrima regna.

Inter ortũ porrigit̃ & occasũ tractu lõgissimo. Hinc gręcia: inde Cyrenis obiacẽtibus. A septẽ trione ęgeis ęstibus uerberat̃. Ab austro libycis undis pfundit̃. Habet ĩ lõgitudine.cclxx.mil. passuum. In latitudine qnquagĩta milia. Circui tus eius.D.lxxxix.milia passuum cõplectitur.

Solinus

Prima/ ut Solinus refert/ nauibus & sagittis cla ruit. Prima litteris iura finxit. Equestres turmas prima docuit. Ex qua disciplina rei bellicæ con ualuit. Studiũ musicũ inde coeptũ. Siluestriũ ca prarũ copiosa est. Ceruis eget. Lupos/ uulpes/ aliaq; quadrupedũ noxia nusq̃ educat. Serpẽs ibi nullus. Auẽ noctuã non habet. Larga est ui

tibus. Optimi uini feracissima. Mira ĩ ea solis In dulgẽtia. Arborarii prouẽtus abundãtes. Cęsæ cupressi repullulãt. Herba alimos ibi est: quę ad morsa diurnã famẽ prohibet. Caristias aues gi gnit: quæ flãmas impune inuolant. In ea quon dã fuit labyrinthus/memorabile opus a Dæda lo fabricatũ/famosum quidẽ & a poetis decãta tum. Vnde Ouidius .viii. Methamor. Ouidius

Dędalus ingenio fabræ celeberrimus artis
Ponit onus: turbatq; notas/& limina flexu
Ducit in errorẽ uariarum ambage uiarum.

Sed ut plinius scribit li.xxxvi.nat.hist. centesi mã tantũ portionẽ labyrinthi ægyptii Dędalus accepit/quẽ pro exẽplo habuit. Insigniũ urbiũ principatus est penes Cortinã/Cydoneã/ Gno sum/quæ fuit Minois regia: & ut quidã uolũt/ Strabonis cosmographi patria. Plinius Strabo

Cianitę uel cianeæ & Simplegades insulæ sunt ua gæ & errabundę contra thracium bosphorum/ paruoq; distãtes: quę aliquãdo creditæ sũt con currere/ut libro.ii. Pomponius testatur & Stra bo li.iiii. Põponius Strabo

Cyclades insulæ sunt ĩ mari ægęo/sic quoq; dictę qa in morẽ cycli/hoc est rotundi disponuntur. Sunt aũt omnes numero qnquagintatres.

Cilicia prouincia est in minori asia/inter pamphi

liam & Taurũ mõtem sita. plurima iacet cãpo / sinu lato: quæ a Cilice Agenoris filio nomẽ sortita est. Matrẽ urbium habet Tharson: quã Danes proles nobilissima Perseus locauit. Hãc urbem intersecat Cidinus amnis mirę suauitatis. Circa Coryciũ Ciliciç urbẽ crocus plurimus optimusq;. In ea regione ẽ Corycius specus / ut Põponius scribit / singulari ingenio / ac supra q̃ ut describi facile possit / eximius / adeo mirificus ac pulcher / ut mentes accedentium primo aspectu cõsternat. Descẽsus eius qngentorum & mille passuũ p amoenas umbras. Terret ingrediẽtes sonitus cymbalorum diuinitus crepitãtium. In eo Tiphonis gigãtis cubile positũ accolę crediderunt. Heliopolis antiquũ oppidũ ciliciç fuit / patria Chrisippi stoicæ sapientię præstãtissimi. Cilices mediterraneo mari proximi / pyratę fuerunt: quos Magnus Põpeius / ut Florus tradit / funditus deleuit. Cilices antiquitus Tharsi uocabantur a Tharso nepote Iaphet / qui eos instituit / ut libro .i. antiquitatis Iudęorũ Iosephus auctor est. Tarsus nãq; apud eos ciuitatum metropolis appellatur.

Corycius specus

Põponius

Tipho gigas

Florus

Iosephus

Cimas est insula maxima inter istri hostia. Et ut Pomponius refert / urbem habet / quam quia Bithini incolunt / Bithinida appellatur.

Põponius

Cimbri populi fuerũt germanię ſeptẽtrionalis: q lingua gallica: ut Feſtus tradit latrones dicuntur: nunc flamingos appellãt: qui olim oceano inundante relictis ſedibus Romanorum fines inuaſerunt: ac magna clade primum Romanos affecerũt. Tandẽ incredibili cęde a. C. Mario: ut Florus prodidit: i cãpo Raudio deleti ſũt. Et ut Euſebius de tẽporibus refert: uiginti milia cimbrorum iuxta Eridanũ Marius cęcidit: & octoginta milia cepit. Cimbri latrocinando incertis errabundi ſedibus ad paludẽ uſq; meotim militiam agitarũt: ut li. vii. auctor eſt Strabo. Ab eis .n. Cimerius uocatus eſt boſphorus: quaſi cimbricus: cũ grecorum lingua cimerios cimbros nominent: Feſtus Florus Euſebius Strabo

Cyprus inſula eſt Veneri ſacra quæ inter ciliciam ſyriamq; porrigitur: inter alias orbis inſulas famoſiſſima: diuitiis abundãs: luxui plurimum dedita. Vrbes in ea clariſſimę. Salamis: Paphos & Cythera: a qua Venus ipſa Cytherea cognominatur. Ea quondã teſte Plinio lib. v. nouẽ regnorum ſedes fuit. Vino abundat & oleo. Frumenti quoq; ſatis habet: æris etiam metalla: in quibus uitriolum & rubigo æris naſcitur: ad medicinæ uſum idonea. Canamellis multa in cypro reperitur ex qua zucharum excoquitur Plinius

Ex pilis quoq; caprarum pannus conficitur:
cui zambellocto nostra ętas nomē dedit. Mul
tas res insula ad alias gentes mittit/ ex quibus
lucra non pauca redundāt. Sed aerem parū salu
brem habet. Tota insula delitiis affluit. Foemi
Iustinus næ admodum lasciuę sūt. Et ut Iustinus tradit/
Cyprię uirgines prius q̄ nuptui tradantur/ exte
ris nautis se prostituere consueuerūt: ut nō ab
re Veneri sacratam cyprum ueteres ꝓdiderint.
C yrene ꝓuincia est in aphrica/ cui ab oriēte ęgyp
tus. Ab occasu aphrica minor. A septentrione
mediterraneū mare. A Cyrene metropoli sic nū
cupata. Calimachi poetæ patria/ quā Batus lace
dęmonius cōdidit. Est autē ea prouincia bono
rum equorū parens/ quę & Pentapolis dicit̃/ a
quinq; urbibus/ quæ in ea sunt/ idest Cyrene/
Beronice/ Arsinoe// Apollonia/ Ptolomais. Cy
rene clara est Hamonis oraculo/ & fonte quem
Solinus Solis appellāt. Qui teste Solino humū stringit:
Pōponius fauillam in cespitē solidat. Vt uero Pōponius
refert fons ille media nocte feruet: fit luce frigi
dus: per meridiem maxime riget. Ibi & lapis le
gitur Hamonis/ quem uocāt Cornu/ ita tortuo
sus est/ fulgore aureo. Somnia repræsentare di
citur subiectus capiti incubantium. Deserta hu
Basiliscus ius prouinciæ generant basiliscum/ malum ī ter

ris ſingulare/cuius oculos qui uidere/ cõfeſtim expirãt/ut Plinius refert li.vii. Necat fructices/ herbas exurit/rumpit ſaxa. Plinius

C riſæ & Argirę inſulę ſunt ĩ oceano indico/adeo metallorum copia foecundæ/ ut pleriq; eas ſuperficiem auream & argenteam habere prodiderint.

C hius inſula eſt in mari ægęo habens Aruiſium promõtorium optimi uini ferax: a quo aruiſia uina/de quibus Virgilius in daphni. Virgilius

Vina nouum fundam calathis aruiſia nectar.

C odanonia inſula eſt in codõno ſinu: quam Teuthoni tenẽt: & ut foecunditate alias/ita magnitudine anteſtat.

C odanus ſinus eſt in germanico oceano/ a Seuo monte uſque ad Cimbrorum promontorium/ ingens profecto plurimiſq; inſulis refertus

C olchos prouincia eſt maioris aſiæ iuxta pontũ/ in qua Oeta filius Solis rex potẽtiſſimus regnauit. Fuit autem efferus & crudelis/qui hoſpites necabat: eoſq; pro uictimis ĩmolabat. Ea quondam prouincia a barbaris ac efferis nationibus hoſpitibuſq; infenſis habitata fuit. Ad ea loca Iaſonẽ ferũt cũ argonautis ex theſſalia nauigaſſe ad uulgatũ uellus aureũ rapiẽdũ/ut li.v. Diodorus refert. Quod ut aptius intelligaᵲ/paulo Diodorus

altius repetendum est. Phrixũ Athamãtis Thebarum Regis filium aiunt nouercę insidias declinantem una cũ sorore Helle e grecia fugisse. Transfretantibus illis ex Europa in asiam sup aureo ariete uirginẽ in mare delapsã hellespon to mari nomẽ dedisse. Phrixum uero delatũ in colchida/arietem iuxta acceptũ oraculum sacrificasse: & pellẽ in templo Martis suspẽdisse. Vt autẽ Eusebius de tẽporibus refert/fuit nauis ei parata/cuius insigne aries erat. Quidam uolũt nutritorẽ eius Arietẽ uocatũ: p quem liberatus est ab insidis nouercę. Oetę uero in põto regnãti responsum datũ/illum tũc mortẽ obiturum/cum externi nauigio delati aureũ uellus sustulissent. Regio est fructibus & omnibus quę ad fabricandas naues pertinẽt opportuna/ut libr. xi. Strabo refert. Sed pręcipue linum/canabem/cæram/& picem gignit. Lanificium quidẽ uulgatum est. Nam & ĩ peregrina exportatur loca. In ea urbs Sibaris colchorum regia est.

Eusebius

Strabo

Colidos insula est ĩ oceano indico/ut Dionysio placet: quã ferunt Veneri dedicatã extitisse/tanteq; esse altitudinis prodiderunt/ ut illuc aues non aduolent.

Insulæ miræ altitudinis

Colocenses populi fuerunt in insula Rhodo/ad quos Paulus apostolus complures scripsit epi

ſtolas: nunc Rhodienſes appellantur.

C olumbaria inſula eſt in mari Tuſco/ auium hu ius nominis mater.

C olumnę Herculis ſunt duo promontoria in ex tremo terrarum/ uerſus occaſum. Q uorum al terum in aphrica/ ei quod ex aduerſo hiſpania attollit/ obiectum. Hoc Abilam: illud Calpē uo cāt. Herculem ferūt iunctos olim ꝑpetuo iugo mōtes diremiſſe: atq; ita excluſū mole montiū oceanū aperuiſſe terras: & inter Aphricam euro pāq; inundans/ uſq; ad littora ſyrię ſe ꝓtēdit. Hercules

C omagena regio eſt Syrię/ quæ quondā in ea me tropolis fuit ſic cognominata.

C orcyra inſula eſt ī mari Ionio Epiro adiacēs/ fer tilis & copioſa/ in qua regnauit Alcinous dili gēs hortorū cultor. De quo Virgilius. ii. geor. Virgilius Pomaq; & Alcinoi ſiluę/ ideſt arbores pomiferę quas ille plātauerat. Eſt & alia eiuſdē noīs inſu la/ quæ uocat̃ Corcyra nigra/ adiacēs dalmatię/ de qua ſcribit Ptolemęus. li. ii. Hanc eſſe credi Ptolemęus derim/ quā patrio ſermone Curzulā uocāt.

C orſica inſula eſt in mari liguſtico/ quæ Cyrnus quoq; dicta ē a Cyrno Herculis filio. Soli uber tate & naſcentiū copia ſpectatiſſima. Vitiū opti miq; uini feraciſſima. Gignit lætiſſima pabula & lapidē Cathochitem: qui/ ut Solino placet/ Solinus

impositas manus detinet: ita seiunctis corpori bus annectẽs / ut cũ ipsis hęreat / a qbus tangit̃.
Est aũt a septẽtrione in meridiem proiecta / lon ga passuũ. cl. milibus: lata maiore ex parte. L.
Circuitus eius. cccxxii. mil. pass. Abest a Sardi

Strabo nia. viiii. mil. passibus. Ea ĩsula auctore Strabo ne li. v. maligne colitur / aspera / & plurimis ĩ par tibus inaccessibilis: adeo ut qui eius mõtes ha bitant / ex latrociniis uitã degentes superent ip sas ĩmanitate beluas. Mirabile siquidẽ uisu est / q̃ agrestis eorum uideatur effigies: q̃q; bestia rum appareat diritas faciesq; truculentę.

Iginus Cous insula est in mari ægęo / quæ teste Igino / a Coo filia Meropis / quę in ea regnauit cognoĩa

Strabo ta ẽ. Fuit Hippocratis & Apellis patria. Strabo

Apelles ãt li. xiiii. Apellẽ ex epheso natũ ꝓdidit / q fuit pictor eximius / omnesq; prius genitos ac futu

Plinius ros postea superauit ut li. xxxv. Plinius refert qui sũme laudauit Venerẽ ab eo pictã exeuntẽ

Ouidius e mari. Vnde Ouidius in. iii. de arte.

Si Venerem cous nunq̃ pinxisset Apelles:
Mersa sub ęquoreis illa lateret aquis.

Varro Ex ea ĩsula / ut Varro scribit li. ii. de agricultura Vindemias romã deportabãt. Nã duobus mõ tibus uina optima ꝓducẽtibus est fertilissima. Prima in arte lanificii foeminarũ ornamẽtis de

dita claruit. de qua Ouidius de arte: quã amas Ouidius
Siue erit in tyriis/tyrios laudabis amictus.
Siue erit in cois/coa decere puta.
Ea quoq; celebris est Homeri sepulchro/ut Soli Solinus
no placet/quod in Naxo posuit Martialis.

Curetes populi fuerũt i Creta/qui una cum Cory bantibus infantẽ Iouẽ aluere. Sunt & alii eiusdẽ nõis populi ætholis cõuicini/ qui cũ ipsis ętho lis bella gessere. Alios tradũt feroces populos in Dalmatia. De quibus Lucanus lib. iiii. Lucanus
Quos alit adriaco tellus circũflua ponto.
Apud istos. M. Antonius fuit a Põpeianis clau sus cum magno ipsius discrimine.

Curicta iusula est in mari adriatico/adiacẽs libur nię/ut libr. i. refert Prolemęus. In qua ciuitates Prolemęus duæ Phulfinum & Curicum.

D

DATIA prouincia est Europæ: quæ ut scribit Prolemęus a septẽtrione parte Prolemęus Salmatiæ a Carpato monte/ a meridie danubio terminaẽ. Plurimis referta est ciuitati bus: Sed earũ insignes/Salinæ/ & Zarmis/ Ege thusa Regia. Eam nũc plerique Valachiam ma gnam esse uoluerunt. Nonnulli tradiderũt Da cos populos Danubio fluuio/siluęq; herciniæ

finitimos olim Vngarię partē īcoluisse: & post in maritima loca Noruegię ꝓxima cōcessisse.

Dalmatia pars est illyrii/contermina liburniæ uersus occasū. Gens olim fuit bellicosa/ ut Cicero testatur. In ea Iadera ciuitas/portu īsignis/ & rerum opulēta. Epidaurus nūc Ragusiū urbs totius dalmatiæ celeberrima/ & alię cōplures.

Dardania regio ē phrygię/ quę postea Troia cognoīata ē. Fuit aūt dardania uocitata a Dardano Iouis filio ex Electra: De quo Virgilius vii. æneidos.

Virgilius

Dardanus idęas phrygię penetrauit ad urbes.

Drangiana ꝓuincia est in asia maiori: quæ ut refert Ptolemęus ab occasu & septentrione Aria & Bagoo mōte terminaē. Ab oriēte Arachosia: A meridie parte Gedrosiæ. Cuius ciuitates insignes sunt Prothasia & Ariaspa.

Ptolemęus

Decapolis quā nūc pleriq; cęsareā esse dixerūt/ teste Plinio a numero oppidorū sic cognoīata ē: quas urbes regnorū instar singulas esse dixit. Est autem pars Iudęæ.

Plinius

Delos īsula est in ægęo mari cycladū clarissima: ī qua Apollo & Diana orti sūt. Alii Pyrpilem uocāt: igne ibi primū repto/ ut Plinius refert. li. iiii Solinus Ortygiā appellauit: in qua primū uisę sūt coturnices aues: quas ortygias gręci uocāt.

Plinius
Solinus

Eã ante oẽs terras radiis solis illuminatã ferũt: cũ post primũ diluuiũ Ogygii tẽporibus nouẽ & ãplius mẽsibus cõtinua nox diẽ iumbrasset, sortitaq; ex eo nomẽ est, q prima reddita foret uisibus. Inter Ogygium sane & Deucalionem annos. Dcc. fluxisse tradiderũt: Cingitur quinque mil. passuum. Diluuium

D iomedea isula est in mari Ionio, ut Plinius refert. lib. x. contra Apuliam sita, tumulo ac delubro Diomedis insignis. Diomedeas aues sola nutrit: qbus color cãdidus, ignei oculi, ora dẽtata. Cõgregatę uolitãt. Duces duę sunt quę regunt cursũ. Altera agmẽ anteit: Altera insequitur. Illa ut ductu iter dirigat. Hæc ut urgeat tarditatem. Et ut Solino placet, inter aduenas iudicant. Græcis uelut ciuibus blãdius adulãtur. Si qs erit alterius gẽtis inuolãt & ĩpugnant Aedẽ sacrã omni die celebrãt. Alis madefactis excusso humore purificant. Ob hoc credũt Diomedis socios ĩ aues esse cõuersos. Eã nũc insulam Tremitam appellant. In qua templũ spectabile eminet: ubi signis ac beneficiis claret Virgo & genitrix Dei. Et Coenobiũ Canonicorũ Regularium adiacet tanta rẽ sacrã deuotione tractantium: & appulsis pietate succurrẽtiũ: ut nõ tam maritimis icolis, q̃ enauigãtibus cũctis reueren

Plinius

Aues Diomedis

Prolemęus dum atq; percelebre sit. Prolemęus uero tabula vi. europæ Diomedeas insulas quiq; esse testatur. Strabo aũt li. vi. duas tantũ posuit. Ex quibus alteram habitatores habere dixit, reliquã desertã esse: in qua Diomedem disparuisse quidam fabulantur.

Strabo

D ryopes populi fuerũt iuxta Parnasum montẽ Apollinem maxime uenerãtes. Eos quidã phocenses dixere. Virgilius. iiii. æneí.

Virgilius

Cretesq; dryopesq; fremũt, pictiq; agathyrsi.

D ryidæ fuerunt gallorum populi, religioni dediti, peritissimi ac sapiẽtes, in siluis habitare soliti: fueruntq; iustissimi oĩum opinione, ut Strabo refert libro. iiii. Galli. n. dryidas suos appellãt magos idest sapiẽtes. Pleriq; Sẽnotheos appellãt idest castos & uenerabiles. De his Cęsar meminit in sexto cõmentariorum

Strabo

Cęsar

D oria & Dorica pars est Achaiæ, quæ Athenis propinqua est. Nã pro Achiuis mutato nomine Dori appellati sũt a Dorico, qui eos exules ĩ patriã restituit. Quidã uero a Doro Neptuni filio eos sic dictos uoluere.

D romos achilleos insula est in põto: ĩ qua Achillem ferunt, cũ infesta classe mare ponticũ ingressus fuisset: ludicro certamĩe celebrasse uictoriã. Et cũ ab armis quies erat, se ac suos cursu exerci

Achilles

tauisse. Ideo dromos Achilleos dicta est.

Dulichium insula est ante Achaiã posita, in qua regnauit Vlixes. Vnde dulichius dictus est. Vlixes

Ducatus spoletanus, quę apud ãtiquos scriptores Vmbria dicta fuit: regio est Italiæ, cuius fines a fonte Tiberis usque ad Anienis fluuii sinistram ripam, ubi uidelicet Anio Tiberim illabitur. Oritur autem Anio ex trebanorum montibus inter Sabinos & Romanos. Quam gentẽ Plinius scribit, antiquissimam italiæ extitisse: ut quos umbrios a gręcis putent dictos: ꝙ ĩundatione terrarum hymbribus supfuissent. Eius regionis ciuitates ĩsignes. Spoletum Romana colonia: quæ nunc habet arcem omnium italiæ munitissimam. Nursia urbs uetusta, ornata sũmo uiro. Q. Sertorio, Romanorũ duce pręstantissimo. Reate urbs, quæ Vespasianum genuit & Titum ac Domicianum filios, imperatores Romanos. Meuania oppidum Propertii poetæ patria. Ameria ciuitas uetustissima ante Persicum bellum annis nongentis .LXXIIII. condita: Tifernum ciuitas Vmbriæ, quæ ut quibusdam placet, ciuitas Castelli dicta est. Eugubium ad apenini radices posita. Nuceria uetusti nois ciuitas. Fulgineũ ciuitas, quæ suffecta fuit Foroflaminii uetustæ urbi a Longobardis

Vmbria

Plinius

Q. Sertorius

Vespasianus

Proptius

Spoletũ

Nursia.

Reate.

Meuania.

Ameria.

Tifernũ.

Eugubiũ.

Nuceria.

Fulgineũ.

propinquo ĩ loco ad annũ. Dccxl. funditus excisę. Fuisse tamẽ legimus alios in libris Fulginates: qui apud Tudertinos habitasse uidentur.

Gentilis — Ornata uero fuit Fulginei ciuitas Gentili medico celeberrimo. Assisia urbs uetustissima ar- (Assisia.) duo in colle sita: quã Propertius poeta Axim appellat.

S. Frãciscus — Ea ornata fuit Francisco & clara uirtute & sanctitate illustribus. Interãnia ciuitas ue- (Interãnia) tusta cuius prata quater in anno irrigua secantur.

Martinus tertius — Tudertum ciuitas uetusta tertio Martino (Tudertũ.) pontifice ciue ornata. Narnia ciuitas arduo in (Narnia)

Gattamelata — colle sita Gattamelatã genuit clarissimum belli ductorẽ. In ea quoq; regione quondã fuit Sabi- (Sabina.)

Sabina — na oĩum italiæ ciuitas uetustissima. Fuerũt etiã Archades genus a Palanthe profectum.

D uracii populi fuerũt in regno frãcorũ siti. Auernis & Ligeri fluuio propinqui: qui ꝑpetuo in amicitiam manserunt romanorum.

E

e Bissus insula est in mari hiberico: cuius

Põponius — terram serpentes fugiunt. Eam Pomponius Ebuson appellat.

E budes sũt insulę q̃nq; numero ĩ oceano britãnico angusto freto diuisę: quarũ ĩcolę ut Solinus

Solinus — refert nesciũt fruges: piscibus tãtũ & lacte uiuũt. Rex unus est uniuersis qui nihil suum habet.

Omnia uniuersorum. Ad ęquitatem certis legibus stringitur: ac ne auaritia diuertat a uero: discit paupertate iustitiam/ utpote cui nihil sit rei familiaris. Verum alitur e publico. Nulla illi datur foemina propria/ sed p uicissitudines ĩ quã cũq; cõmotus sit/ usurariam sũmit. Vnde ei nec uotum nec spes conceditur liberorum.

E chinades insulę sunt/ ut lib. hist. ii. scribit Herodotus in malico mari ex opposito ad hostium Acheloi fluuii/ uel ut Homero placet/ ex opposito ad Helladẽ. Est aũt malea promontorium laconię/ quod p quinquaginta milia passus in mare protẽditur: ubi unda adeo est sęua/ ꝙ persequi nauigantes appareat. Vnde Statius Thebaidos li. vii. Et raucæ circũsonat ira maleæ. Virgilius. v. ęne. Heredotus Homerus Statius Virgilius

Ionioq; mari maleęq; sequacibus undis.

Est in eo celebre Apollinis templum constructum a Maleo argiuorum rege: a quo promõtorium nomen sumpsit.

E gyptus prouincia est aphricæ. Est autẽ supior & ĩferior/ ut scribit Ptolemęus ab Aegypto fratre Danai sic nuncupata. Vt aũt Iosephus refert li. i. antiquitatis iudęorũ: Merseis filius Cham Merseos ĩstituit/ quos nunc Aegyptios uocãt. Hæc prouincia ab oriente rubro mari/ Syriæq; Ptolemęus Iosephus

coniungitur. Ab occasu Cyrenem & Aphricę re ſiduum habet. A meridie uero uſque in æthiopiam protenditur. A ſeptentrione mare habet ægyptium. Incipit autem a Syene, in qua fines ęthiopum, & inde uſq; ad mare ſe protẽdit. In ęgypto nunquã pluere uiſum eſt: ſed Nili inundatione foecundatur. Aegyptii bouem mirantur. Apim uocant. Eum ut numen colunt.

Crocodilus Crocodilus malum quadrupes & in terra & ĩ flumine in ea gignitur, plerunq; ad triginta ulnas magnitudinis. Linguam non habet. Maxillam ſuperiorem mouet. Morſus eius horribilis. Armatus eſt etiam unguium immanitate. Circũdatur maxime cutis firmitate, adeo ut ictus quouis tormento adactos tergore repercutiat.

Delphines Eſt & Delphinum genus in Nilo, quorum dorſa ferratas habẽt criſtas.

Ficus De arboribus præcipua eſt ficus, poma nõ ramis tantum geſtitans: ſed ex caudice quoq;. Septies in anno fructum efficit. Vnde pomum decerpſeris, alterũ ſine mora protuberat.

Palma Palma quoq; ægyptia guſtata arcet ſitim, ſi immatura decerpatur. Si matura ſummatur ſenſum intercipit: uitiumq; ebrietatis imitatur.

Syene Inter ægyptias urbes prima oĩum eſt Syene ſupra Alexãdriam ſita uerſus meridiem quinq;

Plinius milibus ſtadiis, ut libr. ii. Plinius refert, ſub tro

pico Cancri directe locata. Sole igitur existente in Cãcro medio solstitii die/supra uerticem ciuitatis cadẽs nullam prorsus in ea umbram facit. Quod Lucanus in.ii.testatur. Lucanus

Vmbras nunquã flectente Syene. Et in octauo. Nam quis ad exustam cancro torrente syenem Ibit? In ea puteus est mirę altitudinis: quẽ Sol octauo kalendas iulias recto perlustrat ituitu. Sunt Thebæ urbs nobilis: quę/ut Pomponius scribit/cẽtum portas habet: siue ut alii dicunt/ centum aulas/totidemq; prĩcipũ domos. Hinc regio thebaica. Abedos & ipsa nobilis/ olim Mẽnonis regia. Nunc Osiris fano exculta. Alexãdriam & operis ipsius magnitudo & auctor Alexander Macedo nobilitant. Cambises Rex ægyptum superans ciuitatem extruxit/cui Babylon nomen dedit: quæ nunc caput regionis existit. Aegyptii uetustissimi ut prędicãt hominum/trecẽtos & triginta reges ante Amasim: & supra tredecim annorũ ætates certis annalibus referunt. Mortuos fimo obliti plangũt: nec cremare aut fodere fas putant. Verum arte medicatos intra penetralia collocãt. Forum ac negocia foeminę: uiri pensa ac domus curant. Labyrinthus ęgypti domos mille & regias duodecim habuit/marmore extructus ac tectus/ unũ in se

Thebę
Põponius
Abedos
Alexãdria
Cambises
Labyrĩthus

descēsū habet: intus pene innumerabiles uias multis ambagibus huc & illuc remeātibus: sed porticibus sæpe reuocatis ācipites/quibus sub inde alium super alios orbem agentibus/& tan tum redeūte flexu/quantum ꝓcesserat: magno & explicabili tamen errore ꝑplexus est. Pyra mides turres sunt in ęgypto ex quadratis lapi dibus admirandę/fastigiatę ultra omnē excelsi tatem quæ manu fieri posset. Itaq; mensurā um brarum egressę nullas habent umbras. Ex infe riori parte erant latiores paulatim gracilescētes in acuitatem desinebant. Fuerūtq; sub eis reges sepulti. Vnde & sepulchra a nobis uocātur. Lu canus libro nono.

Pyramides

Non mihi pyramidum tumulis euulsus amasis

Fuit ꝑfecto pyramis admirabilis/quā Chēnis rex ęgypti struxit ex lapide duro/longe a Nilo stadiis quinq; & quadragita: quæ teste Diodo ro lib. historiarū. ii. & artificio & operis magni tudine mirabilem stuporem aspicientibus præ bet. Ad quam ędificandā trecenta & sexaginta hominum milia deputata fuerunt/quam uigin ti ferme annis absoluerunt. Et annumerāt inter septem pręclarissima opa. Habebat. n. quattuor latera/quorū quodlibet ab īferiori parte iugera septē cōtinebat. Altitudo quoq; amplius q̄ sex

iugera tollit latus quodlibet deducta paulatī usq; ad uerticem. Habet Aegyptus Nilū amnē oīum ī mare noſtrum decurrentiū inſignem ac maximum: qui totā terrā irrigat & foecundat: efficitq; inſulam Meroem late patentē: deinde in plures ſciſſus partes efficit formā deltæ/ ſeptēq; in ora ſe ſcindens/ ſingulis tamen grandis in mare euoluit. Vnde Virgilius i.iiii. georg. Nilus Virgilius

Diuerſa ruens ſeptem diſcurrit in ora
Vſq; coloratis amnis deuexus ab indis

ideſt nigris æthiopibus. In loco uero ubi Nilus efficit formam deltę Ogelous Rex ægypti Memphim cōdidit ambitus ſtadiorū cētum & quinquagīta/ urbē omniū Aegypti præclariſſimā/ opportuniori totius eius oræ loco. Quo fit/ ut tanquā in Nili clauſtro poſita aditū præbeat/ prohibeatq; ad ſuperiora loca nauigantibus. Et ad cohibēdam aquarum inundationē/ uerſus nothum aggeres ingētes oppoſuit: et a partibus cæteris undiq; effoſſus eſt lacus īgēs ac profundus: qui urbem efficit munitiſſimā. Vnde & poſteri reges fere omnes relictis Thebis/ & regiam & habitationes in ea ędificarūt. Hæc ciuitas & deorum donis/ plurimisq; decorata rebus/ adeo exornat/ ut prima apud quoſdam/ aut ſecunda in orbe habeatur. Memphis

E lamitę populi fuerũt in Perside/ab Elam nepo te Noe sic cognominati/ut li.i. antiquitatis Iudeorum auctor est Iosephus.

Iosephus

E mathia prouincia est europę quæ postea Macedonia dicta fuit/ut in ea uidebimus.

E milia siue Flaminia nũc Romãdiola/regio ẽ ita lię/in qua urbes insignes. Ariminũ uetusti clariq; nois/colonia romanorum. Cesena/de qua Plinius uina scribẽs Italiæ optima/ cõnumerat cesenaticum. Sassina uetustissima ciuitas/ quæ Plautũ comicũ ciuẽ habuit. Rauẽna urbs uetusta a Thessalis cõdita quę uiros genuit doctos & celeberrimos. Ioannẽ.xvii.Pont. Ro. Petrũ Rauennatẽ q multos sacri eloquii codices eloquentissime dilucidauit. Cassiodorũ urbis Romæ Senatorẽ: q præter scripta sęcularibus litteris haudquaq̃ cotẽnenda/libros de sacris litteris grauissime ac eruditissime scriptos reliqt. Imola flaminię seu ęmilię ciuitas uetusta a priscis forũcornelii appellata/ post troianæ urbis excidiũ/sed incerto auctore/eã initiũ habuisse ꝓdiderunt. Fauẽtia ęmilię urbs insignis haud ꝓcul ab Imola cõstituta/uno eodẽq; tẽpore cõditã fuisse tradũt quã Totila Gothorũ rex pęnitus diruit. Tandẽ una cũ Imola in Mãfredorum familiã deuenit: q eã moenibus ualidissi

Ariminum
Cesena
Plinius
Sassina
Plautus
Rauẽna
Ioãnes põt.
Petrus rauennas
Cassiodorus
Imola
Fauẽtia

mis/aliisq; pulcherrimis ędificiis muniuerunt.
Forũliuii ciuitas uetusta Galli poetæ patria: ac Rainerii iuriscõsulti Bartholi pręceptoris. Bononia urbs uetusta & opulẽta genuit. L. Põponiũ & Ruffum/de quo Martialis. — Gallus poeta — Bononia — Martialis

Fũde tuo lachrymas orbata bononia ruffo:
Et resonet tota planctus in ęmilia.

Ferraria ueteri pado apposita ciuitas nobilissima quæ palatio eximie cõstructo/arce munitissima/foro pulcherrimo/magnificisq; ciuiũ ædibus decorat̃. In ea regione tradunt olim fuisse Adriam urbẽ clarissimam/ quæ mari adriatico nomen dedit. — Ferraria — Adria

Emonia priori sęculo Pirrhea dicta fuit/a Pirrha Deucalionis uxore ut Strabo refert li..viiii. postea æmonia ab Aemone principe: a cuius filio Thessalo thessalia uocata ẽ: quæ sæpe nomẽ a principibus mutauit. In ea sitũ est tẽpe nemus iocundissimũ inter Ossã & Olympũ/qnq; milibus passuũ in lõgitudinẽ tendẽs/ arboribus se in cęlũ tollẽtibus/quę umbrã placidissimã reddunt. Per eius mediũ amnis Peneus a Pindi radicibus ꝑfluẽs iocũdissime discurrit/auiũ concentu & aquarũ sonitu pamoenus. Vnde Ouidius primo metha. — Strabo — Tẽpe nemus — peneus ãnis — Ouidius

Est nemus æmoniæ prærupta qđ ũdiq; claudit

Silua: uocãt têpe/ p quę peneus ab imo
Effusus pindo spumosis uoluitur undis.

Eningia insula est in oceano septentrionali pma xima/ quam habitari ad uisulã usq; fluuiũ a Sarmatis/ Benedis/ scyris/ hyrris tradũt. Eã Plinius commemorat li. iiii. — Plinius

Eolia regio est asiæ media iter Mysiam & ioniã: quæ quondam græcorũ colonia fuit. Aeolios primũ Heliseos dixerunt: quos Helisas nepos Iapheta se nominauit: qui nunc sunt Aeolii ut Iosephus refert li. i. antiquitatis iudęorum. — Iosephus

Eolię siue Vulcanię insulę sunt in freto Siculo/ ut Solino placet/ Ephistiæ prius dictæ/ ab Aeolo Iouis filio cognoiatæ. In eis natura soli ignea. Aut. n. mutuantur Etnæ incendia: aut subministrant. Septẽ numero sunt. Liparę a Liparo Rege/ qui eam ante Aeolũ rexit. Altera Hiera/ præcipue Vulcano sacrata/ quæ plurimũ colle eminentissimo nocte ardet. Strongile tertia/ Aeoli domus. Ex cuius fumo incolæ præsentiscũt/ q nam flatus ĩ triduo sunt futuri. Quare Aeolus Rex uentorum creditus est. Cæterę Didymes/ Eriphysa/ Phoenicusa/ Euonymõ/ aliis similes. — Solinus — Aeolus rex uentorũ

Epidaurus ĩsula est ĩ illyrico mari iuxta dalmatiã de qua Lucanus lib. ii. — Lucanus
Illyris ionias uergens epidaurus in undas.

Quę tamē īſula eſſe deſiit/ut ſcribit Plinius li. ii. Eam nunc eſſe urbem illā crediderim: quam Raguſium appellāt: auro & argēto ditiſſimā. Eſt etiā Epidaurus ciuitas Achaiæ Aeſculapii delubro ꝑcelebris. Vnde Romani peſtilētia uexati/inſpectis libris Sibyllinis ſub forma ſerpētis Aeſculapiū uelut fatale remediū ad Vrbem ex Epidauro duxerūt: a qua Aeſculapius ipſe Epidaurius dictus eſt. De quo Ouidius li. i. de ponto. Plinius Ouidius

Afferat ipſe licet ſacras epidaurius herbas
Sanabit nulla uulnera cordis ope.

Epirus ꝓuincia eſt Europę/quæ aliquando Moloſſa dicta fuit. Eadem & Chaonia a Chaone fratre Heleni. Hanc pleriq; cognomen accepiſſe uolunt a Pyrrho Achillis filio ex Deidamia qui fuit rex Epiri. Terminatur āt Epirus a ſeptentrione macedonia. Ab oriente Achaia. Pars occidētalis ionio mari. In ea ciuitates inſignes Nicopolis/& Ambracia/ut libr. iii. refert Ptolemęus. Eſt & Chaonia/Chomorum/Antigoma Phoenica/& Epidānus/quā nunc Dyrrhachiū appellāt. Leucas ꝓmōtoriū. Amnes clari. Achelous/Acheron. Ibi Tomarus mōs/circa radices nobilis centum fontibus/ut Solino placet. Eſt fons ſacer ī Epiro frigidus ultra omnes aquas Ptolemęus Solinus

in quo si ardentem immergas face͂: extinguit: si extinctum inflammat.

Dionysius

Erembi populi sunt in extrema parte Arabiæ uersus zephyrum, ut Dionysius refert. Robustissimum quidem hominum genus & agreste, qui montana colentes intra specus & prærupta saxa inhabitant. Nudi prorsus & desiccati nimia uiuendi asperitate, qui nigrum colorem & adustam cutem contraxere.

Dionysius

Erythrea insula est in mari gaditano pulcherrima, ut Dionysio placet, armentorum copia refertissima: tãtaq; aeris benignitate prædita, ut homines pariat continentissime ac pene immortalis uitæ. In ea Gerionem habitasse a quibusdã existimatur: quo deuicto eius armẽta Hercules rapuit. Sunt qui aliam esse, & contra Lusitaniam positam arbitrentur, eodem noĩe dictam.

Hercules

Esseni populi fuerũt ĩ iudęa uersus occidẽtem: q ut Solinus refert, memorabili disciplina præditi recesserũt a ritu gentiũ uniuersarũ, maiestatis ꝓuidẽtia ad hunc morẽ destinati. Nullę ibi foeminæ. Venere se pęnitus abdicauerũt. Pecuniã nesciũt. Palmis uictitãt. Nemo ibi nascit̃: nõ tamen deficit hominum multitudo. Locus ipse addictus ẽ pudicitię: ad quem plurimi licet undiq; gentiũ ꝓperẽt, nullus admittit̃: nisi quẽ ca

ſtitatis fides & ĩnocẽtiæ meritũ proſequaꝛ. Nã q reus eſt uel leuis culpæ/ q̃uis ſũma ope adipiſci ingreſſũ uelit: diuinitus ſubmoueꝛ. Ita ꝑ immenſũ ſpatiũ ſęculorũ incredibile dictu/ ęterna gens ẽ/ ceſſãtibus puerpiis. Engada oppidum infra Eſſenes fuit/ inclytis nemoribus/ luciſq; palmarum inſigne.

E ſſedones populi ſunt ĩ Scythia/ qbus mos ẽ/ ut Põponius refert li. ii. parentũ funera cãtu ꝓſeq & cõgregato familiarium cętu/ corpora ipſa laniata pecorũ uiſceribus ĩmixta epulãdo conſumũt. Oſſa capitũ auro incincta pro poculis gerũt. Hæc ſunt apud eos ultima pietatis officia. Põponius

E thalia ĩſula ẽ ĩ liguſtico pelago/ ut li. iii. ſcribit Prolemęus. Eſt ãt populonię oppoſita urbi/ ut Diodorus refert li. vi. diſtat a continẽti ſtadiis ferme cẽtũ: quæ ab Ethalio duce/ q ei præfuit nomẽ ſortita ẽ. In ea effodiũꝛ petrę/ qbus ĩ fornace decoctis ferrũ liquefactum mercatores ad emporia deferũt. Hoc admiratione dignũ hẽt ĩſula/ ut exhauſta effoſſionibus loca/ tẽporibus rurſus repleta cernãꝛ/ ut li. v. Strabo auctor eſt. Prolemęuſ Diodorus Strabo

E thiopia ꝓuincia eſt aphricæ ſupra ęgyptum uerſus meridiẽ: quã Aethiops Vulcani filius qui æthiopię pręfuit ſic nomĩauit. Aethiopes ſolis calore torrentur/ ut Plinius refert lib. ii. Deniq; Plinius

uim sideris ꝑdit hoīum color. In ea plurimi po
puli/mõstruosę gẽtium facies. Alię sine naribus
æquali totius corporis planicie/informes hẽnt
uultus. Aliis cõcreta ora sũt: modicoq; forami
ne calamis auenarũ pastus hauriũt. Nõnulli lin
guis carẽt/ sermonis loco nutibus utẽtes. Dra
conũ & serpentũ magna copia est: ex quorũ ce
rebro gẽmæ extrahũť. Hiacinctus & Crisopas
sus ibi repiunť. Cinamũ ĩ ea colligiť. Ferarum
quoq; uaria genera/ e qbus Camelopardus/
collo equino/pedibus bubalinis/capite cameli
no/nitore rutilo/cãdidis maculis. Rinoceron:
cui ẽ color buxeus/ ĩ naribus cornu unicũ. For
micæ ibi ad formam canis maximi/ arenas au
reas pedibus eruẽtes: quas custodiunt nequis
auferat. Mittit Licaonẽ lupũ ceruice iubatũ: &
tot modis uariũ/ ut nullum illi colorẽ dicãt ab
esse. Mittit & Parãdrũ boũ magnitudine/ Illius
Plinius cęli ales ẽ pegasus/eqno capite ut Plinius refert
li.x. Tragoga quoq; auis maior aquilis/corni
bus arietinis pręferẽs armatũ caput. Aethiopes
quõdã Chusei uocati sũt a Chuso filio Cham/
Iosephus ut refert Iosephus li.i. antiquitatis Iudęorum.
E tolia regio ẽ cõtigua Acarnanię: quæ corinthia
co sinu a pelopõneso diuidiť: ab Aetolo rege
Martis filio nomẽ sortita. Cuius ꝑ medium ut

Dionysio placet/ Achelous amnis fluẽs in Trinacrię usq; fretũ argenteis arenis dilabitur. Dionysius

E uboia insula ẽ pcelebris ĩ mari quod ab illa euboicũ dicit̃: & tã modico spatio a cõtinẽti Boetiæ diuidit̃: ꝙ teste Solino dubiũ fuerit/ an debuerit inter ĩsulas numerari. Opulentissimę ĩ ea ciuitates Caristos/ & Calcis/ Eretria/ & Amarinthus. Solinus

E uropa ẽ tertia pars orbis/ ab Europa Agenoris phoenicũ regis filia cognoĩata. Eã Plinius scribit altricẽ fuisse uictoris oĩum gentiũ populi: longeq; terrarũ pulcherrimã: quã pleriq; merito nõ tertiã portionẽ fecere: uerũ æquã ĩ duas partes ab amne Tanai ad Gaditanũ fretũ uniuerso orbe diuiso. Incipit ãt a flumine Tanai & p septẽtrionalẽ oceanũ usq; ad fines hispaniæ ptẽdit̃. Pars oriẽtalis & meridiana a ponto cõsurgẽs/ tota mari magno ãbitur usq; ad gades. Plinius

F

f ABaria insula est in oceano germanico a frugis similitudine spõte proueniẽtis cognoĩata/ quę olim Burcana dicebat̃/ ut libro iiii. Plinius auctor est. Plinius

F anefii populi sũt ĩ oceano septẽtrionali/ quorũ nuda corpora teste Plinio li. iiii. pręgrãdes ipsorũ aures tota integũt. Eos Põponius Satmalos Plinius

appellat.

Flandria regio ē germaniç ad littora oceani septētrionalis posita. Varios habet populos/ quī prisco nomīe Cimbri dicti sūt. Eos a Dacia uenisse quidā prodiderūt. In ea regione pāni ex lana miro artificio pulcherrime cōficiuntur: in quibus uariæ picturç intextç sunt. Aulea uocātur: ꝙ primum in aula Attali regis Asiæ inuenta sunt. Virgilius geor. iii.

Virgilius

Purpurea intexti tollāt aulea britanni.

Aliaq; genera pānorū nō uulgariū flamingī ex lana cōficiūt/ quos ad alias urbes mittunt.

Friges populi sūt græciæ: qui primum Tigraneī appellati sunt/ quos Tigran filius Gomer instituit/ ut libr. i. antiquitatis iudçorum Iosephus auctor est.

Iosephus

Plinius

Fortunatç insulæ/ ut Plinius refert libro vi. numero sex positæ sunt in oceano meridionali proximæ occasui. In prima earū cui nomē est Ombrion/ çdificia non sunt/ nec fuerunt. Ferulç ibī surgunt ad arboris magnitudinem: ex quibus aqua exprimatur/ ex nigris amara: ex cādidioribus potui iocunda. Iuga montiū stagnis madescūt. Alteram insulā Iunoniā appellatam ferunt. In ea ædiculā esse tantū lapide extructā. Tertia huic proxima eodem nomine. Deinde

Capraria lacertis grandibus referta. Sequitur Niuaria a perpetua niue nebulosa. Proxima ei Canaria plena canibus ingẽtis magnitudinis. Cum autẽ copia omnes pomorum & auiũ oĩs generis abundent: hanc & palmentis cariotas ferentibus/ac nuce pinea/melle/& piscibus abũdare ꝓdiderunt. Vt uero Põponius scribit lib. ultimo/ abundãt sua sponte genitis beatius q̃ aliæ urbes excultæ. Vna duorum fontiũ maxime insignis. Alterum qui gustauerit/risu soluitur in mortẽ. Remediũ est ex altero bibere. Sũt autem adeo fertiles/ ut gentilium error putauerit ꝓpter soli foecũditatẽ/ easdẽ esse paradisũ. Põponius

F orumiuliũ regio est italię/ quæ quondã Iapidia dicebatur. Vnde Virgilius geor. iii.

Castella in tumulis & iapidis arua timaui.

Incipit autem ad Alsæ seu leminis fluuii dexteram/usque ad formionem amnem: qui nũc Tisanus appellatur/inter Muglã & Iustinopolim defluẽtẽ. Vrbes ĩ ea insignes/ Aqleia urbs quõdã eius regionis potentissima: quę genuit hos uiros præstãtes. Sirũ uirũ doctissimũ. Chromatiũ/ ad quẽ gloriosus Hieronymus multa ĩscripsit opa: Et Rufinũ presbyterũ latinis gręcisq; litteris eruditissimũ. Vtinũ præstãs ditissimũq; regionis oppidũ. Ciuitas austriæ nũc Ciuidale Aquileia Rufinus

appellata. Tergestũ urbs uetusta/romana colonia/tertio &.xxx.miliario distãs ab Aquileia. Amnes clari ĩ ea regione Tiliamẽtũ/Anasũ/ Alsa/& Natiso. Est ẽt inter Aqleiã & Tergestũ/ut Pomponius & Plinius tradunt/ Timauus fluuius/qui nouem fontibus surgens/uno ore in adriaticum mare decurrit.

Põponius
Plinius

G

GAdes ĩsula ẽ in fine bethicæ regionis sita: ĩ qua Herculis colũnæ uisunt: & ut Dionysius refert/una adhuc cõspicit/quæ tota ęnea ẽ/tantæq; altitudinis/ut trãscẽdere nubes uideat. Est ãt a cõtinẽti angusto spatio/& uelu ti flumine abscissa/ut li.iii. Pomponius scribit: qua oceanũ spectat duobus pmõtoriis in altũ euecta est. In altero cornu eiusdẽ nois urbẽ hẽt opulentã: in altero tẽplũ ægyptii Herculis: conditoribus/religione/uetustate/opibus illustre. Ossa eius ibi sita sũt. Tirii a rubro mari pfecti cõdiderũt. Nascit in ea arbor similis palmæ: cuius gũma infectũ uitrũ ceraunũ gẽmã reddit. In hac Gerionẽ æuũ agitauisse pbat. Pleriq; uero Herculis colũnas esse uoluerũt Abilã & Calpem pmontoria/ut supra loco suo uidimus.

Dionysius
Põponius
Hercules ægyptius

Galatia puincia est asię minoris/a gallis qui eam occupauerũt nomẽ sortita. Nã galli bithinię re

gi subsidiũ præstantes regnũ cum eo parta uic
toria diuiserũt: Sicq; deĩde græcis admixti/ pri
mũ gallogræci: nũc galathę dicuntur. Qui pri   Galathę
scis tẽporibus Gomoritæ nũcupati sunt/ a Go
mer Iaphet filio ut Iosephus refert libro.i.anti   Iosephus
quitatis iudęorum.

Galilea regio est palęstinæ/ sic nuncupata ꝙ can
didiores hoĩes gignat/ q̃ palęstina. Est aũt con
termina Syrię/ Arabię/ atq; Aegypto. Terra opi
ma/ & ferax/ & fructibus satis abundans.

Gallia ꝓuincia est europæ a cãdore populi nũcu
pata. Gala.n. gręce lac dicitur. Nã montes & ri
gor cæli ab ea parte solis ardorem excludunt.
Quo fit/ ut cãdida corpora nõ colorentur. Lõ
gitudo eius.ccccxx. M. passuũ. Latitudo.ccc.
xiii. computat̃. Gallia oĩs comata/ teste Plinio   Plinius
uno noĩe appellata in tria populorũ genera di
uiditur. Belgicã/ Lugdunẽsem/ siue Celticam/
Aqtaniã. Belgica a Scalda amne ad Sequanã.
Ab eo fluuio ad garũnam amnẽ Lugdunẽsis.
Inde ad Pirenei mõtis excursũ Aqtania. Ptole   Ptolemęus
męus addit Narbonensem ad mare mediterra
neum. Terra est frumenti pręcipue & pabuli fe
rax/ amoena lucis ĩmanibus/ noxio genere ani
maliũ minime freqũes. Fluminibus & fõtibus
irrigua. Duobus magnis fluuiis Rheno & Ro

dano isignis. Omnia ad usũ animantiũ foetu
Põponius beatissima. Vt aũt Põponius scribit lib.iii. gẽs
est superba/supsticiosa/aliquãdo ẽt immanis.
Habent tamẽ & facũdiam suã/ magistrosq; sa
piẽtiæ dryidas: qui terræ mundiq; magnitudĩ
nẽ & formã motus cęli & siderũ/ac qd dii uelĩt
scire pfitenť. Gallię ciuitates isignes/ut li.ii. re
Ptolemęus fert Ptolemęus. In Aqtania Burdigala/Medio
lanũ/Rutenũ. In Lugdunẽsi Rotomagus/Lug
dunũ/Parisius. In Belgica Gesoriacũ/ Brugis/
Durocotorũ. In Narbonẽsi Massilia/ Narbon/
Viẽna/Tolosa/Valentia/Auenio/Genebra. In
Q. Fa. M. Narbonẽsi regione Q. Fabius maximus. xxx.
uix militũ milibus ducẽta gallorũ milia ad in
ternitionẽ dedit: & de lapide cãdido ibidẽ tro
phęũ erexit: ac tẽpla duo: Marti qdẽ unũ/ Her
culi uero alterũ/ut lib.iiii. Strabo auctor est. In
gallia ẽ Arduẽna silua totius galliæ maxima:
Cæsar quæ auctore Cęsare i. vi cõmentariorũ ab ripis
Rheni/ finibusq; treuiorũ ad Neruios ptinet.
Milibus ãplius quigẽtis i longitudinẽ patet.
Iustinus Gallitia regio ẽ hispaniæ/ quæ ut Iustinus refert
lib.xliiii. a Teucro Thelamonis filio & fratre
Aiacis/ qui ad ea loca ueniẽs ibi sedes posuit/
nomen sortita est. Regio est cum æris & plũbi
uberrima/ tum minio/ auro quoq; ditissima/

adeo ut etiam aratro frequenter glebas aureas excindāt. Huius gentis finibus sacer mons ē, quem ferro uiolari nefas habet. Sed si quādo fulgure terra proscissa est: quæ in his locis assi dua res est, dictū aurum uelut Dei munus col ligūt. Foeminę res domesticas agrorumq; cul turas administrant: ipsi armis & rapinis ser uiunt.

Gamphasātes populi sūt libyę, qui nudi degūt: ac externorū comertia diffugiunt: pręliis absti nent: & ut Pomponius refert, nec uitare sciunt tela, nec iacere. Ideoq; obuios fugiūt. Neq; alio rum q̄ quibus idem ingenii est, aut cōgressus aut colloquia patiuntur. Pōponius

Gangaridæ populi sunt, teste Curtio, iuxta gan gem fluuium. Vnde sic quoq; cognoīati sunt, de quibus Virgilius meminit. li. geor. iii. Curtius Virgilius

In foribus pugnā ex auro solidoq; elephāto
Gangaridū faciam: uictorisq; arma quirini.

Gangauia insula est maxima ī oceano germani co. Sed ut Solinus tradit, nihil in ea magnum præter ipsam. Solinus

Garamantes populi sūt libyę Psiliis contermini a Garamāte apollinis filio sic cognoīati: q cōsor tia hoīum diffugiūt, imbelles sūt & iermes, nec priuata matrimonia noscunt, sed uulgo oībus

Lucanus | in Venerem licet. Sunt & alii Garamãtes Nilo ꝓximiores: magnus populus & fortis: qui terram nudi arãt. Vnde Lucanus lib. iiii.

Nõ ſuꝑ arantẽ meroem cancriq; ſub axe
Qua nudi garamãtes arant. Garamãtum oppidum eſt Debris: fõte miro/ qui ut Solinus ſcribit/ alternis uicibus die frigeat: Nocte ferueat: Horũ caput eſt Garamãtia. Eos Cornelius Balbus ſubegit/ primuſq; ex iis triũphauit. Armẽta eorũ obliquis ceruicibus pabulanẽ. Nam ſi recta ad paſtum ora dirigãt: officiunt prona in humũ cornua & obnixa.

Solinus

Solinus | Gauleon inſula eſt teſte Solino/ libyæ obiacens: ĩ qua ſerpẽs neq; naſcitur/ neq; uiuit ĩuecta: puluiſq; eius quocunq; gentium iactus angues & ſcorpiones perimit.

Ptolemęus | Gedroſia ꝓuincia eſt aſię maioris: quę ab occaſu Carmania terminaẽ/ iuxta deſcriptionẽ Ptolemęi lib. vi. a ſeptẽtrione Drangiana & Arachoſia: ab oriente india: a meridie indico pelago. Cuius celebriores ciuitates/ Rhagiana/ Coſamba/ Phizana/ Parſis metropolis/ Arbis/ Oſcana & aliæ complures.

Geloni populi ſunt ĩ Scythia a Gelono Herculis filio cognoĩati/ Agathirſis ꝓpĩqui: & ut illi coloribus ſe pingunt. Virg. ii. geor.

Eoasq; domos arabum pictosq; gelonos
Hi discurrentes per deserta Scythiæ/ cũ sitiunt/ equorũ suorũ uenas ꝑtundunt/ ac sãguinẽ potant. De quibus Virgilius. iii. georg. Virgilius
Profuit intensos æstus auertere/ & inter
Ima ferire pedis salientẽ sanguine uenam
Bisaltę quo more solent/ acerq; gelonus.
Cum fugit in rhodopen/ aut in deserta getarũ.
Et lac concretum cum sanguine potat equino.
Ea gens teste Pomponio/ de hostium cutibus equos seq; uelant. Põponius

Glesaria ĩsula ẽ in oceano germanico quæ ut Solinus refert/ cristallum dat & succinũ. Succinũ rapit folia/ trahit paleas/ multisq; medeẽ malis. Solinus
Vt aũt scribit Plinius li. iiii. Glesariæ sunt insulę sparsę/ quas Electridas græci appellauere/ ꝙ ibi electrum nasceretur. Plinius

Georgi populi sunt scythię asiaticæ/ qui colunt exercẽtq; agros. Furari q̃d sit ignorãt. Ideoq; nec sua custodiunt/ nec aliena contingunt.

Germania prouincia est europæ/ quę a septẽtrione oceano. A meridie alpibus terminatur. Vbi incipit Danubio/ ubi desinit Rheno perfunditur. Terra numerosis populis & ĩmanibus frequens. Qui in ea habitant/ teste Põponio ĩmanes sunt animis atq; corporibus. Bellando ani Põponius

mos exercent: corpora ad consuetudines labo
rũ. Maxime frigora nudi agunt anteq̃ puberes
sint. Nãdi illis studiũ est. Bella cũ finitimis ge
runt. Causas eorũ ex libidine accersũt: neq; im
peritandi prolatandiq; fines: sed ut circa ipsos
quæ iacẽt/ uasta sint. Ius in uiribus habẽt: adeo
ut ne latrocinii q̃dẽ pudeat. Tantũ hospitibus
boni: mitesq; supplicibus uictis. Ita asperi incul
tiq;/ ut cruda etiam carne uescan̄. Terra ipsa
multos hẽt fluuios/ multos mõtes. Aspera/ &
magna ex parte siluis ac paludibus iuia. Hyrca
nias aues gignit/ quarũ pẽnæ nocte emicant &
interlucẽt. Visontes quoq; feras ultra tauros p̱
nicitate uigentes. Dat cristallũ: dat & succinum
gẽmas: & ceranniũ cãdidum: & gallaicũ uiridẽ
Solinus ut Solinus refert. In germania fons erat aquę
Plinius dulcis: qua pota/ ut Plinius refert/ li. xxv. intra
biennium dẽtes deciderent: cõpagesq; in geni
bus soluerentur. Ei malo repta auxilio est her
ba quę uocatur britannica/ neruis salutaris. Est
aũt duplex germania/ sup̱ior iuxta oceanũ sep
tentrionalem. Vbi est Codanus ingens sinus/
magnis paruisq; insulis refertus. Et Acie mare
quod gremio littorum accipitur. Inferior/ iux
Hercynia ta Rhenũ sita est. In ea est hercynia silua totius
silua germanię maxima: cuius latitudo/ uti Cęsar in

vi. cōmentariorum ſcribit/ nouē dierū iter expe
dito patet. Lōgitudo dierum amplius. xl. Ori
tur ab Heluetiorū & Nemetū & Tauriacorū fi
nibus: & uſq; ad fines Dacorū & Anartiū ſe ꝑ
tendit. Multa ī ea genera ferarū. Ex qbus ē bos
cerui figura: cui unū cornu excelſū exiſtit cū
ramis ī ſumma ſicut palmę. Sūt Alces cōſimiles Alces
capris: qbus uarietas pelliū: ſed magnitudine
capras antecellūt. Crura ſine nodis: quę ſi quo
conciderint caſu/ erigere ſeſe ac ſubleuare non
poſſunt. Sunt & Vri/ magnitudine paulo intra Vri
elephātos/ figura tauri/ quibus magna uis/ ma
gnaq; uelocitas. Neq; hoibuſ neq; feris parcūt.
Impiū Romanorū ī germaniā trāſlatū eſt āno
ſalutis. CCCCCCCCCLV. Quo tēpre a roma
næ eccleſiæ patribus urbiſq; principibus Otto Otto pri
germanorum Rex euocatus/ ut corruptos Ioā mus īpator
nis Pontificis. xii. mores emendaret. Nam in
omnem luxuriam diſſolutus erat. In qua urbe
āpliſſimis honoribus coronā ſuſcepit. Et fuit
primus Germanorū qui imperiales titulos rite
ſuſciperet. Quod poſtea uſq; īpræſēs tempus
obſeruatū eſt. Germaniæ celebriores ciuitates
ſunt Amaſia/ Lupte/ Eburodanum/ ut libro. ii.
ſcribit Ptolemęus. Sūt & Naualia/ Mediolanū/ Ptolemęus
Colancorū/ Tuderiū/ Amiſia/ & cōplures alię.

Circa Rhenũ incolũt Busactori/ Sicambri/ Longobardi/ Vargiones . Supra dorsum Cimbricæ Chersonesi. Saxones maxime septentrionales Cimbri. Interiora tenent Sueui/ Angili. Plinius uero lib.iiii. genera germanorũ quinq; esse uoluit. Vindelici/ quorũ pars burgundiones/ Varinę/ Charini/ Guttones. Alterũ genus Ingeuones: quorũ pars Cimbri/ Teutoni a chaucorum gente. proximi aũt Rheno Isteuones: quorum pars Cimbri mediterranei: Hermiones: quorũ Sueui/ Hermunduri/ Chatti/ Cherusci. Quinta pars Peucini/ Basternę cõtermini Dacis .

Plinius

Grecia hellas prius dicta prouincia est europę a rege Græco nomine/ ut Plinius refert li.iiii. sic cognominata. Quæ ab Isthmi angustiis ĩcipit/ & a septẽtrione in meridiẽ uecta/ qua sol oritur ægęis: qua occidit ioniis fluctibus obiacet. In ea prima Attica/ antiquitus Atte uocata: ibi Eleusis Cereri cõsecrata/ ut Pomponio placet. Est & urbs Athenarũ/ mater liberaliũ artiũ/ qua nihil habuit græcia clarius. In ea Marathonii campi/ cruentissimo quondã Persarũ prelio insignes. Fuerunt & Thebæ Boetiæ non cedentes Athenis claritate duorũ numinũ/ Liberi atq; Herculis patria. Est citherõ mõs fabulis carminibusq; celeberrimus. Ibi Phocis: ĩ qua Delphi ciuitas/

Plinius

Põponius

Thebæ

& mõs Parnasus/& Apollinis fanũ atq; oraculũ. Ibi Hellenes/quos Homerus tribus noĩbus appellauit: Myrmidonas/& Hellenes/& Acheos. Erithonius primus quadrigã iũxit ĩ grecia/ut Eusebio placet. Laterarias ac domos constituerũt primi Eurialos ac Hypbios fratres Athenis/ut libro. vii. Plinius refert. Antea. n. specus erãt pro domibus. Laudatus etiã Athenis Philon fuit/armamẽtario mille nauiũ fabricato. — Homerus; Eusebius; Plinius; Armamẽtarium

Getæ populi sũt thracię ĩmanes & feroces. De q bus Ouidius de ponto. Nulla getis toto gens est truculẽtior orbe. Apianus uero insignis historicus getas dixit/quos Dacos uocant: Alii gothos: alii Mysios esse uoluerũt a Lucullo superatos. — Ouidius; Aprianus

Getulia regio ẽ in aphrica uersus æthiopes: quæ ab oriẽte mõtuosa ẽ: & elephãtes gignit/ ut Iuuenalis refert. Cum getula ducẽ portaret belua luscũ. Littora getulię purpura & murice foecũda sũt. Getulis primũ origo fuit Eiulas nepos Cham: qui a se Eiuleos noĩauit/q nũc getuli dicũtr/ut li. i. ãtiqtatis iudeorũ auctor ẽ Iosephus. — Iuuenalis; Iosephus

Gyarus insula ẽ parua/& una ex cycladibus/Myconę pxima: ad quas noxii Romani dãnabãt. Vnde Iuuenalis. Aude aliqd breuibus gyaris & carcere dignum/Si uis esse aliquid. — Iuuenalis

G ymnesia & Aphrosiades insulę sũt ĩ mari hibe
rico: quas baleares uocant. Eas uulgus Maiori
cam & Minoricam appellat.

G ynosophistę fuerũt indorum philosophi & sa
piẽtes. Alii dixerũt caldęorum: quos dryidas
Laertius appellauit. Q ui obscure & p sẽtẽtias
philosophãtur: dicebãt colẽdos esse deos: nil
mali agendũ: & mortẽ contẽni opportere. Hi
arenis feruẽtibus per totã diẽ alternis pedibus
ĩsistentes / orbẽ solis firmis oculis cõtuẽtur: ut
Plinius Plinius refert lib. vii. in ipso globo sideris quę
dam secreta rimãtes. Eos tradũt cõtẽpta fallaci
sęculi uanitate / in tuguriis ac spelũcis degere:
nulli nocere: nec cõtra quẽpiam arma sũmere.
Alexander Ad eos tradũt Alexãdrũ macedonẽ accessisse:
illisq; dixisse. Petite qđcunq; uultis. At illi. Da
nobis ĩmortalitatẽ / quã pręcæteris semp opta
mus. Quibus ille ait. Cũ sim mortalis / ĩmorta
litatẽ nemini præstare possum. Si ergo inquiũt
mortalem te esse cognoscis / cur nõ cõtẽtus pa
triis sedibus / oĩbus infestus totũ orbem subii
cere conaris

G orgones insulę sũt in oceano ęthiopico / cõtra
mõtem atlantẽ / bidui nauigatione distantes a
Põponius cõtinenti in quibus hirta sũt foeminarũ corpo
Solinus ra / aliti pernicitate. Eas Pomponius & Solinus

Gorgades uocãt obuersasq; dicunt promõto rio: cui hesperuceras nomen est. In eis Medusa cum sororibus Euryale: Sthenione & Scylla re gnauit. Fuerũt autem filię Phorci regis eximię pulchritudinis. Eas aspicientes in lapides uerte bantur ob stuporẽ admirãdæ pulchritudinis. Medusa

Sed Medusã dormiẽtẽ tradũt a Perseo Iouis & Danes filio/accepto ense & tallaribus Mercurii & scuto Palladis christallino: per quod illam ĩpune aspicere posset: uno ualidissimo ictu pe remptã: ex cuius sanguine mox fingit̃ natus Pegasus allatus equus/qui ĩde usq; ad helico nem collẽ puolans/& pede humũ fodiẽs/Heli conem seu pegaseũ fontẽ eduxit/musis sacrũ. Quod ideo factũ putãt/quia Perseus sãguine hoc est diuitiis Medusę præclara multa pegit. Nam Atlãtem mauritanię regem & Aphricã to tã subegit: gręciamq; expugnauit. Finxerũt ẽt Poetæ ipsas sorores unicũ tãtũ habuisse oculũ quo singulę plibito utebant̃/hoc est sapientẽ quendã habuisse putant/cuius consilio omnia regebantur. Perseus Helicon

Gotthia regio ẽ Europę/Dacię & Noruegię con termina. Diuidit̃ aũt ĩ duo regna. Gẽtes imma nes & ferocissimę/qui olĩ cũ Romanis grauia bella gesserũt/ac totã italiã armis subegerunt/ ipsãq; urbẽ Romã prædæ datam incenderũt.

h Austisus est pmontoriũ Cimbrorũ excur rens in mare/efficitq; peninsulam uiginti tria milia passuum.

H edui populi sũt finitimi Auernis/biturigibus/ sequanis/ac sebusianis/ ĩter celtas/ ĩter burgun dos nũc noĩati. Nec aliquos fines habent citra Ararim flumẽ: q nũc Sagona appellat̃. Hi trans Ararim domicilia tenent: primiq; eius regionis homines in Romanorũ amicitiã societatẽq; ue

Strabo nerũt/ut li.iiii. Strabo auctor est.

H eluetii populi sũt inter celtas/ bonitatẽ agri ha bẽtes/finitimi Cõstãciẽsibus/basiliẽsibus/gebe

Cæsar nẽsibus/& bisontinis. Viri fortissimi: quos Cæ sar apud Rhodanũ prȩlio supauit.

H ellas regio ẽ/quæ & Achaia dicit̃/ut placet Pto

Ptolemȩus lemȩo/a nostris græcia appellata a Greco rege q primus ĩ illa regnauit. A cuius filia uocata ẽ Attis. Deinde ab Hellene Deucalionis & Pyr rhȩ filio dicta fuit hellas. Sed nos antiquũ no mẽ seruamus/& grȩciã dicimus. Incipit autẽ ab isthmo corinthio siue strictura peloponesi/ & ad littora ægȩi maris porrecta/usq; in Macedo niã & Thessaliã/quã cũ omni Boetia intra suũ nomẽ includit: extẽditur. In hac regione urbs

Athenȩ Athenarũ fuit/nec indiga ullius preconii/ tãta claritas supfuit. Ab ea.x.milibus passuũ distat

Marathō ciuitas/cuius cāpi cruētissimo prælio memorādi sūt. Nā cētū milia peditū & decē milia eqtū Darii regis ꝑsarū ab ātheniēsibus duce Mylciade solū cū decē milibus armatis ipsius ducis cōsilio & īdustria ꝓfligati sunt. Nec lōge ab Athenis Argos oppidū a Bacho cōditū. Cęterū ab Atti ipsa regio attica dicta est. Et ab Hellene qui teste Solino ī Thessalia natus est/ ipsi gręci hellenes dicti sunt. Cāpi Marathonii

Solinus

Helene īsula ē in mari ægęo/ut Pōponius refert/ nota stupro helenæ. Pōponius

Hemodes sūt īsulæ septē ī oceano germanico/teste Pōponio cōtra germaniā uectæ/ in illo sinu quē Codanū dicūt. Ex his Codanonia/quæ & magnitudine & copia rerū cæteras antecellit.

Hesperia ꝓuīcia ē in europa ab hespero Atlantis fratre dicta/quæ nunc hispania uocat̃. Quin & ab eodē italiā hesperiā fuisse antiqtus noīatā/ graii auctores attestāt̃. Vnde Virgilius. i. ænei.

Est locus hesperiam graii cognoīe dicunt. Virgilius

Vel ut Macrobio placet ab hespero stella ꝗ oc casui subiecta sit: hesperia dicta est. Macrobius

Hesperides insulæ sūt in oceano æthiopico. Fuerūt & hesperi fratris Atlātis filię/hesperides uocatę: quas poetæ finxerūt amęnissimum uiridariū cū insōni dracone custodire ī quo erāt arbores aurea mala tenētes. Sed tandē Hercules ab

Lucanus

Eurystheo Mycenarum rege missus occiso dracone aurea mala tulit. Vnde Lucanus. li. viiii.
Abstulit arboribus preciũ: nemoriq; laborem
Alcides: passusq; inopes sine pondere ramos
Retulit argolico fulgẽtia poma tyrãno. Sane

Solinus

de horto & dracone puigili ratio hęc est: ut Solinus scribit. Fuerũt. n. ĩsulę / quę maris flexuoso meatu / ꝓcul uisẽtibus tortuosũ ãguẽ mẽtiebãt. Sed pręter arbores oleastris similes &harã sacrã Herculi: nihil aliud pręferũt qđ ꝓpaget uetustatis memoriã. Vt plerisq; placet: ouiũ greges ibidẽ fuere: quæ purpureã lanã ꝓducentes

Ouidius

ab hercule raptę tradũt. De quo Oui. meth. iiii
Mille greges illi / totidẽq; armẽta per herbas
Errabant / & humũ uicinia nulla premebat.
Arboreæ frondes auro radiante micantes.
Ex auro ramos / ex auro poma tegebant.

Himatopodes populi sũt libyę / q teste Solino / flexis nisibus crurũ repũt potius q̃ ĩcedũt / et ꝑgendi usũ lapsu magis destinãt quã ingressu.

Hyrcania ꝓuĩcia est in asia / dicta a silua hyrcana quæ Scythiæ subiacet / habet ab oriẽte mare caspiũ / a meridie Armeniã / a septẽtrione Albaniã ab occasu Iberiã. Est aũt siluis aspera et niuibus

Lucanus

copiosa. Vnde Luc. lib. iiii. Tinxere sagittas
Errantes scythiæ populi quos gurgite batros.
Includit gelido / uastisq; hyrcania siluis.

Ea regio ut. Q. Curtius scribit: pantheris & par dis abundat: sed maxime tigribus. Quod Lucanus testatur libro primo. Q. Curtius Lucanus

Vtq; fere tigres nunquã posuere furorem
Quas nemore hyrcano matrum dum lustra sequũtur: Et Virgilius. iiii. en.
Altus cæsorũ pauit cruor armentorum.
Hyrcanæq; admorũt ubera tigres. Virgilius

Hispania prouícia est Europę: quę a mõtibus pyreneis ícipiés / ut scribit Apianus clarissimus historicus / & p colũnas Herculis circuiés usq; in borealé oceanũ ꝑtẽdit. Cuius magnitudo multa est & ícredibilis. Nã decẽ milibus stadiis latitudo comẽsurat. Lõgitudo eadẽ esse uidetur. Quã gẽtes quoq; diuersę íhabitãt. Quin & fluuios plures nauigabiles cõtinet. Terra est fęlix & optimarũ rerũ fertilis. Hec ille. Est ãt a septẽtrione pyreneis mõtibus clausa / reliqs partibus ũdiq; mari cõclusa. Pyreneus mõs a crebris ignium fulminibus cognomíatus a tyrrheno ícipit mari / & í oceanũ boreale ꝑtẽdit / habet ex oriẽtali p̃te celtas gallię populos / ex occidẽtali iberos. Interfluunt eam flumina magna / Bethys / Mineus / Iberus / & Tagus aurũ trahẽs / ut í asia Pactolus & Hermus. Habet regioẽs sex / tarraconẽsẽ / carthaginẽsẽ. Lusitaniã / Gallitiã / Bethicã & Celtiberiã. Hec eadẽ prius hiberia ab hibero Apianus Bethys Mineus Iberus Tagus

amne cognoīata fuit: postea ab Hespero fratre Atlãtis hesperia. Postremo ab Hispali urbe Hispania nūcupaẽ. Sed duę ab historicis hispanię describūẽ, Citerior quæ ē ī septētrionali plaga, & a pyreneis mōtibus usq; ad Carthaginē porrigiẽ. Vlterior, quę ī meridie a celtiberis usq; ad gaditanū fretū extēdiẽ. Est aūt hæc ꝓuincia, ut

Pōponius Pōponius scribit: uiris, equis, ferro, plūbo, ære argēto, auroq; abūdās & fertilis. In tarraconēsi regione urbes clarissimę fuerūt Pallantia & Numātia: nūc ē Cęsarea augusta. Sūt & alię urbes īsignes, ut Ptolemęus refert, li. ii. Asturica, Augusta, Cluma, Toletū, Valētia romana colonia quę mediẽraneo mari adiacēt, Carthago noua, Tarracō, Barcinō romana colonia, & Saguntū. Populi celebriores: Vascones, Cãtabri, Celtiberi. In ea quoq; ē regnū nauariæ uersus septētrionē. Nã uersus oriētē est regnū Tarraconiæ & catelonię. In lusitania uero, quę oceano occidētali alluiẽ: est ciuitas Emerita & regnū portugalliæ. In bethyca quæ mediterraneo mari adiacet

Auicena sunt ciuitates Astagi: hispal, quæ Auicenã me

Seneca dicū celeberrimū genuit. Et corduba Senecę & Lucani poetę patria. Et regnum Granatæ. Hęc

Solinus terrarum plaga: ut Solino placet, est optimis comparanda: nullis posthabenda frugum copia, ubere soli, uinearum & arborum prouentu

Omnium materia affluit/quæcunq; aut pretio cara est/aut usu necessaria. Argentũ habet & aurum. Ferro nunq̃ deficit: nec cedit uitibus: uincit oleas: uiget pabulis. Rudentũ materiẽ nauticis subministrat. Ibi nõ coquũt sales/ sed effodiunt. Tagum flumẽ ob arenas auriferas cæteris amnibus pręferũt. In ꝓximis Olisponis oppidi equę lasciuiunt mira foecũditate: Nam spirante fauonio/uento cõcipiunt. Carthaginem apud hiberos poeni cõdiderũt. Tarraconẽ Scipiones/quæ caput est ꝓuincię tarraconẽsis. Lusitanum littus pollet gẽma ceraunio/ quod indicis pręferunt. Aduersus uim fulgurũ credit̃ opitulari. Hæc Solinus. Hispani primũ Iobeli dicti sunt/ut libr.i. antiquitatis iudęorum Iosephus auctor est. Quos Iobel filius Iaphet cõdidit. Qui nostris tẽporibus hiberes qui & hispani: A quibus postea celtiberi nũcupati sunt. — Tagus flu. — Iosephus

Hyperborei mõtes & populi sunt scythiæ super aquilonẽ ripheosq; mõtes/ sub ipso siderũ cardine cõstituti/quasi ultra boreã positi. Vbi sol non quotidie ut nobis: sed primũ uerno ęquinoctio exortus/autũnali demum occidit/ut li.iii. Põponius scribit. Et ideo apud illos sex mẽsibus dies/& totidem aliis nox usq; continua ẽ. Terra aprica/per se fertilis. Cultores iustissi — Põponius

mi: & diutius q̃ ulli mortaliũ & beatius uiuũt. Semper lęti. Non bella nouere nõ iurgia. Habitant lucos siluasq;. Et ubi eos uiuẽdi satietas / magisq; tedium capit: hilares redimiti sertis / semetipsi in pelagus ex certa rupe pręcipiti dãt. Id eis funus eximium est.

Solinus Hippopodes populi sunt ĩ oceano scythico: qui teste Solino / humanã usq; ad uestigiũ formam tenẽt. Sed ĩ eqnos pedes desinũt. De qbus idẽ

Plinius tradit Plinius li. iiii.

Plinius Honomadũ gens ẽ in asia minori ut lib. v. Plinius refert. Quorũ oppidũ Homana. Castella xliiii. inter asperas cõualles latent.

Huni populi sunt / qui quondã in scythia europę sup meotida paludẽ incoluere. Deĩde mutatis sedibus ingẽti multitudine ꝑfecti in pãnoniã deuenere: eãq; sibi ꝓuĩciã ĩ domiciliũ elegerũt.

I

iAbadium insula est ĩ mari indico cuius metropolis est Argẽtea urbs. Est. n. ĩsula feracissma: quæ auri multũ generat /

Ptolemęus ut lib. vii. auctor est Ptolemęus.

Iapidia nunc Forũiulium regio ẽ italiæ a Iapide ætholi filio / q ad eas oras deueniẽs oppidũ de suo noĩe cõdidit. A quo ea pars ubi fluuius est

Virgilius Timauus iapidia cognominata fuit. Vnde Vir

gilius. li. georg. iii.
Castella in tumulis & iapidis arua timaui.
I apygia regio ē italiæ/quæ nūc Apulia dicit̃ a Ia pyge Dedali filio cognoīata/ut Herodoto placet. De quo Virgilius li. xi. æneí. Herodotus
Victor gargani condebat iapygis agris. Virgilius
Vnde Seruius sup dicto libr. iapygiā partē esse apuliæ dixit: ī qua est mōs garganus. q usq; in adriaticum tendit̃ pelagus. Lucanus. Seruius Lucanus
Appulus adriacas exit garganus in undas.
Regio ē populosa/ciuitatibus nobilissimis íclyta/castris & oppidis premunita/ frumēto uino & oleo/ diuersi generis fructibus fertilis & foecūda. Hic bellatores eq pueniūt. Eius metropolis ē Brūdusiū: quā ætholi Diomedē secuti cōdiderūt. In portu brūdusii teste Plinio li. ii. fōs īcorruptus prestat aquas nauigātibus. Hæc regio auctore Strabone li. vi. aliquando copiosa mortaliū multitudine floruit: & tredecī urbes habuit. Nūc āt excepto Tarento atq; Brūdusio cetera exigua sūt oppidula. E Brūdusio āt Tarētū uia expedito uiatori uno nauata die/cherroneso perquāsimilis est. Eā regionē & Messapiam & Iapygiam & calabryam & Salentinam complures communi appellatione nuncupāt. Brundusii uero portus sua excellentia ceteros Plinius Strabo

præſtat. Multi.n.ore uno portus includuntur.

I aziges methanaſtę populi ſunt ĩ europa: qui ut
ſcribit Prolemęus li.iii. ab oriẽte habẽt Daciã:
ab occaſu & auſtro germanię partẽ: a ſeptẽtrio
ne Sarmathiã europę. In ea ꝓuincia octo urbes
Prolemęuſ tantũ poſuit Prolemęus / uidelicet. Vſcenium /
Bormanũ / Abinta / Triſſum / Parca / Candanum
Paſſium / Partiſcum.

I beria prouincia eſt aſiæ hyrcano mari proxima
Virgilius & albaniæ. Virgilius lib. viiii.
Pictus acu clamidẽ & ferugine clarus ibera:
Dionyſius Vt autẽ ſcribit Dionyſius / Iberes populi quon
dam a pyreneis mõtibus ꝓfecti / ĩ aſia ſedes po
ſuere. Vnde ea pars aſiæ Iberia nũcupatur. Ho
mines bellicoſiſſimi / & uicinis hyrcanis ĩfeſtiſ
ſimi: Cũ quibus atrociſſima bella geſſerunt. Ci
uitates & uillę huius regionis / ut libr. v. refert
Prolemęuſ Prolemęus / Agina / Vaſanda / Varica / Sura / Ar
matica. Eſt & Pharmaſus oppidũ iuxta flumẽ
Plinius Neoris / ut Plinius refert lib. vi. In ea ſunt Acro
ceraunia montes excelſi: qui Iberiam ab Arme
nia diſterminant: & a portis caſpiis initium de
ducentes uſq; ad fontem tigridis protẽdunt̃.
Quæ & ceraunia uocitantur: a crebris fulminĩ
Virgilius bus ſic dicta. Vnde Virgilius georg. primo. cũ
de Ioue loquitur.

Aut athō/aut rhodopē/aut alta ceraunia telo
Deiicit. Sunt & Ceraunia altissimi mōtes Epiri de quibus Virgilius.iiii.ænei. Virgilius

Prouehimur pelago uicina ceraunia iuxta.
Vnde iter italiā: cursusq; breuissimus undis

Ibernia insula est in oceano septētrionali uersus occasū proxima britāniȩ: spatio terrarū britannia āgustior: sed situ foecūdior: ut Isidorus refert. Isidorus Hȩc ab aphrico in boreā porrigitur: cuius partes priores hiberiā prospectāt: unde & Ibernia dicta. Gētes habet ferocissimas & bello aptissimas: ut Dionysius refert/quȩ cum pulchro sint corpore & elato/mēbrisq; robustissimis ac colore cādido/īgenio quoq; & facilitate līguȩ plurimū prȩstāt. Dionysius Equos parit qui a natura sua uissimo incessu & modulatione quadā ueluti more regio deābulare uidentur. Ibi nullus anguis/auis rara/apis nulla/adeo ut ad uectos inde pulueres siquis inter aluearia sparserit/examina fauos deserant.

Icaria insula est īter sardū & siculū mare/ab Icaro Dedali filio/ qui cū patre e Creta fugiēs/ alarū fiducia fretus/ ultra parentis iussa altius euolauit/& solis ardore cȩra qua pēnȩ cōtinebantur liquefacta/in eū locū decidit/qđ de suo nomīe Icareū mare dictū est/de quo Oui. de tristibus Ouidius

Icarus immẽsas nomine fecit aquas.
Sed iuxta historiæ ueritatẽ Dedalus athenien
Plinius sis artis fabricę pitissimus/qui teste Plinio lib.
vii. in ea arte primus serrã/asciã/ppendiculũ &
terebrã adinuenit: & in nauigãdo malũ & antẽ
nam. Cũ accusaret interemisse sororis filiũ: me
tuẽs futurum iudiciũ/naui fugit in Cretam ad
Minoem Regẽ. Et propter inuestigabilẽ fugã/
aduolasse pẽnis existimatus est.
Idumea regio est in Syria/quę a meridie cõtermi
na est Arabię. A septentrione uero phoenicię a
qua Libanus eã diuidit/habetq; ciuitatem Idu
men/palmis abundantẽ. Vnde Lucanus l. iii.
Lucanus Et arbusto palmarum diues Idume.
Virgilius Virgilius in. iii. georg.
Primus idumeas referã tibi mãtua palmas.
In ea sunt ciuitates Berzamina/Caparosa/Elu
Ptolemęus sa/& Mapsa/ut li. v. scribit Ptolemęus.
Ilba seu Ilua insula est in mari Tusco a continen
ti distans. x. milibus passuum/generosa metal
Plinius lis. De qua Plinius refert hoc esse mirum: q in
aliis regionibus effossis metallis terræ sunt ua
cuę. Apud Ilbam sublata renascuntur/& rursũ
de iisdem locis effodiuntur. De qua Virgilius
libro decimo.
Insula inexaustis calybũ generosa metallis

Illyris seu illyricum prouincia est Europæ, cuius fines latissimi sũt. A septẽtrionali plaga utraq; pannonia terminatur. Ab occasu istria. Ab ortu mysia. A meridie habet partem Macedoniæ & mare adriaticum. In ea ut Plinius refert libro iii. populorum pauca effatu digna aut fęlicia nomina. Illyrici latitudo qua maxima est. ccc. xxv. milia passuum colligit. Lõgitudo a flumine Arsia ad flumen Drinium. dccc. M. pass. Illyrici ora multis isulis frequentatur, Mare uadosum, & sinibus plenum. Vnde Virgilius Plinius

Antenor potuit mediis elapsus achiuis
Illyricos penetrare sinus.

Eius ciuitates insignes sunt, Aluona, Flauona, Enona, Iadera colonia, Scardona, Salona, Epidaurus, nũc Ragusium, Aruccia, Saluia, Sidrona, Blanona, & complures alię, ut libr. ii. refert Prolemęus. Prolemęus

Inarime insula ẽ in mari tusco, sinuq; cãpano: in qua mõs erat instar ętnę incẽdia eructãs. Quã ob rem dixerũt Typhoeũ gigantẽ Iouis imperio sub illo cõprimi. Virgilius. viiii. ęnei. Virgilius

Tum sonitu ꝓcłyta alta tremit, durũq; cubile
Inarime Iouis imperiis imposta Typhoeo.

Plinius ãt scribit, ꝙ Inarime mõs fuit qui terre motũ passus alterã fudit insulã, quæ ꝓcłyta ab Plinius

effusione dicta ē/sita ī mari tusco. De Typhęo diuersa poetæ senserūt. Nam Virgilius scribit/ a Ioue fulmine ictū/ & sub Inarime insula positum. Quod & Lucanus .l.iiii. sentire uidetur.

Lucanus

Conditus inarimes ęterna molle typhoeus.

Ouidius

Naso uero libro .v. metha. sub trinacria positū Typhoeum scribit.

Vasta giganteis iniecta est insula membris.
Trinacris: & magnis subiectū mollibus urget.
Aethereas ausum sperare typhoea sedes.
Nititur ille quidem: pugnatq; resurgere sępe.
Dextra sed ausonio manus ē subiecta peloro
Leua pachine tibi: lilybeo crura premuntur.
Degrauat ætna caput: sub q̃ resupius harenas
Eiectat: flãmamq; fero uomit ore typhoeus.

INdia ꝓuincia est asię maioris in oriēte sita: quæ ab ido flumine nomē assūpsit. Terra fertilis & uario genere hoīum referta: quę teste Pomponio/ tantū spatiū littoris occupat/ quantū p sexagita dies noctesq; uelificãtibus cursus est. Tã pīguis alicubi & tã feracis soli/ ut mella frõdibus defluãt/ lanas siluę ferãt. Arūdinū singula īter nodia ueluti nauitas binos & ternos uehant. Alit formicas ad magnitudinē canū quę more griphorū aurū custodiūt cū sūma pnicie attigētiū. Magnos gignit elephãtes/ imanesq;

Pōponius

serpētes. Vrbiū Nyssa est clarissima & maxima. Montiū Meros Ioui sacer. Amniū ganges & indus/ qui solus post Nilū crocodilos producit. Hec Pōponius Gāgē nasci dixerūt in scythicis mōtibus: influere in eum. xix. amnes. Indus in iugo caucasi mōtis quod uocat̃ paropanysus aduersus solis ortū effusus: & ipse undeuiginti recipit amnes. ut li. vi. Plinius refert. Iuxta indum fluuiū/ ut Plinius refert li. ii. duo sūt montes. Alteri natura est/ ut ferrū omne teneat: alteri ut respuat. Est autē fauonii spiritu saluberrima ut Solinus tradit: bis ī āno ęstatē habet: bis legit fruges. Tradūt in ea fuisse qnq; milia oppidorū. Diu ēt credita ē tertia pars esse terrarū. Hipanis ibi nobilissimus fluuius: q Alexādri magni iter terminauit. Minima gāgis latitudo p octo milia passuū: maxima p. xx. patet. Altitudo ubi uadosissimus ē/ mēsurā cētū pedū deuorat. Gāgaridę extimus est īdię populus. Cuius rex equites mille/ elephātos septīgētos/ peditū sexagīta milia in paratu belli hēt. Indorū quidā agros exercēt/ militiam plurimi/ merces alii/ optimi ditissimiq; Rē pu. curāt/ reddūt iudicia/ assidēt regibus. In gāge īsula ē āplissima cōtinēs gētē/ quorū rex peditū qnquagīta milia/ equitū quatuor milia ī armis habet. Parsia

Pōponius

Plinius

Solinus

gens ualidissima/quos palybotros uocant/ut
Plinius Plinius refert li vi. Horũ rex sexcẽta milia pedi
tũ equitũ trigita milia/elephãtos noué milia oĩ
bus diebus ad stipẽdiũ uocat. Pãdea gẽs afoe
Mirabiles minis regit̃. Ad mõtem qui nilo dicit̃/teste So
gentium fi lino habitãt/quibus auersę plãtæ sũt/& octoni
gurę digiti in plãtis singulis. Per diuersos indię mõ
tes sunt nationes capitibus caninis/armatę un
guibus/ad sermonẽ humanum nulla uoce/sed
latratibus tantũ sonãtes. Apud Clesiã legitur/
quasdã foeminas ibi semel parere/natosq; ca
nos illico fieri. Esse rursũ gentẽ alterã/quę in iu
uẽta sit cana/nigrescat i senectute: quibus uita
ultra æuũ nostri temporis. Monoculos quoq;
ibi nasci tradũt/ singulis cruribus & singulari
pnicitate/q a calore se defẽdũt plãtarũ magni
tudine. Gangis fõtẽ qui accolũt/ odore uiuũt
pomorũ siluestriũ/lõgiusq; pgentibus eadẽ in
pręsidiũ gerũt. Sunt q ceruicibus carẽt/& in hu
meris habẽt oculos. Sunt q siluestres hirti cor
pora/caninis dẽtibus/stridore terrifico. Sunt q
multas ducãt uxores/ &cũ maritus decesserit/
quæ officiosior cæteris iudicata fuerit/ rogum
ascendit coniugis/ & semet ipsam supremis
Mirabiles be eius dat inferias. Sunt illic multæ & mirabiles
stiæ bestiæ/ quarum Leucotrota uelocitate præce

dit feras uniuersas/ipsa asini fere magnitudine/ quæ uoce loquentium hominum sonos æmulatur. Manticora triplicem dentium ordinem habet/ faciem hominis/corpus leoninum/ humanas carnes auidissime affectat. Monoceros monstrum est mugitu horrido/ equino corpore/capite ceruino/media in fronte cornu habet splẽdore mirifico. Anguillas ad tricenos pedes longas educat Ganges. Indica maria balenas habent ultra spatia quatuor iugerum. Sola India mittit Psitacum auẽ. Mittit piper/ gariphylon & hebenũ/ ex quo pocula fiunt. Nã qcqd maleficum fuerit/tactu eius auertitur. Mittit & calamos odoratos. Dat & multa alia fragrantia. Gignit Adamantem lapidem/Berillum/Crisopassum Hiacyntum/ Margaritas & alias gẽmas. Ebur quoq; in ea copiose inueniẽ. Ibi mõtes aureis uenis referti/quos ne effodianẽ/ dracones gryphesq; custodiũt. In ea regiõe/ ut Plinius tradit li. vii. arbores tãtę pceritatis sũt/ ut sagittis supari nequeãt. Hęc facit ubertas soli/ tẽperies cęli/aquarũ abũdãtia. Si libeat credere/ ut sub una ficu turmæ cõdanẽ equitũ. Multos ibi qna cubita cõstat lõgitudine excedere. Nõ expuere/nõ capitis/nõ dẽtiũ/aut oculorũ ullo dolore affici/tã moderato solis uapore durari. Plinius

Plinius
Herodotus

In ea est mons Caucasus ex eo latere quo ad septẽtrionẽ est contermina Scythiæ/ ut Plinius refert lib. vi. Hunc dixit Herodotus lib. hist. i. esse oĩum mõtiũ altissimũ: qui ab eois surgit lit toribus. Deinde inter ægyptiũ & pãphilicũ pe lagus obiectus/ septentrioni dextero latere/ le uo meridianę plagæ occurrit. Sed pro gentium ac uarietate linguarum plurifariam nominaẽ/ Apud indos Imaus: Apud Parthos paropany sus: inde Taurus. Vbi ĩ excellẽtissimã sublimi tatẽ consurgit/ Caucasus: aliisq; noibus.

Plinius

Infernus quẽ alii tartarũ/ qui cõturbationẽ signi ficat: quia illic oĩa pturbata dicunẽ: Alii stygẽ quæ tristitiã interpretaẽ: Alii herebũ & orcũ di cunt: locus est in medio terræ: esseq; eo tricies centena ducẽta & quadraginta qnq; milia ꝑdi derũt. Plinius uero. li. ii. refert inuentam fuisse epistolã in sepulchro Dionisyodori geometrę peruenisse eum a sepulchro ad medium terræ esseq; ad eum locum stadiorum. XLII. milia. In ferorum imperium Plutoni Saturni filio datũ finxere poetę: cuius aspectum terribilem dixe runt. Vnde Statius.

Statius

Forte sedens media regni infelicis in arce
Dux herebi: populos poscebat crimina uitę/
Nil hominũ miserans: iratusq; oibus umbris

Virgilius ất.vi.ænei. Apud inferos nocẽtũ ex plorare culpas dixit Rhadamantũ Iouis filiũ: q fuit rex lycię/uir seuerus & iustitię executor. Vigilius
Gnosius hęc Rhadamãtus hẽt durissima regna
Castigatq; auditq; dolos/subigitq; fateri
Quæ quis apud supos furto lętatus inani
Distulit in seram cõmissa piacula mortem.
Eodẽq; libro mala quę sũt ĩ inferno descripsit his uerbis. Primisq; in faucibus orci
Luctus & ultrices posuere cubilia curę.
Pallẽtesq; habitant morbi: tristisq; senectus:
Et metus/& mala suada fames: ac turpis egestas.
Terribiles uisu formę/letumq; labosq;.
Tum cõsanguineus leti sopor: & mala mẽtis
Gaudia: mortiferumq; aduerso in limine bellũ
Ferreiq; heumenidũ talami/& discordia demẽs
Vipereum crinem uittis innexa cruentis.
In hoc loco dãnanť q se uoluptatibus corporis/rebusq; terrenis dediderũt/ac uitiorũ labibus inqnauerũt/ p̄ ĩde ab oĩpotẽti deo æterno igne/uariisq; poenarũ generibus cruciantur.
Theologi uero inferna quatuor esse dixerunt Vnũ in cẽtro terrę/ ĩ quo dãnati sẽsibilẽ poenã patiũť/& gratia ac uisiõe diuina priuãť. Alterũ sup hũc ẽe uoluerũt/ubi animę puerorũ/q ũdã nõ pcepere baptismi/carẽt gratia & diuina uisio

ne: sed poenã sésibilẽ minime patiuntur. Quẽ locũ puerorũ libũ uocauerũt. Sup hũc tertiũ po suere: ubi poenã animæ sentiũt: sed gratia diui na nõ priuantur: quod purgatoriũ appellant. Quartus omnibus supior, in quo nulla extat pęna: & limbum sanctorũ patrũ uocari malue rũt. In hũc solũ Christũ descẽdisse, & sãctos pa tres ibi existẽtes ab iferis adduxisse pdiderũt.

I nsubres populi fuerũt gallię cisalpinę: quibus Cygnus Stelenei Regis filius primus oĩum im perasse dicit: qui ea in regione iuxta lacũ maio rem, quẽ Verbanũ appellãt, Sepriũ oppidũ cõ didit. Hic aũt Cygnus post interitũ Phaetõtis quẽ ardẽter amabat, ex longo ploratu ĩ cygnũ auẽ cãdidissimã, ut poete finxerũt, cõuersus ẽ. Eius regionis ciuitates sũt Mediolanũ, Papia, Lauda, Nouaria, Vercellę, & Comũ: quã urbẽ ĩ cũbẽtes Rheti uastauerãt, ut li. v. Strabo refert. Strabo Sed Põpeius Strabo Pompei Magni pater colo nos in ea restituit. Inde nouũ Comũ appellata est. In cuius agro larius ẽ lacus, q amnẽ Ticinũ emittit, sicut Benacus in agro Veronensi Min cium amnem eiicit.

Larius lacus

Benacus

I onia regio est asię minoris, media inter Cariã & æoliã, ab Ionio atheniensiũ duce cognoĩata, q eã regionẽ subegit: uel ab Iano Iaphet filio, ut

lib.i.antiqtatis iudeorũ Iosephus auctor ẽ. In ea Miletũ urbs quõdã Ionię totius belli paciſq; artibus caput & princeps / ut Põponius refert: Taletis aſtrologi patria / & Thymothei muſici / & Anaximandri phiſici / & Pitaci philoſophi / aliorũq; ciuiũ inclytis ingeniis merito inclyta. Ibi Lamius mõs Endymionis a Luna / ut ferũt / adamati fabula nobilis. De quo .ii. tuſculanarũ ſcribit Cicero: cũ ſup Lamio mõte obdormiſſet a Luna deoſculatus ẽ. Vnde. Ouid. iii. de arte. Lamius Endymion nõ eſt tibi luna pudori. Sed Plinius li.ii. natural. hiſt. figmẽtum omne enodauit. Nã primus hoĩum Endymion lunæ curſũ naturãq; deprehẽdit: & ob id amore eius captus fama tradit̃. Ibi Prienis urbs / Biãtis philoſophi patria. Ibi Epheſus urbs pręclara / quæ Parrhaſiũ & Apellẽ pictores celeberrimos genuit. Et Clazomena urbſ / ex qua Anaxagoras phũs pręſtãtiſſimus originẽ duxit. Meãder fluuius nobiliſſimus inter ioniã & Cariã defluit. Iosephus Põponius Endymiõ Cicero Ouidius Plinius Parrhaſius Apelles

Iſſa iſula ẽ in mari adriatico adiacẽs dalmatię / ut li.ii. refer Ptolem. In qua ẽ ciuitas eiuſdẽ noĩs. ptolemęus

Iſauria regio eſt aſię minoris ſic dicta qa undiq; aurarũ flatibus pateat. Metropolim habet Seleuciam a Seleuco cõditam.

Iſrael regio eſt Aſię maioris Samariæ cõtermina

Isidorus ab Israel filio Ysaac sic cognoīata/ ut Isidorus refert li. viiii. Israelitę. n. prius hębręi uocati sūt. Patriarchā uero hebręorū fuisse Israel sacrę litterę tradunt. A quo. xii. Iudęorū tribus israelis uocabulū sortitæ sūt. Nā Iudęi primū hębræi siue Israelitæ nūcupabāt̃. Sed postq̃ ī duo regna populus hębręorū diuisus est: tunc duæ tribus quæ de stirpe Iuda reges habebāt: Iudęorū nomen sortitæ sunt. Reliquæ decē tribus pristinū Israelis nomen tenuerunt.

Isthmos ē ea pars terræ angusta/ quæ inter duo maria cōclusa iter ad Cherronesum porrigit/ de Ouidius quo Ouidius ī epistolis heroidum.

Aequora bina suis oppugnāt fluctibus isthmō
Et tenuis tellus audit utrunq; mare. Et Lucanus Lucanus in primo. Gracilis mare sepat isthmos.

Inter cæteros āt duo celebres describūt̃. Thracius Pōponius sup quo ut Pōponius refert li. ii. & Plinius Plinius li. iiii. Cardia ciuitas fuit. Achaicus/ de quo Pōponius testat̃: hoc ideo isthmo cognomē esse qa quattuor miliū spatio ægęū mare ab ionio submouens/ angusto tramite helladi polopo nesū annectit. In eo ē oppidū Chencerea fanū Neptūni. Corithus olim clara opibus/ nūc Romana colonia: ex sūma ipsius arce maria utraq; contuens.

I stria regio est italiæ illyrio cõtermina/ quæ ĩ lati tudine quadraginta milia passuum. In circuitu cxxv. milia complectiť/ a Formione nũc Tisano fluuio ad fanaticũ sinũ/ quẽ nũc Carnarium appellant/ in quo Arsia amnis decurrens Istriam ab illyrio disterminat. Iustinus autẽ lib. xxxii. de Istria hæc scribit. Istriorum gentem fama est originem a Colchis ducere/ missis ab Oeta Rege/ ad Argonautas raptoresq; filiæ persequendos: qui ut a ponto intrauerunt Istrum/ alueo Sabii fluminis pęnitus ĩuecti uestigia argonautarum insequentes/ naues suas humeris per iuga montium usq; ad littus adriatici maris transtulerunt: cognito ꝙ argonautę ĩidem propter longitudinẽ nauis priores fecissent. Quos ut aduectos Colchi nõ reperiũt: siue metu regis/ siue tedio longæ nauigationis/ iuxta Aqlegiã cõsedere: Istriq; ex uocabulo amnis/ quo a mari concesserant appellati. Vrbes eius clariores. Iustinopolis/ quã Iustinus impator ędificauit. Pauli Vergerii patria iuriscõsulti & philosophi præstãtissimi/ ac inter primos oratores eloquẽtissimi. Insula oppidum distans a Iustinopoli qnq; milia passus. Et post tandũdẽ Piranũ oppidum nobile. Deĩde Humagum oppidum: a quo quinq; milia passus abest Hemonia/ quæ

Iustinus

lis

I ustinopo

Paul. Verg

Piranum

Humagũ

Hemonia

nunc ciuitas noua appellatur. Prope eam Nauporti sunt hostia fluminis quieti nūc appellati, inter Hemoniā alpesq; exoriētis: in quē Argo

Plinius

nauim tradunt fuisse demissam. Nā ut Plinius refert li. iii. Argo nauis flumine in mare adriaticū descendit: nec procul Tergeste. Nec iam cō stat quo flumine. Humeris trauectā alpes diligētiores tradūt. Subiisse aūt Istro: dein Sao. Dein Nauporto: cui ex ea causa nomen ē. De quo

Strabo

Strabo libr. v. Neq; uero omittēdū uidet̄ ꝙ quidam scriptores ꝓ uero tradūt, Argonautas per Istrum nauigātes, atq; ad eius fontes delatos, postea ad sinū adriaticū peruenisse. Post Nau

Parentium

portū prima est Parentiū ciuitas uetusta. Dein

Pola

de Ruuignū oppidū. Post illud urbs Pola, Ro

Strabo

mana colonia, a Colchis ut Strabo refert, cōdita istriæ ac italiæ urbiū postrema. Hæc regio optimi uini ferax, oleo ac fructibus omīs generis

Sdrigna

abundat. Stridon oppidū nūc Sdrigna uocatū in agro iustinopolitano sitū est. A quo gloriosissimus ecclesiæ Dei doctor Hieronymus origine duxit: ut tantū uirū cōstet, nō alienigenā: sed ī italiā natū fuisse: quod uerba sua de seipso scripta in libro de uiris illustribus certissimū

.S. Hierōymus

efficiūt. Hieronymus præsbiter patre natus Eusebio ex oppido Stridonis, qđ a gothis euersū

dalmatię quōdā pānonięq; cōfiniū fuit. Siquī uero ptinaces contenderint beatū Hieronymū ideo illyricū fuisse: q eius gētis idiomate usus sit: respōdemus illis. Maiorē atq; nobiliorē Italię esse partē calabryā q̄ sit Istria: qua ī regione semp uiguit & nunc quoq; uiget grecæ lingue usus. Pari modo apđ Vicētiā & Veronā preclaras elegātissimasq; moribus italię urbes / multi sūt uici / multa oppida / quorū incolæ theutonica frequētius q̄ itala locutione utuntur.

Ithaca insula est ante Epirū sita / Vlixis dominio illustris. In qua est ciuitas eiusdē noīs / ut li. iiii. refert Prolemeus. Est & mons Neritos / a quo tota insula nōnunq̄ Neritos appellata fuit. Vnde Virgilius. iii. ęnei. Neritos ardua saxis. Prolemeus

ITALIA prouincia est europę / & oīum totius orbis celeberrima / numine diuino electa / quæ orbem ipsum clariorem faceret / sparsa cōgregaret impia / ritusq; molliret / humanitatē mortalibus daret / cūctarūq; gētiū patria fieret. Ibi locorū salubritas / ac celi tēperies / ubertas soli / aprica colliū / opaca nemorū / tā munifica siluarū genera / īnoxii saltus: tanta frugū / uitiū / olearumq; / fertilitas: amicti uitibus montes: atq; ut ueteres dixere / sūmū Liberi patris cum Cerere certamen. Hic falerni / massici / gaurani / surētiniq; montes Laudes Italię

uinetis atq; fructetis amoenissimi. Híc bellatores eq/nobilia pecori uellera/tam opima tauris colla/tot ãnes/lacus tanti/tot maria/ ac nobiles portus/oræq; patẽtibus terrarũ gremiis comertio orbis accommodatæ. Ad hæc auri & argẽti oĩumq; metallorũ uenę fertilissimę. Tot calidi fontes diuersis ægritudinibus remediũ salutare præstãtes. Tot urbes egregiæ. Tam clarum decus ueterũ oppidorũ: quę primum gręci/postremo uictores Romani cõdiderunt. Neq; uirtute moribusq; excellẽtes uiros commemoro/aut ingenio & armis supatas gentes. Ipsi ea de re iudicauere græci/galli/poeni/atq; hispani totiens uicti ac pęnitus subacti. Quas ob res

Omnibus in terris quæ sunt a gadibus usque

Auroram & gangem/Italia ęquo iure pręferenda est. Nã si priscos in illa reges cõmemores/illustrata est Saturno/Ianoq; regibus. Quorum alter Vir sũmę iustitiæ fuit/alter pater & deorũ deus appellatus est. Quẽ ob magnitudinẽ sapientiæ bifrontẽ esse dixerũt. In re militari semper adeo prępotens Italia fuit/ut nullo unq̃ tẽpore sine splẽdido imperio extiterit. Hæc pro temporũ diuersitate uariũ quoq; sortita ẽ nomen. Nã prius quidẽ dicta est Hesperia ab Hespero Atlantis fratre/ uel ut Macrobio placet/

Saturnus
Ianus

Hesperia

ab hespero stella q occasui subiecta sit. Dehic Oenotria dicta fuit ab Oenotro Sabinorũ Rege. Post italia ab Italo Siculorũ Rege. Vnde Virgilius primo ęneidos. Oenotria Italia Virgilius

Est locus / hesperiam graii cognoie dicũt.
Terra antiqua: potẽs armis / atq; ubere glebę.
Oenotrii coluere uiri. nunc fama minores
Italiam dixisse ducis de nomine gentem.

Est & italiæ pars latiũ / sic dictũ a Latino Rege / ut Varroni placet: uel a latendo / ut Virgilius viiii. ęnei. scribit / cũ Euandrum Aeneę loquentem induceret. Latium

Primus ab ęthereo uenit saturnus olympo /
Arma iouis fugiens / & regnis exul ademptis.
Is genus indocile / & dispersum mõtibus altis
Composuit / legesq; dedit / latiumq; uocari
Maluit: his quoniã latuisset tutus in oris.

Idẽ sensit Ouidius lib. fastorũ primo Ouidius

Dicta quoq; est latiũ terra latente deo.

Rursũ hæc oĩs ora nõnunq̃ Ausonia dicta fuit ab Ausonio Vlixis filio. Vnde Virg. viii. æne.

Tum manus ausoniæ & gentes uenere sicanæ.
Sępius & nomẽ posuit saturnia tellus.

Iustinus aũt scribit Italiæ cultores primos Aborigines fuisse: quorum Rex Saturnus uir sũmę iustitię fuit: unde italia Regis nomie Saturnia Iustinus Saturnia

appellata fuit. Est autẽ querno folio assimilis:
Situs italiæ procentate amplior q̃ latitudine: quæ mari ge
mino maxima parte clauditur. Ab oriente enĩ
adriatico siue supero. A meridie atque occasu
tyrrheno siue infero in modũ penininsulæ cin
gitur. Ad septentrionem uero mõtes habet cõ
tinuos: qui inter utrunq; mare extensi mirabili
altitudine a mediterranea regione illam cõmu
niunt. Hi montes lingua gallica alpes uocantũ/
quasi albæ: quia ꝑpetuis fere niuibus albescũt.
Apeninus aũt mons paulo supra inferum ma
re ab alpibus oritur: qui per mediam ferme ita
liam in Siculum fretum discurrit usq; ad oppi
dum Rhegiũ. In ultimo sui ĩ duo cornua scin
ditur: quorũ alterum ionium spectat mare: alte
rum Siculum. In medio sinus Tarentinus. Ea
Magna grę cia quondam ora magna græcia nuncupata fuit.
Planiciem uero inter apeninum & alpes positã
Padus flu. secat padus fluuius italiæ celeberrimus/ingen
ti aquarum multitudine ĩ adriaticum mare de
currens. Verum italiæ lõgitudo ab alpino fine
Italię prętorię augustæ per urbem Capuam ad oppi
Lõgitudo dum Rhegium/ut Plinius tradit/decies cente
Latitudo na & uiginti milia passuum colligit. Latitudo
Circuitus eius a Varo ad Arsiam quadringenta .x. Vni
uersę aũt ambitus tricies cẽtena. lviii. milia cõ

plectitur. Vmbilicum eius in agro esse reatino Varro auctor est.

Italia/ut ferũt/in sex & decem regiones sine insulis est diuisa. Suntq; Liguria/Etruria/Latium Campania/nunc terra leboris. Lucania/nũc principatus. Brucii. Calabrya/Iapygia siue Daunia nũc Apulia. Samniũ/ nunc Aprutiũ. Picenum/ nunc Marchia anconitana. Flaminia & Emilia/ nunc Romandiola. Vmbria/nũc ducatus spoletanus. Gallia cisalpina/nunc Lombardia. Venetia. nũc Marchia taruisana. Iapidia & Carnia nunc Forumiulium. Istria. Italię ciuitates insignes. In latio urbs Roma terrarum caput. In cãpania Neapolis. In etruria Florentia. In gallia cisalpina Mediolanũ. In liguria Genua. In Venetia urbs Venetiarum. Ciuitates insignes

Hæc est italia Diis sacra/quæ teste Plinio li. iii. L. Aemilio Paulo. C. Statilio Regulo consulibus/nuntiato gallico tumultu/sola sine externis ullis auxiliis atq; etiã sine trãspadanis/equitum octoginta milia: peditum septingenta milia armauit. Equites Pedites

Iudęa ꝓuícia est asię/quę ab oriente atq; meridie Arabia terminat̃: a septẽtriõe Syria. Hãc Ptolemęus palęstinã syrię appellat: ĩ q̃ ẽ galilea/Idumęa/Phoenice/Iordanis fluuius/ Cæsarea stra Ptolemęus

tonis. Appolonia/ Ioppa/ Azotus/ Ascalõ/ Lacus asphaltides/ Lacus thiberiadis/ Gaza/ Emaus/ Engada/ Samaria/ Mõs libanus/ Pentapolis quę igne consũpta ẽ/ & hierosolima clarissima urbiũ oriẽtis/ ut Plinius tradit. In hierosolima est mons Syon qui specula ĩterpretat̃. Erat.n. in sũmitate eius arx cõstructa ad defensionẽ ciuitatis/ quę de lõge ueniẽtes facile cernebat. Vt

Iustinus

aũt Iustinus refert li.xxxvi. Iudęorũ uires tãtę fuere: ut post Demetriũ nullũ macedonũ regẽ tulerit/ domesticisq; ĩperiis usi Syriam magnis bellis infestauerint. Nanq; iudęis origo damascena: quæ Syrię nobilissima ciuitas est. Mos fuit apud Iudęos: ut eosdẽ & reges & sacerdotes haberẽt/ quorũ iustitia religione ꝑmixta/ incredibile quãtũ coaluere. Opes gẽti ex uectigalibus opobalsami creuere/ quod in his tãtũ re

Balsamus

gionibus gignit̃. Est nãq; uallis: quæ cõtinuis mõtibus uelut muro quodã istar hortorũ claudit̃. Spatiũ loci ducenta milia iugera: nomine

Hierico

Hierico dicit̃. In ea silua ẽ & ubertate & amoenitate ĩsignis. Siqdẽ palmeto & opobalsamo distinguit̃. Et arbores opobalsami formã similẽ pyceis arboribus habẽt: nisi ꝙ sunt humiles magis/ & in uinearum more excolũtur. In ea regione lacus est/ qui propter magnitudinem &

aquæ ĩmobilitatẽ, mortuũ mare dicit̃: nec ma
teriã ullã sustinet: nisi quę alumine illustratur.
Iudęa teste Solino, illustris est aquis. Iordanis — Iordanis fl.
amnis eximię suauitatis, Panea de fõte demis
sus regiones pręterfluit amoenissimas. Vt aũt
scribit Diuus Hieronimus sup Matheũ Iorda
nis fluuius ad radices orĩt̃ libani: duobusq; fõ
tibus surgit. Alteri nomẽ ior: alteri dan: qui sĩ
mul iũcti iordanis nomen efficiũt. Lacus thibe — Lacus thiberiadis
riadis omnibus anteponit̃: ad sanitatẽ usu effi
caci. In hac tantũ balsamus nascit̃. Similes uiti — Balsamus
bus stirpes habẽt, malleolis digeruntur, aquis
gaudẽt, amant ãputari. Iudęa ex nomine Iudę
appellata est: ut Isidoro placet: hec ẽ palęstina — Isidorus
regio quæ prius Canaam dicta est: a filio Chã
Terra est opum diues: frugibus fertilis: opima
balsamis. Vnde ob singularẽ aeris tẽperiẽ et ele
mẽtorũ gratiã existimauerũt iudęi eã pmissã
patribus terrã lacte & melle fluẽtem. In ea Solo — Solomon
mõ regnauit annis quadragita, uir oĩum sapiẽ
tissimus, qui tẽplũ toto orbe celeberrimũ hiero
solimis extruxit ex lapide albo & polito miri
fica arte cõstructũ, interius exteriusq; laminis
aureis ornatum: cuius pauimẽtũ pretioso mar
more sterni fecit. Altare quoq; æneũ longitudi
nis cubitorũ. xx. in eo erexit. Vasaq; oĩa ad di

uinũ cultũ spectantia aurea esse uoluit. Longitudinẽ templi sexaginta cubitorũ prodiderũt. Latitudinẽ. xx. Altitudinẽ. c. xx. in quo archã domini & tabulas duas testamẽti: urnãq; manna plenã & uirgã Aaron sũma cũ ueneratione/ īgẽtiq; hostiarũ pompa/ omni populo astante collocauit. Regiã quoq; sibi & quidẽ supbissimã prope tẽplũ ędificauit/ aliisq; īnumeris ędificiis tam publicis q̃ priuatis urbẽ ipsam exornauit/ quam postea romani principes Vespasianus & Titus penitus euerterunt. Et ut Iosephus refert: centũ milia captiuorũ uendita fuerunt: & undecies centena milia fame & gladio perierunt. Vt aũt tanta multitudo hierosolimę reperiretur/ causa azimorum fuisse refert. Nam ex omni iudęa ad eam urbem confluxerunt.

Vespasianus

Iosephus

L

LACONIA regio ẽ in pelopõneso/ quæ & Oebalia dicta fuit. Vnde Statius in Achilleide.

Statius

Soluerat oebalio classem de littore pastor.

Dardanus. In ea fuit Amicla ciuitas · Castoris & pollucis patria. Ibi Eurotas fluuius qui urbem lacedęmona pręterfluit/ cuius ripę lauro abũdant/ ideo illum poetæ Apollini sacratum

dixere: de quo Virgilius ĩ Sileno
Oĩa quæ phoebo quondam meditante beatus
Audiit eurotas iussitq; ediscere lauros.
Fuit aũt lacedęmonia siue lacedęmon urbs laconię a Lacedęmone Iouis filio condita. Hęc eadẽ alio noĩe Sparta nũcupať: Ipsa autẽ regio nõnunq̃ lacedęmonia dicta fuit.

Virgilius

Lapitę fuerũt in thessalia alpestres populi, q bella cũ centauris gessere. De qbus Virgi. ii. geor.
Et magno ileum lapitis cratere minãtem.

Virgilius

Larodii populi fuerũt in scythia asiæ, ut lib. iiii. scribit Herodotus.

Herodotus

Latium regio est clarissima italię: cuius fines ab hostiis Tyberinis ad sitanum sinum. Est enĩ media ĩter Etruriam & Cãpaniam nobilissimis populis & ciuitatibus ornata. Est autẽ gloriosum hominum genus, ut Dionysio placet, soliq; ubertate ac ingeniorum excellentia foecũdum. Qua in regione per mediũ decurrens tyberis a propinquo tadẽ mari placidissimo sinu apud hostiam excipitur. Fluuius quidem cæterorum omnium princeps & imperator, qui clarissimam illam & præpotentem intersecat Romam nostrorum regum domicilium atque omnium aliarum regionum caput a Romulo condita anno mundi. IIII. M. CCCC. XXXX.

Dionysius

Roma

ut Eusebius de tẽporibus refert/xii. M. passuũ mari ꝓxima. Cuius olim magnitudinẽ ac tecto rum altitudinẽ siqs ꝓcenseat/nullius urbis am plitudinẽ in toto orbe potuisse ei cõparari fate bit. Iam uero florẽtissimas opes/maximũ nobi litatis numerũ/amplissimã senatus maiestatẽ/ nauiũ multitudinẽ/tot ĩstructas paratasq; clas ses/ingentes exercitus/res terra mariq; gestas/ prelia/uictorias & triũphos quo tãdem narrari debet ope? Ita.n.late ꝑ orbẽ terrarũ arma circũ tulit: ut qui res eius legũt/ non unius populi/ sed generis humani facta discant. Hęc est quæ genuit Fabios/Scipiones/Metellos/ Lucullos/ Sillã/Mariũ/Marcellũ/Põpeiũ/& ipsum deniq; Cæsarẽ/cuius ĩ re militari uirtus & gloria ad cę lũ usq; ꝑfloruit. Hęc illa urbs ẽ/quę tot excellẽ tes ingenio uiros edidit: quales Varronẽ/Tul liũ. Catonẽ/Salustiũ/Hortensium/Graccũ/ M. Antoniũ/& cæteros quos enumerare/ĩfiniti pe ne laboris esset. Hæc tãdẽ illa ẽ/quæ ꝑdomito orbe terrarũ ad id sũmi culminis fastigiũ ꝑue nit: ut oĩum populorũ regna/ oĩum gentiũ im peria magnitudine/potentia/uirtute: gloria su perauerit. In ea quoq; regione ẽ Ardea ciuitas a Dane Persei matre cõdita/quæ Leonẽ secũdũ Romanũ põt. genuit. Terracina antea Trachi

Cęsar

Ardea

na ideſt aſpera uocata. Cui obiecta palus ingẽs ẽ/ ut li. v. Strabo auctor ẽ/ mari adiũgit̃. Funda na ciuitas decimo a Terracina miliario diſtat. Sothero põtifice Romano ornata. Caieta urbs a nutrice Aeneę dicta/ ſicut Virgilius ſexti prin cipio cecinit. Strabo Caieta Virgilius

Tu quoq; littoribus noſtris æneia nutrix
Aeternã moriẽs fama caieta dediſti.

Eſt ãt urbſ portu arceq; munitiſſima/ uitibus/ citris/ malis aureis amęniſſima. Velitre ciuitas uetuſta. xx ab urbe miliario diſtãſ. A qua Cęſaris Augusti ꝓgenitores originẽ duxerũt: qntoq; ab ea mi liario eſt uetuſtiſſimi noĩs oppidũ Chora/ ab uno triũ fratrũ conditũ: quorũ alter Tibur ædi ficauit: alter Catillo cognomẽ dedit. Vnde Vir gilius in vii.

Tum gemini fratres tiburtia moenia linquũt
Fratris tiburti/ dictam cognomine gentem
Catilluſq; acerq; Choras/ argiua iuuentus.

Preneſte urbs a græcis condita/ quæ ut Strabo refert li. v. habuit Fortunæ tẽplũ illuſtre/ unde certa edebãt̃ oracula. Eſt ãt ſita ĩ mõtana regio ne. Tuſculũ ciuitas olim egregiis ornamẽtis ĩ ſignis. Eã uineta coronant/ tectaq; magnifica. Teanũ quod Sidicinũ uocãt: maxima quõdã inter latinas urbes. Calenũ urbs imprimis exi Preneſte Strabo Tuſculum Terracina ãxur dicta

mia. Setia urbs uetusta, arduo in colle sita, pre
Plinius tiosissimi uini ferax. Nã ut Plinius refert libro
xiiii. diuus Augustus uinũ setinũ prętulit cũc
tis. Priuernũ ciuitas olim insignis: cuius alũna
Camilla fuit Camilla uirgo. Alba ciuitas .xvi. ab urbe
lapide, trecẽtis annis ante Romã ab Ascanio
cõdita. De qua Virgilius ĩ. viii.
Ascanius clari cõdet cognominis albã. Anania
ciuitas ĩ hernicis uetustissima, de q̃ Virgilius.
Virgilius Hernica saxa colũt, quos diues anania pascit.
Ea urbs Innocẽtio. iii. & Bonifacio. viii. ciuibus
decorat̃. Tibur ciuitas multo ante Romam a
Sibylla græcis cõdita. Vnde decima Sibylla dicta tibur
tina originẽ duxit: cuius consilio ut multi ꝓdi
Augustus derũt: Cæsar Augustus Christum adorauit. In
eius libris scriptũ inuenit̃. Nascet̃ Christus ĩ be
thleẽ, & annũtiabit̃ ĩ Nazareth. O fęlix illa ma
ter, cuius ubera illũ lactabũt. In agro tiburtino
Strabo ut Strabo refert li. v. mira ẽ fructuũ abundãtia:
præter lapidis effossiones, q tiburtinus dicit̃.
Quinquagintatres populos in hac regione in
teriisse Plinius auctor est. In ea Circeus mons,
& Põtina palus. Fuerũt Marsi populi, & Maru
bia urbs. Fuerũt Amiclæ, q a serpentibus deleti
sunt. Ausones populi a qbus mare ausonium.
Phormiæ urbs amoenissimi situs: ĩ qua Cicero

phormianã habuit uillã, & cõplures aliæ, quæ nunc dirutæ iacent.

L auce i̅sula est i̅ põto, boristenis hostio obiecta. Et q̄ ibi Achilles situs est, achillea cognoi̅ata.

L eleges populi sũt i̅ gręcia, quos alio noi̅e thessalos uocant, qui cęteris græcię populis olim præstare uidebãt. Herodotus uero lib. hist. i. hos dixit maritimos fuisse populos, q̄ postea Cares appellati sunt. Herodotus

L ẽnos i̅sula ẽ i̅ ægęo mari, in quã Iuno Vulcanũ filiũ, cũ eũ turpẽ pepisse cõspiceret, e cælo deiecit. Ibiq;, ut scribit Seruius i̅ buco. a simiis nutritus fuit: uel potius a Sithiis populis, ut pleriq; uoluerũt. Hic postea cũ deorũ faber effectus esset, ab ætna ad hanc i̅sulã refocilatiõis causa uenire solebat. Vnde Statius li. v. thebaidos. Seruius

Lemnius ignifera fessus respirat ab ętna.

Vestit athos: nemorũq; obscurat imagine põtũ

Athos mõs ẽ altissimus macedonię, a lẽno sex & lxxx. M. passuũ distãs: q ut historici attestãt ad eã usq; i̅sulã umbrã iacit. Quod iter miracula notauerũt. Est ãt adeo sublimis teste Solino q̄ altior ęstimatur, q̄ unde hymbres cadũt. In aris. n. quas i̅ cacumine sustinet, nunq̄ cineres eluunt: nec q̄cq̄ ex ageribus suis perdunt. Solinus

L erna regiuncula quædam est in Archadia a Lerno Rege cognominata. In qua lerna palus ubi

fuit hydra quinquaginta capitum ab Hercule interfecta.

Lesbos ĩsula est ĩ mari ægeo/ nõ lõge ab helespõto/ ut scribit Prolemeus: alio noĩe Mitylene cognoĩata. In ea qnq; olim oppida fuerunt: quæ Põponius enumerat/ Antisa/ Pyra/ Cresos/ Ciraua/ Mitylenes/ quam Seruius Methinam uocat: quæ habent pretiosissimum uinũ/ De qua Virgilius.ii.georg.

Prolemeus — Põponius — Seruius — Virgilius

Non eadẽ arboribus pẽdet uindemia nostris.
Quã methymneo carpit de palmite lesbos.

Lestorũ regio est Indiæ extra gangẽ/ cuius incolę siluestres esse dicunt/ & in specubus habitare: & pellẽ habere similem Hippotamis/ que sagittis minime traici potest. Sunt in ea galli gallinacei barbati/ & corui/ & psitaci albi.

Lestrigones fuerũt populi feritate famosi/ in extrema ora italię uersus Siciliam. Ad quos teste Homero/ cum Vlixes diuerteret: illosq; aduersos experiretur: unica perdita naue diffugiens peruenit ad Circẽ. Hos ut scribit Aulus Gelius libro decimoquĩto noctium acticarum/ prudẽtia/ uirtute/ /uiribus præstãtissimos Iouis filios poetę appellarũt/ ut Eacum & Minoa & Serpedona: ferocissimos & immanes: & alienos ab omni humanitate.

Homerus — Gelius

L eucas insula est ut scribit Pomponius /contra Ambracium sinum posita/iuxta Epirū/memo rabilis uictoria Augusti cōtra. M. Antonium & Cleopatrā. Eadē olim fuit cōtinenti coniuncta ut. lib. xv. meth: ouidius scribit. Pōponius

Ouidius

Leucada continuā ueteres habuere coloni.
Nūc freta circueunt. Est ēt Leucas oppidū pce lebre in Acarnania Epiri regione.

L eucosia insula est in mari tyrrheno lucaniæ ad iacens/ut. li. vi. auctor est Strabo: paruū ad con tinentem habēs cursum: nomen e Sirenum una sortita/quæ hoc ī loco iniecta periit: cum ī pro fundū (ut fabulæ tradunt) sese abiecisset. Strabo

L iburnia pars est illyrici/ut libro. ii. refert Ptole męus/Istrię cōtermina. In ea populi sunt laci nienses/Scultini/Brunistę/Orbonēses/ut li. iii. Plinius tradit. Ptolemęus Plinius

L ibya seu libye prouincia est in aphrica a Libya filia Epaphi Iouis filii sic nuncupata. Cui ab oriēte Marmarica/ab occasu Sirtes/ a septētrio ne mare libycū/a meridie ęthiopia. Vt autē scri bit Iosephus libro primo antiquitatis iudęorū Phut filius Cham libyam instituit/Phutos a se uocans. Est autem fluuius in Mauritania/qui isto nomine nuncupatur. Nonnunq̄ pro tota regione accipit̄. Et tunc teste Solino/Ab atlāte Iosephus

Plinius

Sibylla

mauritanię monte incipit: & usq; ad canopu m nili hostiũ pandit̃. Libyę ciuitates insignes / ut li. iiii. refert Ptolemęus: sunt Arzita / nigira / metropolis: Garami & ipsa metropolis / Salathos Bagaza / Babila / Tagana / Magura & Garamantes. Vt aũt scribit Plinius li. v. eã ĩcolũt Marmarides / Adirmachidę / Mareotę. Amnes clari / Nigires / Cyniphis. Ea in regione natã ferũt Sibyllã secũdã: cuius meminit Euripides / quæ ĩ hũc modũ de Christo uaticinata est. In manus iniquas ueniet / dabunt deo alapas manibus incestis / miserabilis & ignominosus miserabilibus spem pręebebit.

Ouidius

ptolemęus

Lycaonia pars est Archadię / quæ in pelopõneso sita ẽ / a Lycaone rege Archadiæ Titani & Terrę filio cognominata. Qui cũ solitus esset hospites necare / & Ioũe similiter hospitio susceptũ necare uellet / ĩ lupũ a Ioue mutat̃. Fuitq; pater Calistonis / quę ĩ arctõ cõmutata cęlo locata fuit. Vnde Virgilius. i. geor. clarãq; Lycaonis arcton. Et Ouidius de tristibus.

Quæq; lycaonio terra sub axe iacet.

Sũt ẽt Lycaones populi in Asia minori prope Lyciam: ut lib. quinto refert Ptolemęus: sagittandi usu peritissimi.

Lycia ꝓuincia est in minori Asia: ĩter pãphiliam

& Cariam ſita a Lyco Rege Pandonis filio cognominata/ut Pomponius refert. Quæ ut ſcribit Herodotus libro primo Termile primum dicebatur. In ea Patera urbs/ quam nobilem facit delubrum Apollinis/ quondam opibus & oraculi fide Delphico ſimile. In eo ſiquidē ſex menſibus anni reſponſa dabantur: in reliquo temporiſ apud Delon. Ibi Xanthus flumē & mons Chimęra/qui flammā ad modū ætnę in Sicilia eructare uidetur. Quem antiquitas fabulata eſt mōſtrū eſſe Chimęrę. Eā tria habere capita dixit: unū leonis/aliud ipſius Chimęrę/ & aliud draconis. Et anterius q̄dē leonē/poſterius uero draconē/ in medio aūt caprā eſſe poetæ finxerunt. Vnde Ouidius. metha. x. Pōponius Herodotuſ Deſcriptio Chimęrę

Quoq; chimęra iugo mediis ī ptibus hircū Ouidius
Pectus & ora leæ/caudā ſerpētis habebat.

Quod monſtrum per ſingula capita terribiles flamarum globos eructabat. De quo Virgilius vi. æneidos.

Flammiſq; armata chimęra

Lycia quōdā regnū fuit Rhadamāti Iouis filii ex Europa: q̄ pfecto tātæ ſeueritatis & iuſtitię executor fuit/ut poetæ fingant illū apud inferos nocentū explorare culpas. De quo. vi. ęne. Virg. meminit. Idē quoq; primuſ oīum leges Virgilius

Plinius institiuit ut li.vii. Plinius refert.

Lydia regio est in minori asia/ quã Meandrus & Pactolus amnes celebrẽ faciũt/ cũ aureas ducãt arenas. Hæc a Lydo Atys filio & Tyrrheni fratre Lydia dicta fuit/ quæ prius Meonia dicebatur. Nã cum ob regni sterilitatẽ & famẽ fratres se simul ferre non possent/ Tyrrhenus sorte iacta discedẽs/ cũ ingenti multitudine ad italiã ueniens eam tenuit partem/ quæ ad mare inferum uersa ẽ: & a se Tyrrheniã noĩauit. Lydus uero remanẽs Meoniã de suo noĩe lydiã uocari maluit. In qua sũt urbes Ephesus/ Colophon/ Clazomene/ & Phocea. Vt aũt scribit Iosephus li. primo antiquitatis iudęorũ/ Luth nepos Noe a se luthos noĩauit/ qui nũc lydi uocãtur.

Iosephus

Liguria regio est italiæ a Lygisto Phaetõtis filio sic nuncupata. Quæ a Varo flumine ad Macrę amnis hostia lõgitudinẽ habet. Et hinc apenino/ inde mari infero clauditur. Pars ĩferi maris adiacens liguriæ ligusticũ pelagus appellatur. Varus aũt fluuius est grãdis/ ex alpibus fluẽs ultra Niceã oppidũ liguriæ/ a Massiliẽsibus cõditum. Ligusticũ mare teste Solino/ coralium procreat: quod typhonibus & fulminibus resistit. Huius regionis caput est Genua urbs clarissima/ totius ligustici sinus emporium/ portu

Solinus

insignis q̄ mole īgēti obiecta fluctibus hostia in aphricū pādit: ędibusq; supbissimis ornata quę naualis belli peritia/ac reliquis in omni genere ornamētis cæteras italiæ maritimas urbes quondā facile supauit. Eā tradunt a Genuo Saturni filio conditā & cognominatā fuisse. Alii a Genuino uno ex Phaetōtis socio. Nōnulli a Iano italorū Rege cōditā dixere. Quāuis non desint qui eā a genu nomē sūpsisse credant/cū in genu italiæ sita fuerit. Hæc quondā impium suū lōge lateq; diffudit. Nā Perā urbē Constātinopoli oppositā/Mytilenem insulā/Chiū/Famagustā urbē totius insulę Cypri celeberrimā/Theodosiā ī thaurico chersoneso/quę nūc Capha dicit̃/aliasq; græciæ urbes plurimas impio suo adiecit. Ea semp Romanis & græcis impatoribus amica fuit: quā cū Hānibal poenus cępisset/ac penitus eruisset: statim Cornelius Seruilius cōsul/ut Liuius refert/eam instaurari mādauit. Hæc ornata fuit duobus ex nobili familia Fischa pontificibus Romanis/quarto Innocentio & Hadriano q̄nto. Habuitq; eadē familia ad. xxx. Romanę ecclesiæ Cardinales. Nicolaus quoq; q̄ntus pōt. max. & Innocētius septimus/ aliiq; cōplures belli pacisq; artibus illustres uiri Genuā exornarūt. Eius regionis ciui Liuius

tates celebriores Albintimiliũ/ nũc uintimiliũ dicta/quæ uersus exortum Rodoria fluuio ab luit. Albũingaunũ/nũc Albinga/ urbs uetusta te nobilis: Proculo ĩperatore Romano ciue or nata. Naulũ ciuitas portu ac turribus ĩclyta. Sa uona urbs/quã T. Liuius Sabbatiũ appellat.

L ipare insula est in freto Siculo/una ex æoliis/a Liparo Rege cognoĩata: qui post Aeolũ regna uit. Ea decora est allumine/quod sola profert/ & balneis saluberrimis.

L ocri populi fuerũt ĩ Bruciis ultra oppidũ Rhe gium: ubi est locrinus mõs ad extremũ italiæ/ sup quo Locrus ciuitas/ab Aiace Oileo & Na

Virgilius ritiis cõdita/ut Virgilius refert li.iii.ęnei.

Hic & naritii posuerunt moenia locri.

Fuerũt ãt Naritii socii Aiacis q ciuitatẽ ipsã cõ didere ĩ ea ora italię/ quæ quondã magna græ cia dicebat/ut inferius loco suo uidebis.

LOMbardia regio est italie/quã a longobardis nomẽ traxisse cõstat. Prius. n. galliã cisalpinã uocari maluerũt. Sunt lombardiæ fines Apeni nus & alpes/ & qcqd intra alpes Benacũq; la cũ atq; amnẽ mintiũ cõtinetur. Regio ẽ totius italię uberrima/ oleo/uitibus/ frugibusq;/ foe cũda/aquis & lacubus illustris/ fructibus & pi scibus copiosa. Vicis/ castellis/ & opulentissi

mis ciuitatibus insignis. Eius metropolis & caput est Mediolanum ciuitas potētissima/ quæ ante Christi aduentum. CCCLVIIII. a gallis senonensibus aucta & instaurata fuit. Quāuis nōnulli tradant ab eisdem gallis Romę incēsoribus conditam fuisse/ ut Iustinus refert libro xx. Est autē mediolanum appellata/ ut pleriq; uoluerūt/ ꝙ multorum amnium aquis circūdata sit. Hęc olim qnquaginta milia equitū in bello emisisse cōstat. Fuit sēp totius lōbardię ēporium. Agrū hēt uniuersū aquis irriguū/ uitiū & frugū feracissimū. Eā Maximianus Herculeus moenibus & templo exornauit. Vrbē amplificauit: & de suo noīe Herculeā appellauit: phanumq; celeberrimū i honorē Herculis struxit/ quod nūc diuo Laurētio dedicatū ē. Hæc urbs maxime exornat̃ sacrarū ędiū magnitudine: regaliū domorū āplitudine: pannorū oīfaria mercatura: oīumq; artiū bonitate. Hic eximii ī quacunq; re artifices sūt. Hic equestris ordinis uiri splendidissimi/ iurisc ōsulti pręstātissimi: bonarū artiū uiri eloquētissimi. Hīc robur militare & equitū multitudo educitur. Cuius quidē urbis exornandæ. Franciscus Sfortia princeps illustrissimus/ qui in ea annis. xiiii. principatum tenuit: accuratissimam diligētiam egit. Is nāq;

Mediolanū

Iustinus

Franciscus Sfortia

pulcherrimũ nauigiũ ꝑ quod ex mediterraneis i urbẽ necessaria deuehãt adduxit ex Abdua. Arcẽ superbissimã in ea a fũdamẽtis extruxit: quę ꝑ dignitate & fortitudine inter mũdi memorabilia cõnumerari potest. Hospitale quoq; toto orbe celeberrimũ ædificauit/ & tẽplũ beatę Marię Virgini dicatũ/ magnaq; ĩpẽsa & artis elegãtia/ niueo marmore ĩchoatũ/ ope & diligẽtia sua maximũ accepit ĩcremẽtũ. Vrbis uias ac uicos omnes/ cũ antea coenosi forẽt/ diligentissime strauit/ aliisq; pulcherrimis tẽplis/ coenobiis/ palatiis/ porticibus/ hortis/ aquęductibus mediolanum exornauit. Vnde & populi multitudine & diuitiarũ copia/ secũda Roma iure uocari potest. Genuit ea urbs Alexãdrũ. ii. Vrbanũ. iii. ac Celestinũ. iiii. pont. Ro. Carũ. xiii. Romanorũ ĩperatorẽ. Preterea Helyprãdũ/ Ottũ/ Gualuagnũ Vicecomites/ qui pręclaras res

Statius

gessere. Habuit quoq; ciues Statiũ Cecilium comoediarũ scriptorẽ. Ioseph Bripiũ uirũ eloquẽtissimũ/ & Ioãnẽ marlianũ phisicũ celeberrimũ. Eius regionis celebriores ciuitates. Mutina uetusti nois ciuitas romanorũ colonia. Regium quã Lepidũ scelestissimi triũuiratus tẽpore ędificasse constat. Parma ciuitas uetusta/ Cassio poeta & Macrobio uiris prestantibus ornata.

Cassius
Macrobius

Placentia Romanorū colonia/ quę post mortē Ioānis Galeacii primi Mediolani ducis/ octies prędę exposita fuit. Paulo supra placētiam est fluuius Trebia insignis clade romana Sempronio consuli ab Hānibale inflicta. Alexandria quā Mediolanēses/ Placētini/ & Cremonenses cōdiderūt anno salutis .lxv. supra centesimū & milesimū. Eā ab Alexādro .iii. tūc Ro. pont. ut maior accederet auctoritas/ Alexādriā uocaue runt: Asta ciuitas duci Aurelianensi subdita/ Francorū stirpe regia oriūdo. Alba ciuitas Pōpeiana a Plinio appellata. Mantua urbs uetustissima Virgilii Vatis clarissimi patria/ quę ab Ochno filio Tyberis & Māthus Tiresiæ thebani Vatis filiæ/ quę post patris interitū ad italiā uenit/ condita fuit: & a matris noīe Mantuā appellauit. De quo Virgilius li. x. ęnei.

Ille etiā patriis agmen ciet ochnus ab oris.
Fatidicæ Manthus & tusci filius amnis.
Qui muros/ matrisq; dedit tibi Mātua nomē.

Brixia a gallis condita/ ut Iustinus refert libro xx. Vel a Germanis duce Ciconio/ olim Cenomanorum caput: quę arce & duplici muro extat munitissima. Cremona Romanorum colonia/ quæ genuit Quītilium poetam Virgilio & Horatio familiarissimum. Et Gerardum

Iustinus

physicum & astronomũ præstantissimum, qui Auicenæ & Almansoris libros traduxit ex ara
Lauda bico. Lauda ciuitas a Federico Barbarosso con
Bergomũ dita. Bergomũ ciuitas uetusta, a gallis cõdita, quæ patria fuit Bartholomei Colei, rei bellicæ gloria isignis, ac Venetorum exercitus impera
Comum toris clarissimi. Comum ciuitas uetusta a gallis condita, quam olim Rheti uastauerãt. Sed Põ peius Strabo Pompei Magni pater colonos in ea restituit. Deinde nouum Comum appellata
Plinius fuit. Quę Plinium Secundum & Cecilium poe
Cecilius tam ciues pręstãtissimos habuit. Papia olim Ti
Papia cinũ a Leuiis & Maricis condita, ut quibusdam placet. Quam & situ & aeris salubritate amoe nissimã Reges Ostrogothorum & lõgobardo rum libenter incoluerunt. Quarto supra Papiã miliario est Ticinus fluuius qui Verbanum la
Nouaria cum, quẽ nunc maiorem dicunt exonerat. No uaria ciuitas uetusta, quæ Albutio Sillo claro
Vercellę oratore ornata fuit. Vercellę urbs uetusta, quã
Plinius Plinius a Saluiis libycis conditã tradit. Augu
Augusta sta prætoria iuxta geminas alpium fores sita.
Taurinũ Taurinum ciuitas uetustissima, per quã primũ
Liuius Hannibalem Italiã ingressum Liuius ostẽdit.

L ongobardi populi fuerunt germaniæ, quos a longis barbis cognominatos putãt. Eam gen

tẽ fama eſt ab oceano germaniæq; ultimis oris nouas quęrentem ſedes/ tandem intra Pannonias cõſtitiſſe. Inde Albuinus eorum Rex ab Narſete eunucho accerſitus ingentibus peditũ equitumq; copiis in italiam uenit: breuiq; Vicentiam/ Veronam/ Mediolanum/ ac omnis pene citerioris galliæ urbes ad deditionem compulit. Quarto itaq; & ducenteſímo anno Longobardorum gens in italia regnauit uſque ad Deſiderium Regem: qui ultimus in italia fuit. Eum tradunt Hadriano pontifici Maximo & Romanę eccleſiæ ĩfeſtum a Carolo Magno in agro uercellẽſi magna uirtute bello ſuperatũ: Et cum ſe in urbem Ticinii recepiſſet: Carolus urbem diu obſedit/ & tãdem expugnauit: ſexto q; illum menſe una cũ uxore ac liberiſ cępit.

Deſiderius

Carolus Magnus

L otophagi populi ſunt qui libyæ littora incolunt. Quidam eorum magis ad auſtrũ tendentes uſque ad fluuium Tritona protenduntur. Hi teſte Herodoto libro hiſtoriarum tertio uiuunt ex fructibus arboris loti: q dulciores ſũt dactylis: ex quibus etiã uinũ conficiunt.

Herodotuſ

L ucania quę nunc principatus dicitur/ ut quibuſdam placet/ Regio eſt italiæ inter campaniam & Brucios conſtituta. Regio eſt feraciſſima/ & aeris temperie amoeniſſima. In ea eſt Peſtũ op

pidum/quõdam possidonia dictum/ maxima indulgentia redimitum. Fructus quosdam bis in anno producit. De quo Virgilius .iiii. geor:

Virgilius Biferiqȝ rosaria pesti.

Solinus Ibi teste Solino eruitur gẽma/ facie adeo iocunda/ ut stellas intrinsecus renitentes croceus color perfundat. Et quoniam in littore syrtum inuenta primo est/ Syrtites uocatũ. In lucania urbs

Strabo est Elea a Phocensibus condita/ ut li. vi. Strabo refert. E qua Parmenides atqȝ Zeno pythagoricę sectę originẽ duxerunt. Est & sinus Talaus/ & amnis talaus/ & urbs lucaniæ postrema. In mediterranea uero regione Petilia lucanorum metropolis putatur: quam Philoctetes e Meliboea ꝑ seditionem profugus ædificauit. Lucani quidem a Sãnitibus genus ducũt.

Lusitania regio est hispanię/ quę nunc portugallia dicitur. In ea est urbs Emerita & Tagus fluuius/ qui arenas auriferas uehit. Iuxta Tagum

Iustinus ut scribit Iustinus libro. xliiii. equas uero concipere multi auctores prodiderunt Quæ fabulæ ex equarum foecunditate & gregum multitudine natę sunt: qui tãti in gallitia & lusitania tamqȝ pernices uisuntur/ ut non immerito ipso uento concepti uideantur. Sunt et in ea urbes

Martialis clarissimę Norba Cęsarea/ & Bilbilis Martialis

poetæ nobilissimi patria. Lusitanum littus pol let gemma Ceraunio: quod teste Solino aduersus uim fulgurum creditur opitulari. Solinus

M

m ACEDONIA prouincia est in europa a Macedone filio Osiridis / qui fuit Iouis filius cognominata. Hæc angustos primum terminos habuit: sed uirtute suorum Regum & gentis industria longe ampliata est. De qua Solinus scribit. Quiedonii olim populi: queq; Migdonia erat terra: aut Pieriũ solum: aut Emathiũ: nũc omne uniformi uocabulo Macedonica res ẽ / factũq; corpus unum. Igit̃ Macedoniã ab oriente pręcingit thracius limes. Ab occasu ioniũ pelagus. A meridie Epiro terminat̃. A septẽtrione habet partẽ Dalmatiæ & mysiæ supioris. Hæc ut scribit Plinius li. iiii. centum quiquaginta populos tenuit / duobus inclyta regibus / quõdãq; terrarũ ĩpio. Hęc est Macedonia / quę asiã / armeniã / iberiam / albaniã / cappadociã / syriã / ęgyptũ / taurũ / caucasum trãsgressa. Hæc ĩ bactris / medis / persis dominata toto oriente possesso. Hæc etiã Indię uictrix p uestigia Liberi patris atq; Herculis uagata. Hæc eadẽ est macedonia / cuius uno die Paulus

Solinus

Plinius

Paulus Aemilius

Aemilius imperator noster septuagita duas ur
bes direptas uēdidit. Tantam differētiā sortis
duo homines prēstitere. Inter isignes ciuitates
macedoniæ Pella maxime illustris: alūnis Phi
lippo & Alexādro eius filio: qui in ea nati sūt.
Lucanus Vnde & pellei dicti sunt. Lucanus in. x.
Illic pellei ꝓles uesana philippi. Et Iuuenalis.
Iuuenalis Vnus pelleo iuueni nō sufficit orbis.
Philippus grēciē domitor in Aegide macedō
niē urbe, a Pausania īterfectus ē. Alexāder uic
tor omniū: uino & ira uictus, morbo uinolētię
Solinus ut Solino placet: quāquā alii ueneno affirmēt,
apud Babylonē humiliore q̄ uixerat fortuna,
exēptus est. In agris macedonū auri uenę & ar
gēti opimæ & plurimæ eruūt̄. Macedonia lapi
dem gignit: quē peantē uocāt, cōcipiētibus &
parientibus opitulari fama ꝓdiga est. In ea, ut
Pōponius Pomponius scribit: prima est thessalia: deinde
magnesia, phiotis, doris, locris, phocis, boetia
attis, megaris, sed omniū attis clarissima. In ea
Solinus quoq; ē Athos mōs altissimus, q ut Solinus re
fert, altior ęstimatur q̄ unde hymbres cadunt.
Macrobii populi sunt ætiopiæ ultra meroem, ut
Solinus Solino placet, quibus dimidio protensior est
uita q̄ nostra. Iustitiam colunt, amant æquita
tem, plurimum ualent robore, pulchri forma.

Et ut Pōponius ſcribit. In illis mos ē/cui potiſ Pōponius
ſimum pareant: ſpecie ac uiribus legere. Apud
hos plus auri q̄ Perſis eſt: ære exornātur. Auro
uincula fontium fabricant. Eſt locuſ apparatis
epulis ſēp refertus/ qbus oībus ueſci licet. Nā
etiā diuinitus eas augeri ferūt. Eſt lacus/quo
pfuſa corpora quaſi uncta niteſcūt. Ex hoc la
cu potus ſaluberrimus. Sane adeo liqdus ē/ ut
ne caducas qdē uehat frōdes. Sed illico folia
lapſa ad fundum dimittat. Vltra hos deſertæ
inhumaneq; ſolitudines.

M agna græcia regio eſt italiæ quę/ ut Plinius re Plinius
fert lib. iii. a Locris Italię fronte incipit/ & Tarē
tum uſq; protēditur. Magnā uero dictā fuiſſe
puto/ q eā maximi & pręſtātiſſimi philoſophi
incoluerunt. Nā Architas Tarētinus & Ennius Architas
poeta ex tarēto fuerunt. Pythagoras quoq; & Ennius
alii complures excellēti ingenio uiri ea ī regio Pythagoras
ne philoſophati ſunt. Parmenides et Zeno py Zeno
thagoricę ſectæ ex Elea ciuitate lucaniæ origi
nē duxerūt. Ibi Locrus ciuitas ab Aiace Oileo
& Nariciis ſociis cōdita. Poſt locrū uerſus tarē
tū ē ſinus Sylaceus cū oppido eiuſdē nois.: de
īde laciniū pmōtoriū. In ſinu tarētino ē Crotō
ciuitaſ/ & Metapōtū. In Crotone ut Plinius re
fert li. ii. epidimia nūq̄ fuit/ nec terremotus ali

quis ānotatus est. Ibi gloriosū illud lacinię Iu-
nonis tēplū extitisse ꝓdiderūt. Fuit aūt ciuitas
Strabo — rei bellicę peritissima: ut li. vi. Strabo auctor ē.
Nec paruā exercendis athletis operā dedit. Nā
ī unius olympiadis ludis/septē uiri qui cęteros
studio superarūt: crotoniatæ fuere omnes. Ad
Pythagorici — eius gloriā accessit ingens pythagoreorum cę-
tus: necnō athletarum celeberrimus Milo: qui
Milo — ea in urbe multum cōtriuit temporis.

Magnesia regio est macedonię/ī qua Mothona
Philippus — oppidū/qđ cū obsideret Philippus Alexandri
magni pater/ dānatus ē oculo iactu sagittę. Po-
pulū istum callere arte sagittaria credere possu-
mus. Eodē noīe urbs ē ī Asia/iuxta quā Scipio
asiaticus Antiochū regē magna ꝑculit clade.

Magog filius Iaphet Magogas gētes instituit/
qui a græcis Scythæ appellati sunt. Ab eis Scy-
Iosephus — thia & gothia nomē sumpsere/ ut Iosephus re-
fert li. i. antiqtatis iudęorum.

Maniolę insulę sunt decem numero ex aduerso
Indię extra gangem in quibus tradūt nauigia
quę clauos ferreos habēt detineri/nec ulterius
progredi sinunt: ne quando lapis herculeus q
circa ipsas gignitur/ illa ad se trahat. Eas tenēt
Antropophagi manioli dicti/ut libr. vii. refert
Ptolemęus.

Marcōmāni populi fuerūt germaniæ, quos cum Ariouisto germanorum Rege Cęsar prelio superauit.

Margiana regio ē asiæ maioris inclytę apricitatis ut Solinus refert. Sola in eo tractu uitifera, undiq; inclusa mōtibus amoenis, ambitu stadiorum mille qngentorū, difficilis aditu ꝑpter arenosas solitudines: & ipsa cōtra parthiū tractū sita. Antiochus ī ea Antiochiā condidit, ut li. xi. Strabo refert: quæ uites fert optimas. Quapropter tradunt sæpe uitis truncum inueniri, q̃tum duo uiri cōplecti queāt. Racemū duorū cubitorū. Regionis huius amoenitatē Alexander Magnus usq; adeo miratus ē: ut ibi primū Alexandriā conderet: Sunt & ciuitates Ariaca, Sena, Aratha, Guriana, & Nigea, ut libro. vi. refert Ptolemęus. Solinus Strabo Alexāder Ptolemęus

Mariandynorum regio in asia sita est, ut Dionysio placet Bithyniæ cōtermina: ubi dicunt rabidum illum quondam & tricipitē canē, quem ab īferno ereptum Hercules deuicit: spumosū quoddā uirus euomisse: quod uniuersā illā regionē īfecit. Cerberus carnes uorās significat. qui tria capita habere dicit̃ ꝑpter tres ętates, infantiam, iuuentutē, & senectutē, quas uorat & consumit. Dionysius Cerberus

Marmarica prouincia est aphricæ/quæ ut scribit Ptolemeus li.iiii. ab occasu terminatur cyrenaica: a septētrione ægyptiaco pelago: ab oriente ægypto: a meridie parte libyę. Eā regionē incolunt Nomi/Libyarchę/Aniritę/Bassachitę/Apetonitæ. ausolei/Nasamones/& cōplures alii.

Ptolemeus

Marsi populi fuerunt ī latio regione italię/ qui a Marso Circes filio genus duxerūt. Ideoq; auita potētia nō solū a serpentibus sunt illesi: sed serpentū sunt ipsi domitores: & incantationibus atq; herbarum succis uariis morbis medelā pręstabāt. Solinus scribit Oetā Colchorum Regē tres filias habuisse Angitiā/ Medeam/& Circem. Circeos montes insedisse Circē: carminum maleficiis uarias imaginū facies mentientem. Est aūt circeus mons in italia iuxta Caietā urbē. De Circe Virg. scribit ī bucco.

Solinus

Circes

Virgilius

Carminibus circe socios mutauit Vlyxis.
Et ęneidos.vii.
Ex hominū facie dea sęua potētibus herbis
Induerat Circe uultus ac terga ferarū.
De Medea scribit Ouidius.li.meth.vii.

Medea

Ouidius

Cum uolui ripis ipsis mirantibus amnes
In fontes rediere suos: cōcussaq; sisto:
Stantia cōcutio: cantu freta/nubila pello:
Nubilaq; induco: uētos abigoq; uocoq;.

Viuaq; saxa sua cõuulsaq; robora terra
Et siluas moueo/iubeoq; tremiscere montes/
Et mugire solum: manesq; exire sepulchris.
Te quoq; luna traho. Angitiam uero salubri scientia aduersus morbos resistentẽ/cũ desisset hoĩem uiuere: deã habitã Solinus auctor est. Angitia

Massagetę populi sũt scythiæ asiaticę/ultra mare caspium: qui cũ per deserta discurrunt/equorum suorum sanguinem cum lacte potant. De quibus Lucanus.li.iii. Lucanus

Longaq; sarmatici soluens ieiunia belli
Massagetes quo fugit equo/uolucresq; geloni
Et Claudianus in Rufinum. Claudiãus
Et qui cornipedes in pocula uulnerat audax
Massagetes.

Hi teste Dionysio sagittãdi arte periti/ infestissimi admodũ hospitibus. Neq; cũ uicinis populis ullam seruare diutius amicitiã/neq; fidẽ possũt. Fruméti ac uini usum prorsus ignorãt. Bibũt.n.lac cũ equorum admixtũ sanguine. Massagetę uirtutem suam maxime in bello aduersum Cyrum ostenderunt/ut libr.xi. Strabo refert. Solẽ Deum putant. Singulas uxores ducũt. Vtunẽ etiã uxoribus aliorum. Idq; haud occulte. Nam qui cum aliena congreditur/pharetrã e curru suspẽdẽs in ꝑpatulo coit. Senio Dionysius Strabo

confecti ĩ frusta cędunt͛/ & cũ ouillis carnibus eduntur. Eos qui morbo moriuntur/ deuorandos feris abiiciunt. Vtũt͛ arcu/ gladio/ thorace ac securi ęnea aureas zonas habẽt.

Massylii populi sunt aphricę iuxta Mauritaniã/ quos fuisse ualidissimos/ testat͛ Plinius .lib.v. haud lõge ab eis sũt horti hesperidũ & mons Atlas: dicẽte Didone apud Virgiliũ li.iiii ęnei.

Plinius

Virgilius

Hinc mihi massylię gẽtis mõstrata sacerdos
Hesperidũ templi custos: epulasq; draconi
Quæ dabat/ & sacros seruabat ĩ arbore foetus
Et Martialis in.x.

Martialis

Nõ mea massylius seruat pomaria serpens:

Hi equos suos uirga tantũ exagitãt: neq; sellã neq; frena quęrentes. Vnde Lucanus li.iiii.

Lucanus

Et gens quænudo residẽs massylia dorso.
Ora leui flectit frenorum nescia uirga.

Massylia uero urbs est in gallia narbonensi/ a Phocensibus condita/ uel ut Dionysio placet/ a massyliis constructa

Dionysius

Mauritania ꝓuincia est ĩ aphrica/ quę nigros habet colonos. Est ãt in extremo aphricæ uersus gaditanũ fretũ & occidẽtale oceanũ. Gignit simias/ dracones/ struchiones/ & elephantes. Regio est diues: cęterum solo ditior & adeo fertilis/ ut frugum genera nõ modo cum seruntur/

benignissime procreet/sed teste Põponio/quę dam sponte profundat. Hic Antheus gigas regnasse dicitur/ab hercule uictus. Hominũ pars siluas frequẽtant/pars inurbibus habitant. Est autẽ duplex mauritania/Cęsariensis a ciuitate Cęsarea dicta. Mauritania tingitana/a ciuitate Tingi nũcupata. In ea ẽ mons Atlas ab Atlante Rege aphricę Libyæ filio sic noiatus. A quo teste Plinio astrologia primũ cõpta fuit. Sed duo mõtes eiusdẽ nois in Mauritania ab historicis describunt̃. Vnus qdẽ propĩquior Herculis columnis. Alter uero in interiora Libyæ remotior: quẽ Solinus altissimũ esse testatur. Nã eductus in uiciniã lunaris circuli/ultra nubila caput cõdit: quẽ incolæ unã cęli colũnam esse asserunt. Et ut finxere poetæ/ Atlas Rex in eũ montẽ cõuersus fuit. Quare in formã uiri Virgilius eum descripsit. iiii. ęneidos. Põponius Antheus Atlas Rex Plinius Solinus Virgilius

Atlantis cinctum assidue cui nubibus atris
piniferumq; caput uento pulsat̃ & imbri/
Nix humeros infusa tegit. tũ flumina mento
Pręcipitat senis: & glacie riget horrida barba.

Tres aũt fuisse Atlantes cõpio. Vnus fuit Rex Italię & pater Electrę. Alter Rex archadiæ. Tertius Rex Mauritanię: qui maximus dictus est/ frater Promethei/quẽ poetæ cęlũ portare finxe

runt. A quo Atlantes populi & atlanticũ mare.
Eam nũc regionẽ barbariam uocant.

Media ꝓuincia est in asia maiori cõtermina assyrię & persidi / a Medo filio Medeæ cognoĩata / ut

Solinus

Solinus refert: quæ gestat malum uenenis ini micum: sapore aspero & amaro: odoris ãt fra grantis: quod pleriq; citrũ esse putãt. Verũ po morũ illius tãta ubertas / ut onere ꝓuẽtus sem per grauet̃. Vsurpare eam arborẽ optauerũt & aliæ nationes! Sed beneficiũ soli Mediæ datũ / terra alia non potuit mutuari. Vt aũt Iosephus

Iosephus

refert lib. i. antiqtatis iudęorũ / Madeus Iaphet filius Medos a se noĩatos instituit. Ea regio in partes duas ẽ diuisa / ut li. xi. Strabo refert: qua

Strabo

rũ alterã maiorẽ uocãt: cuius metropolis Ecba tana magna ciuitas ẽ / & impii caput: Sũt & alię urbes a Macedonibus cõditę: e quibus est Lao dicea / Apamia / & Rhaga. Frigida ẽ regio / quę olim totius asiæ dominata est. Vt autẽ scribit

Plinius

Plinius li. vi. Persepolis ciuitas caput est regni. Laodicea ab Antiocho cõdita fuit. Sunt & alię ciuitates / Scabina / Gabala / Vca / Varna / Azaga / Curna / Nauda / & Saraca / ut libr. vi. refert Prole

Prolemęus

męus. In media sunt mõtes caspii maiori arme niæ cõtermini. Vbi portę caspię hoc est uia quę dam intersecãs mõtes caspios / ĩterruptis angu

ſto tranſitu iugis: ita ut uix ſingula intrẽt plau ſtra. Longitudine octo milia paſſuũ / ut Pliniuſ auctor eſt / & Ptolemęus li. vi. Plinius Ptolemęus

Meligina inſula eſt ĩ mari adriatico / adiacẽs Dalmaciæ ut lib. ii. refert Ptolemęus Ptolemęuſ

Melita inſula eſt in mari Siculo / haud lõge a Sicilia / in qua oppidum fuit eiuſdem nois. A quo non lõge in pmõtorio fanum Iunonis erat.

Melos ĩſula eſt in mari ægęo cũ oppido eiuſdẽ nois / ut. li. iiii. Plinius refert: quã Ariſtides Miblida appellat. Ariſtoteles Zephyriã. Eam tradunt inſularum eſſe rotundiſſimam. Plinius

Menix quę ab Eratoſthene Lotophagites appellatur / inſula eſt clariſſima / ex aduerſo minoris aphricæ / ut li. v. Plinius tradit: quæ in lõgitudinẽ patet. xxxv. M. paſ. in latitudine. xxv. Oppida habet duo. Meningen / & Toiar. Plinius

Meonia regio eſt in minori aſia / quę deĩde lydia a Lydo filio Atys dicta fuit. Hæc ſub altiſſima Tmoli mõtis rupe ſita eſt / ut Dionyſius refert. Ex qua pactoluſ amnis fluit arenis aureiſ. In cuius ripis cũ uer aduenerit / tanta cõtinue cũ modulatione decatantes cygni audiũtur: ut nihil iocũdius poſſit audiri. Et etiã emanat Eniſter / ac iocũdiſſimis undis p regionẽ ipſã diffũdit. Mulieres quoq; perpulchras parit: quæ nõnũq̃ Dionyſius Cygni decantãt

de more ſuccíctæ deauratā ad lūbos zonā / mi
rabiles in gyrū choreas ducere cōſueuerūt / ubi
admixtæ florētis ętatis puellę tanq̄ laſciuiētes
capreoli inter ſe ſaltant & colludūt / cōmotaq;
a uentis paludamēta & ſaltādi ordo ſonitum
quendā haud iniocundū efficere uidentur.

Meroe iſula eſt in Nilo / ſub primo climate conſti
tuta / a Meroe eius inſulæ metropoli cognomi
nata. Et ut ſcribit Diodorus li.i. Inſulæ forma Diodorus
ſcuto eſt pſimiliſ / atq; magnitudine ſuperat cæ
teras nili iſulas / quas circiter ſeptigētas eſſe di
xit. Patet.n. lōgitudine ſtadiis tribus milibus /
latitudine mille. Ciuitates in ea ſūt plures / ſed
cæteris nobilior Meroe / in qua effodiūt aurū /
argētū / æs / ferrū. Inſup & hebenū fert / lapidūq;
multiplex genus / diſtatq; a Syene / teſte Plinio Plinius
li.ii.qnq; milibus ſtadiis. In ea bis in āno ūbra
rerū abſumit / Sole ſcilicet tenēte.xii. partē tau
ri / & q̄rtādecimā leonis: Vnde Lucanus li.x. Lucanus

Ambitur nigris meroe foecunda colonis.
Lęta comis hebeni / quæ quāuis arbore multa.
Frondeat / æſtatem nulla ſibi mitigat umbra:
Linea tam rectum mundi fert illa leonem.

Incolis eius / ut lib.iii. Pomponius refert / dimi Pōponius
dio eſt protenſior uita q̄ noſtra. Horū foemi
nę mamas habent grandes & æquales infanti

bus. De quibus Iuuenalis in satyra. Exemplo quodcũq; malo. Iuuenalis

Quis tumidũ guttur miraẽ in alpibus: & quis
In meroe crasso maiorẽ infante mamillam.

Eius quõdã insulæ ac totius æthiopię & ægypti ĩperiũ tenuit Sabba regina sapiẽtissima / quæ ut Solomonis sapientiã audiret / magno comitatu per ęthiopiam / ægyptumq; / ac rubri maris littora hierosolimã prexit.

M oesii populi sũt trans Danubiũ fluuiũ pannonibus finitimi ut Cornelius Tacitus refert. Cor. Ta.

Messenia regio est in pelopõneso teste põponio lib. ii. in qua est ciuitas Messene & Methone. Põponius

Mesopotamia regio est maioris asiæ ĩ medio Eufratis & Tigris. Vnde & nomẽ assũpsit. Nã mesos græce latine medium / & potamos fluuius. Itaq; habet Tigrim ab oriẽte / & Eufratẽ ab occidente: a meridie uero Babyloniã. Eufrates oritur ĩ prẹfectura armeniæ maioris sub radicibus montis / quẽ campotẽ appellãt. Araxes eodem monte quo Eufrates. vi. M. pass. interuallo defertur in caspium mare. Tigris quoq; oritur in eadem regione / fonte cõspicuo / in planicie: & a celeritate tigris uocatur. Mare persicũ influit / ut. li. vi. plinius auctor est. Mesopotamiã opimat Eufrates / teste Solino / annuę inundatio- Plinius

nis excessibus ad istar amnis ęgyptii terris sup fusus inuecta soli foecūditate. Quæcūq; eufratem bibūt gētes/ diuerso nitēt lapide. Ea regio

Plinius plerūq; Seleucia dicta ē/ ut Plinius refert libro vi. capitulo ultimo.

Myconeinsula est una ex cycladibus/ uicina Delo/ ita ut Apollo ipsā Delon diu fluctuātem/ & p mare errantē mycone celsa gyaroq; reuinxit. Vt Maro cecinit. Sed ueritas lōge alia est:

Seruius ut in. iii. Virgilii scribit Seruius. Nā hæc insula terremotu diu laborauit. Quo cessāte/ e mycone gyaroq; uicinis īsulis populi uenerunt/ qui eā tenerent & incolerent.

Mygdonia pars est macedoniæ littoralis/ incipiēs ab Enea ciuitate/ & usq; ī thermopōtū seu thermicū sinū protēdit. In hac Niobe filia Tantali uxorq; Amphionis ī saxum cōuersa fingit/ ut

Ouidius Ouidius in. xiiii. epistola heroidum.

Quęq; supba parens saxo p corpus aborto
Nunc quoq; mygdonia flebilis astat humo.

Diodorus Hęc teste Diodoro li. v. filios septē & totidē filias peperit/ sūmo decore præstātes. Vnde tali prole supbiens admodū gloriabat: pręferēs se Latonæ Apollinis & Dianæ matri. Itaq; Latonam ira motā ferūt/ Apollini ut Niobis filios: Dianę ut filias arcu interficerēt mandasse. Qui

matri obtemperauerunt.

M ysia ꝓuincia ē europę īter Daciā & Thraciā sita. Est autē duplex, supior & inferior: quas teste Solino maiores nostri æquo iure Cereris horreum noīabant. In ea aūt parte quæ ponto adiacet, nascitur herba, qua cum oleum inficitur, quod uocāt medicū. Hoc ad incēdiū excitatū si obruere aqua gestias, ardet magis: nec alio sopitur q̄ iactu pulueris. Mysię supioris ciuitates insignes, ut refert Ptolemęus, sūt Rhetiaria & Scupi. Mysię īferioris Odessus & Oescus. Ambę sitę sunt prope Danubium. — Solinus — Ptolemęus

Est etiam mysia in asia regio phrygię adiacens helespōto, ut li. v. Plinius refert: in qua ciuitas ē Moesia haud lōge a Troia, ut scribit Seruius sup primo geor. Est autem maior & minor, ut lib. v. scribit Ptolemęus — Plinius — Seruius — Ptolemęus

M itylene insula est in ęgęo mari nobilis & qnq; oppidis clara. Alio noīe lesbos cognoīata, ut de illa superius scripsimus.

M itterin insula est ultra britanniam sex dierū nauigatione, ut libr. iiii. Plinius refert: in qua candidum plumbum proueniat. — Plinius

M olossa regio est Europæ, quæ postea Epirus dicta fuit. Vnde Ouidius in primo metha. — Ouidius

Nec contentus eo est: missi de gēte molossa

Obsidis unius iugulũ mucrone resoluit.
In ea bonos canes nasci multi uoluerunt. De q
Horatius — bus Horatius in epodo.
Nã q̃lis aut molossus/aut fuluus laconica uis
Pastoribus/agam p altas aure sublata
Niues·quæcq; pręcedat fera.
Virgilius — Et Virgilius in.iiii.georg.
Nec tibi cura canũ fuerit postrema/sed una
Velocis sparthæ catulos/acremq; molossum
Pasce sero pingui. Cæterũ ĩ cane sparthano
seu laconico uelocitas/in molosso fortitudo
laudatur.

Mona insula est Angliæ seu Britanniæ/quæ teste
Cornelius Tacitus — Cornelio Tacito/incolis est ualida/ & recepta
culũ perfugarũ. Est etiã eiusdem nõis ĩsula in
Rheno fluuio/holandriæ ac phrisię ꝓxima.

Mossini populi sũt ĩ asia uersus septẽtrionẽ/q ut
Põponius — Põponius refert.li.i.turres ligneas subeũt: no
tis corpus omne ꝑsignant: ꝓpatulo uescunt̃/
ꝓmiscue cõcũbũt/ & palã reges deligũt/ uincu
lisq; arctissima custodia tenent. Atq; ubi culpã
praue ĩperando meruere/inedia diei totius affi
ciũt. Populi sũt asperi/iculti/ꝑnoxii appulsis.

Monsferratus regio ẽ italiæ: cuius fines sunt/hinc
Padus/ĩde Apeninus & Tanarus amnis. Et su
periori parte mõtes ꝓximi Moncalerio: ubi pe

demontiũ incipit. Ora ē pluribus uicis & castellis insignis. Suntq; in ea Gassinum & Moncalerium oppida/ac Salutia illustriũ Marchionum eius cognominis patria. Regio ipsa marchionibus est subdita in italia nobilissimis/qui ex Paleologis Cõstantinopolitanis impatoribus oriundi circiter annos ducẽtos eã possiderũt.

N

n ABATHEA regio est asiæ inter Iudeã & Arabiã: & est pars Arabiæ/ut qbusdã placet/a Nabaoth Hismaelis filio cognominata. Ouidius lib. metha. i. Ouidius

Eurus ad aurorã nabatheaq; regna recessit.

Ea olim regio mittebat elephantes. de quibus Iuuenalis. Iuuenalis

Dentibus ex illis quos mittit porta syenes
Et quos deposuit nabatheo bellua saltu.

In ea est oppidũ petra noīe: circũdatũ mõtibus inaccessis/amne interfluente/ ut lib. vi. Plinius refert. Plinius

Narbonẽsis regio ē galliæ/cuius īcolas antea celtas noīabant. Et ab his uniuersos gallos a græcis Celtas appellatos/ob eorũ claritatẽ Strabo libro quarto opinat̃. De ea regione in gallia latius scripsimus. Strabo

Naricia insula est in mari ionio: quam tradunt fuisse ex regno Vlyxis.

Nasamonii populi fuerũt libyę: ut Dionysio placet: quos tradũt ab Ausonio Iouis filio fuisse interfectos: cuius patrem contẽnerent. — Dionysius

Nauaria pars est hispaniæ septentrionalis: quæ uersus arcton Vasconibus adiacet. Ad meridiẽ uero Tarraconiã habet regionẽ. In ea fuerunt Augusta & pampilonia opulẽtissimę hispanię urbes: quas Carolus magnus quondam ui captas prædæ militibus dedit. Ibi regnum Nauarię: in quo regnãtem Floriũ idẽ Carolus bello supauit. Ibi Feracutus gigas ferocissimus qui per id tempus mediterraneo mari in auxilium Florii uenerat: & a quo omnes pene Caroli Duces sigulari certamine uicti sũt: tãdẽ a Rolãdo Caroli nepote ea tempestate uiro omnium fortissimo interfectus est. — Carolus magnus; Rolandus

Naxos insula ẽ in mari ęgeo: una ex cicladibus: quę omnes alias uini fertilitate exuperat. Vnde Virgilius .iii. ęnei. Bachatãq; iugis naxon. — Virgilius

Neruii populi fuerunt inter belgas maxime feri: quos Sabis & Scaden flumina irrigant. Nullus ad eos Mercatoribus aditus erat: nihil uini reliquarũq; rerũ ad luxuriã pertinẽtiũ patiebãtur inferri: ne eorum animi elanguescerẽt: uirtusq;

remitteretur. Magnę uirtutis homines. Maius discrimen quod unquam Cęsar habuerit in tota gallia aut germania apud hos fuit. Nam cũ exercitum eius in fugam uerterẽt: Cęsar rapto e fugientis manu scuto/in primamq; uolitans aciem prælium restituit. Quod solum in extrema spe salutis imperatori licet. Nunc tornicenses dicti. De his Cesar meminit in secundo comentariorum.

N euri populi sũt scythię europæ/q ęstatis tẽporibus i lupos trãsfigurant̃: deinde exacto spatio in pristinã formã reuertunt̃. Mars illis ut Põponius refert/deus ẽ. Pro simulachris enses & tẽtoria dedicant: hominesq; pro uictimis habẽt. Lignorum egentes ignes ossibus alunt. Põponius

N isyrus insula est i mari ægeo/quã circa Coum esse tradiderunt. Est aũt optimi uini ferax.

N omades populi sunt in scythia europę/q uagi pecorũ pabula sequunt̃: atq; ut illa durant: ita diu statam sedem agunt. Sunt & Nomades in æthiopia cinocephalorum lacte uiuẽtes/ut Plinius refert lib. vi. Plinius

N oricũ ꝓuincia ẽ in europa/ ut li. ii scribit Ptolemęus. Limites hẽt ab occasu Enũ fluuiũ/q medius ẽ inter Vindelicos & Noricos. A septẽtrione danubiũ. Ab ortu solis mõtẽ Cetiũ qui pan Ptolemęus

noniã supiorẽ disterminat a Norico. A meridie
mõtẽ Curuancã q est sup istriam. Eã nũc regi
onẽ pleriq; Bauariã appellãt. Vrbes ĩ ea ĩsignes
Aredata/ Claudoniũ/ Sianticũ/ Celia/ Badacũ/
Virunum/ Taurnia/ Aguntũ/ Viuana/ Claudia
Monia.

Normãdia regio ẽ galliæ ultra sequanã flumẽ si
ta. Viri ĩ ea sũt bellicosi/ q quondã igne ferroq;
p galliã debachantes/ a Carolo magno multis
pręliis attriti christi fidẽ susceperũt. Ex ea regio
ne fuisse tradũt Robertũ Guiscardi/ uirũ rei bel
Robertus licę gloria insignẽ. Qui apuliã/ calabryã/ & Si
ciliam deuicit. Alexiumq; gręcorum imparatorẽ
bello superauit.

Noruegia regio est ĩ europa septẽtrionalis & fri
gida/ uersus oceanum germanicum sita.

Numidia puincia est aphricę/ inter mauritaniã &
aphricã minorẽ posita/ Massinissæ clara noĩe.
In qua & Iugurta regnauit. Numidæ ut scribit
Plinius li. v. Nomades dicũť a pmutãdis pabu
lis/ mapalia sua hoc ẽ palustres domus circũfe
rentes. Nec pręter marmoris numidici/ ferarũq;
puentũ aliud ĩsigne habet. Ea regio/ ut Põpo
Põponius nius scribit li. i. spatio ãgustior ẽ/ q̃ mauritania.
Verũ & culta magis & ditior. Vrbiũ quas hẽt
maximę sũt Cirtha pcul a mari/ quõdã Regũ

domus/& Siphacis cũ foret opulẽtissima. Iola ad mare aliquãdo ignobilis: nunc qa Iubæ Regia fuit/& φ Cęsarea uocitatur illustris. Numidia teste Solino/qua parte siluestris ẽ/feras educat. Qua iugis ardua/ equos alit. Eximio etiã marmore pręedicatur. Numidici ursi forma cęteris præstant/ rabie duntaxat & uillis profũdioribus. Inualidũ ursis caput. Vis maxima in brachiis & lumbis. Insidiant̃ aluearibus apũ. Maxime fauos appetũt: nec auidius aliud q̃ mella captant. Domitius Aenobardus ursos numidicos centũ/& totidẽ ęthiopas uenatores ĩ circo Romano edidit. Idq; spectaculũ inter memorabiles titulos annotatur. Solinus

O

OEBALIA regio est in pelopõneso/quę & Laconia dicta fuit ab Oebalo laconiæ Rege cognoĩata. De qua Statius in achilleide. Statius

Soluerat oebalio classem de littore pastor
Dardanus.

Et eodẽ noĩe urbs est in italia iuxta Tarẽtũ ab Oebalo Telonis regis Capreæ filio sic nũcupata. Vnde Virgilius in.iiii.geor. Virgilius

Nanq; sub oebaliæ memini me turribus altis

Qua niger humectat flauētia culta galesus.
Corytiū uidisse senē. Est āt galesus fluuius.
Tarēto pximus p quinq; milia passuū/ubi han
nibal castrametatus ē/cū arcē tarētinā obsedit.

Oechalia fuit Laconię pars/ī qua eiusdē nōis est
ciuitas: quam hercules euertit. ut Virgilius re
fert. viii. enęidos.
Vt bello egregias idem disiecerit urbes.
Troiamq; oechaliamq; ut duros mille labores
Sustulerit.

Oenotrii populi fuerūt ī italia/quæ & ipsa Oeno
tria appellata fuit/ab Oenotro Sabinorū rege.
Est autem ea regio in Bruciis sita/ ut libro sex
Strabo to Strabo auctor est.

Ogygia īsula est īter phoeniciū & syriū mare/ab
Ogygio thebanorū Rege cognoīata/ sub quo
primū diluuiū fuisse Varro testatur ī tertio de
re rustica.

Oonę īsulę sūt ī oceano septētrionali/ī qbus ut
Plinius Plinius refert li. iiii ouis auium & auenis īcolæ
uiuunt.

Plinius Ophiogenes populi sūt ī hellespōto/q ut Pliniuf
refert li. vii serpētum ictus cōtactu leuare soliti
sūt/& manu īposita uenena extrahere corpori.

Orchades insulæ sūt oceani septētrionalis/ ultra
Pōponius britanniā/numero. xxx. ut Pōponio placet/an

gūstis inter se ductę spatiis. Harū numero tres uacant homine: ut Solinus refert/ nō habēt sil uas: tantū uinceis herbis inhorrescunt. Cætera earū nudæ arenæ & rupes tenēt. Ab eis Tilem usq; qnq; dierū ac noctiū nauigatio est. Solinus

Ordolucæ populi fuerūt i anglia/ arduis mōtibus ꝓximi: apud quos ut Tacitus refert/ Hostorius dux romanus Carataccum in Anglia imperantem prostrauit. Tacitus

Ortygia isula ē i mari ęgęo/ quæ alio noīe Delos dicit̄: in qua Latona Coei Titani filia Dianā & Apollinē pepit. In ea teste Solino primū uisę sūt coturnices q̄s gręci ortygias uocāt. Nos a sono uocis qualias dicimus. His ueneni semē gratis simus cibus/ ut Plinius attestat̄ li. x. Quā ob causā eas dānauere mēsis: simulq; comitialē pp morbū: quē solæ aīaliū sētiūt præter hoīem. Solinus

Ortygia eodē noīe isula fuit circa siciliā ex opposito ad plēmyriū Siciliæ fluuiū: de q̄ Vir. iii. ęn. Virgilius

Sicanio prætēta sinu iacet insula contra
Plēmyriū undosū nomē dixere priores
Ortygiā. alpheū fama est/ huc elidis amnem
Occultas egisse uias subter mare: qui nunc
Ore arethusa tuo siculis cōfundit̄ undis

Ossismi populi īter celtas ex maritimis ciuitatibus oceanū attīgētibus ꝓximi uenetis numerat̄

in prouincia Turonensi regnoq; frācorum siti. Horum littora britānico sunt mari aduersa, ut

Pōponius Pomponius refert.

P

Plinius P ALAESTINA prouīcia est in Syria, Arabię contermina: dictaq; a Philęstin urbe, quę ī ea metropolis est, ut Plinius refert libr. v. In ea est Gaza urbs ingens & mu

Pōponius nita admodū, ut Pōponio placet. Gaza persarum lingua ęrariū uocatur. Et inde nomen est, q cū Cambyses Rex persarū armis ægyptū peteret: huc belli & opes & pecuniam intulerat. Est nō minor Aschalon. Est Iope, ante diluuiū, ut ferunt condita.

Herodotus P allene regio est in littoribus Macedonię, iuxta Sitoniam, ut lib. vii. ostendit Herodotus. In ea has urbes esse dixit. Potideā, Aphitiā, Neapolim, Aegam. Pallene fuit Protei Regis & Vatis maximi patria. ut. iiii. geor Virgilius scribit..

Hic nunc ęmathię portus patriāq; reuisit
Pallenem.

Est etiā eodē noīe ciuitas in Achaia, ut scribit plinius. li. iiii.

Plinius

P halisci populi fuerūt etrusci, qui potissimum Iunonem colebāt. Ibi fuit urbs Monsphaliscorū dicta: quā nunc corrupte Mōtemphlasconem

appellant. In phaliscorũ agro/ut plinius scribit li. vii. familiæ quędã fuerũt hirpiæ uocatæ/ quę sacrificio annuo sup ambustã ligni struem ambulantes nõ adurebant. Plinius

Palmirena regio est Syrię ut libr. v. scribit Ptolemęus/ quę multas habet ciuitates: quarum metropolis est palmira urbs nobilis situ/ diuitiis/ solo/ & aquis amoenis/ uasto undiq; ãbitu: in qua regnauit Zenobia fęmina clarissima/ quæ a Ptolemęis ęgyptiorũ regibus duxit originẽ/ gręcis ac latinis litteris doctissime erudita/ uirtute pudicitię/ ac rei bellicæ gloria ĩsignis: quæ post Saporẽ Regẽ persarũ Mesopotamia fugatũ atq; deuictũ/ post multas uictorias & triumphos/ tãdẽ ab Aureliano Augusto cũ duobus filiis capta/ Romã intriũphũ ducta est. Vt autẽ scribit Eusebius de tẽporibus: Zenobia haud longe ab Antiochia uincit: quæ occiso Odenato marito/ oriẽtis tenebat impiũ. Aureliani Romæ triumphãtis Zenobia currũ pręcessit. Quę in urbe sũmo honore cõsenuit: a qua zenobia familia nuncupatur. Ptolemęus Zenobia Regina Eusebius

Pamphilia regio est minoris asię/ Cilitię cõtermina: a qua mare illi adiacens pãphilicũ noĩatur. In ea teste Põponio est Melas nauigabilis fluuius: oppidũ Sida/ & alter fluuius Eurymedõ Põponius

apud quẽ Cymonis atheniẽsiũ ducis aduersus phoenicas & persas naualis pugna atq; uicto ria fuit. Est Perga oppidũ & templum Dianę quam ab oppido pergeam uocant.

Panchaia regiũcula ẽ sabeę ĩ arabia/ quæ tota are nosa est: & ĩ qua arbores spõte natę thura emit tunt. De qua Virgilius in.ii.geor. — Virgilius

Totaq; thuriferis panchaia pinguis arenis.

Panchai populi fuerunt teste Põponio deserta Sabeę habitãtes. Et quia serpẽtibus uescuntur ophiophagos uocant. — Põponius

Pannonia ꝓuincia est europæ/ ut li.ii. scribit Prole męus. Et ẽ duplex/ supior & inferior. Superior ab occasu limites habet mõtem Cetiũ: qui me dius est inter Noricũ & ipsã pãnoniã. Ab ortu habet pãnoniã inferiorẽ/ cui iuncta est. Inferior ab ortu & septẽtrione Danubio cingit͂. Nostra ętas ungaros uocat. In ea/ teste Plinio/ colonię Mona/ Siscia/. Amnes clari & nauigabiles ĩ Da nubiũ fluunt Drauus & Sauus. Populorũ capi ta. Serretes/ Serapilli/ Iasi/ Sandrizetes/ Colapia ni/ Breuci. — Prolemęus; Plinio

Pandana & Pontia insulæ sunt in sinu Caietano inter se parum distantes/ sed a cõtinenti ducen tis quinnquagita stadiis. Quas Strabo dixit paruas esse sed pulchre habitatas. — Strabo

P andataria insula est in mari tyrreno: ut libro secundo refert Ptolemęus. ptolemęus

P andorę gens ē in conuallibus indię: ut Plinius refert libro. vii. annos ducētos uiuens/ i iuuēta cādido capillo: qui in senectute nigrescat. plinius

P hanesii populi sunt in quibusdam insulis oceani septentrionalis: quorū aures/ teste Solino: in effusā adeo magnitudinē dilatātur: ut reliqua uiscerum illis contegant. Solinus

P aphlagonia regio est minoris Asiæ: quæ ut Solinus scribit: Cytoro monte cōsurgit: porrecto in spatium trium & sexaginta milium/ insignis loco Enero/ a quo ut Corneliuſ nepos phibet paphlagones in italiam transuecti/ mox Veneti sunt nominati. Plurimas in ea regione urbes Milesii condiderunt. Eupatoriam Mitridates/ quæ subacta a pompeio/ Pompeiopolis dicta ē. Cytorus autem mons buxo est fertilis/ quæ uēto mota ęstus imitatur undarum. De qua Virgilius secundo georgicorum. Veneti Virgilius

Et iuuat undantē buxo spectare cytoron.

P arabos insula est parua contra Phoenicem. Et teste Pomponio/ quantū patet/ tota oppidum frequens. Pōponius

P Aradisus locus est in oriente/ longo tractu maris distans a continente/ ut Isidorus libr. xiiii. Isidorus

Iosephus ethymologiarũ refert/ & Iosephus libro primo antiqtatũ iudęorũ. Quem græci hortũ dicũt/ omni germinatione florẽtẽ. Et ut Augustinus in dyalogo ad Orosiũ scribit/ paradisus i oriẽte situs est/ interiecto oceano & a nostro orbe lõge remotus/ i altissimo loco cõstitutus/ ptingens usq; ad lunarem circulũ. Vnde illuc aqua diluuii minime peruenisse dicitur. Est aũt sub ęquinoctiali circulo cõstitutus. ut Nicolaus de lira super genesim scribit/ omniq; genere ligni fructiferi cõsitus ẽ. Non ibi frigus/ nõ ęstas/ sed perpetua aeris tẽperies. In hoc etiã ut idẽ Iosephus refert/ est & uitæ plãtatio/ & alia prudẽtię quã cognosceret quid esset bonũ/ quid ue malum. Rigat uero hortus ab uno flumine circa omnem terram undiq; pfluente/ & in quatuor diuiditur partes. Phison nomen est uni nunc ganges eductus in indiam/ qui in pelago late diffunditur. Alteri nomen Eufrates. Tertio tigris/ qui in mare rubrum feruntur. Quartus ẽ Geon: qui per æthiopiã/ ægyptumq; decurrẽs a græcis Nilus appellatur. Hic locus post peccatum primi hominis interclusus est/ nec ulli animantiũ datur aditus illuc comeãdi. Adam igitur primus homo ipsa die qua creatus est/ circa horam nonam de paradiso eiectus est.

Margin notes: Iosephus; Augustinus; Nicolaus de lira; Iosephus; Phison; Eufrates; Tigris; Nilus

Parrhasia regio ē in pelopōneso: quę nūc Archadia dicitur. Vnde parrhasium pro Archadico dicimus. Virgilius. Virgilius
Parrhasio dictum panos de mōte lycei.
Et Ouidius. ii. de fastis. Ouidius
Altaq; trozene parrhasięq; niues.
Ea regio patria fuit Lycaonis Archadiæ regis Titani & terrę filii: ut poetę loquūtur. In ea est mōs Lyceus: ī quo bicornis Fauni tēplū fuerat Lyceus mōs a quo lycea ludrica illi sacrata: a nobis luperca lia dicta sūt: testāte Ouidio libro fastorum .ii. Ouidius
Quis uetat archadico dictos a mōte lupercos
Faunus in Archadia templa lyceus habet.
Fiebāt autē nephastis diebus mensis februarii: quē piacularem dixerunt. Vnde Ouidius. Ouidius
Februa romani dixere piacula patres. Et subdit
Tertia post idus nudos aurora lupercos.
Aspicit, & fauni sacra bicornis eunt.
Dicitur aūt bicornis Faunus, hoc est Pan deus naturę, quia habet cornua in radiorum solis & cornuū Lunę similitudinē. Fuit ēt parrhasius. Parrhasius teste Plinio li. xxxv. pictor celeberrimus Ephe pictor si natus, qui primus symmetria picturæ dedit, primus argutias, uultus elegātiā, capillorū arti ficiū cōperit. Idē descēdisse cū Zeuside pictore Zeusis ī certamine tradit̄. Et cū Zeusis detulisset Vuas

pictas tāto successu: ut in scenā aues aduolarēt: ipse detulit linteū auibus pictum: ita ueritate re presētatis: ut Zeusis palmā parrhasio cōcederet.

P aropanisades ꝓuincia est Asię: ut lib. vi. scribit

Prolemęus Prolemęus: quæ ab oriēte parte Indię: ab occa su Aria terminaē: a meridie Arachosia. Eius in signes ciuitates sūt Naulibis & Carura.

P aros insula est una ex cycladibus/ marmore no

Virgilius bilis/ qđ cādidissimum gignit. Vnde Virgilius

Ouidius iii. ęne. Niueāq; paron. Et Ouidius in. iii. meta. Heret ut e pario formatum marmore signum. Hęc prius Minoia dicta est/ ut Solino placet. Nam sublata a Minoe/ quoad ī creticis mansit legibus/ Minoiam uocabant. Pręter marmora dat & sardum lapidem/ qui inter gemmas uilis simus dicitur.

P haros fuit olim parua insula contra Nili hostia palmis abundans/ ab nauclero Menelai/ cui id nomen erat/ sic cognominata/ quę postea/ testē

Pōponius Pomponio/ Alexandrię quæ illi apposita iacet ponte coniungitur. Olim/ ut Homerico carmi ne ꝓditū est/ ab eisdē oris cursu diei abducta.

Lucanus Vnde & Lucanus in x. pharos īsula quōdā.

In medio stetit illa mari sub tempore uatis
Protheos. at nūc est pellęis proxima terris.

In ea ut scribit plinius li. xxxvi. maxima turris

fuit/nauigantibus lumen exhibens/a Philodel
pho rege cõstructa/quæ ĩter spectacula mũdi
cõnumeratͬ. Nã sup q̃tuor cãcris uitreis locata
fuit. Alii ab Alexandro Magno constructam
tradiderunt

P haria ĩsula ẽ ĩ mari adriatico/adiacẽs dalmatię/
ut li.ii.refert Ptolemęus/ĩ qua ẽ ciuitas eiusdẽ
nominis.

P harsalia ꝓuincia ẽ europæ/ a Pharsalo duce no
mẽ sortita:quæ regio sępe nomẽ a uariis prĩci
pibus mutauit. Nã ab æmathio æmathia dicta
ẽ. Tessalia a Tessalo. Macedonia a Macedone.
Postremo a Philippo Rege cãpi philippici ap
pellati sunt. De ea in Macedonia & Tessalia la
tius scripsimus.

p arthia ꝓuĩcia ẽ asię/quæ ab ortu hẽt Arios:a me
ridie Carmaniã: ab occasu Medos: a septẽtrio
ne Hyrcanos ut.lib.vi.plinius refert. Parthorũ
regna duodeuiginti sunt omnia circa duo ma
ria/rubrum a meridie/hyrcanũ a septentrione.
Fuerũt autẽ exules scytharum/ut Iustinus scrĩ
bit libr.xli. Nam scythico sermone parthi exu
les dicuntur. Omnes equitare & sagittas emit
tere magna ĩdustria liberos docẽt. Pugnas ad
mirabili ardore ineũt/sed diu pugnare nõ ualẽ
tes ĩ ipso ardore certaminis pręlia deserunt/ac

post pugnam ex fuga repetunt: & cũ maxime uicisse te putes: tunc tibi discrimen subeundũ

Virgilius

sit. De quibus Virgilius. iii. geor.

Fidentéq; fuga parthũ uersisq; sagittis.

Cominus in acie prǫliari nesciũt: obsessasq; ex pugnare urbes. Pugnãt aũt ꝓcurrentibus eqs / aut terga dãtibus / sǫpe etiã fugã simulãt: ut in

Lucanus

cautiores insequẽtes hẽant: dicẽte Lucano.

Pugna leuis / bellũq; fugax / turmǫq; uagãtes /

Et melior cessisse loco q̃ pellere miles.

Illita terra dolis. nec martẽ cominus unq̃

Ausa pati uirtus / sed lõge tendere neruos

Et quæcũq; uelint ꝑmittere uulnera uẽtis.

Iustinus

Apud illos / ut idẽ Iustinus scribit auri argẽtiq; nullus nisi ĩ armis usus. Vxores singuli plures habent: nec ulla delicta adulterio grauius uin dicant. Quã ob rem foeminis nõ conuiuia tan tum uirorũ / uerũ etiã conspectum interdicũt. Carne nõ nisi uenatibus quǫsita uescũt. Equis

Parthorũ mores

omni tempore uectant: illis bella / illis cõuiuia illis publica ac priuata officia obeũt. Sepultura uulgo aut auium aut canũ laniatus est. Nuda demũ ossa terra obruũtur. Natura taciti. Ad fa ciendum q̃ ad dicendũ promptiores. Proinde secũda aduersaq; silentio tegunt. Principibus metu non pudore parẽt. In libidine proiecti.

In cibum parci. Fides dictis promissisq; nulla: nisi quatenus expedit. A Romanis tribus bellis p maximos duces lacessiti/ soli ex omibus gentibus nõ solũ pares/ uerũ etiã uictores fuere. Oppida isignia parthorũ. Ab occasu Issatis/ & Calliope. Ab oriẽte æstiuo Pyropum. Ab hyberno Mania: in medio hecatompylos. Arsace regio. Nisea. Parthiene nobiles. & Alexandropolys a conditore dicta/ ut li. vi. plinius refert. plinius

P harusi populi fuerũt in aphrica uersus oceanũ occidentalẽ: qui/ ut lib. iiii. põponius scribit/ aliquãdo tẽdẽte ad hesperidas hercule dites fuerunt: nũc inculti. Et nisi q pecore alunt/ admodũ iopes. Hic iã lętiores agri amoeniq; saltus. Põponius

P athmos insula ẽ in mari ægęo/ quę teste plinio libr. iiii. patet circuitu. xxx. milibus passuũ. In ea Ioannes apostolus scripsit Apocalypsim: q liber a nostris reuelatio dici potest. plinius

P atrimoniũ sancti petri regio est thuscię: quã in maritimis inchoare tradunt. In ea Soana oppidũ/ Sancta Flora/ Aquapendẽs/ Griptę/ Sãctus Laurentius/ Bulsena/ Martha/ Castrum ciuitas/ Tuscanella oppidũ opulẽtissimũ/ Monsflasconus/ Balneum regiũ/ Vrbs uetus/ Orta ciuitas uetusta/ Ciuitas castellana olim Vehientana urbs/ Castrũ nouũ/ Galliensiũ oppidũ/ Nepe/

Viterbiũ/Surianum oppidum: quod arcem habet munitissimã/ Vetrala/Sutriũ/ Roncilionũ/ Crapalica/ Bachane uetusti nomins locus/ Et alii complures.

Virgilius P heaces populi fuerũt Corcyrę ĩsulæ sub dictione Alcinoi regis: de quibus Virgilius.iii.ęnei.

Protinus aereas phęacũ ascẽdimus arces.

Iuuenalis Et Iuuenalis.

Iam uacui capitis populũ phęaca putauit.

Virgilius Ouidius Fuit aũt Alcinous rex phęacũ iustissimus/ diligẽsq; hortorũ cultor. De quo Virgil.ii.georg. Pomaq; & alcinoi siluę. Et Ouidi.in.xiii.metha.

Proxima phęacũ foelicius obsita pomis

Rura petunt.

Ad Alcinoũ naufragus uenit Vlixes: q regio cõuiuio susceptus ẽ: erroresq; suos enarrauit: discedẽsq; multis ab eo muneribus donatus ẽ.

P elasgia regio est europæ/ quę prius thessalia dicebatᷣ. Et ẽ circa extremã partẽ Macedoniæ uersus Achaiã. Pelasgi.n.dicti sũt a Pelasgo Iouis filio/ ut pleriq; uoluerunt.

Ouidius P eligni populi fuerunt ĩ aprutio/ ubi erat Sulmo oppidũ/ Ouidii poetæ elegãtissimi patria/ ipso dicente in fine amorum.

Mantua Virgilio gaudet: Verona Catullo:

Pelignę gentis gloria dicar ego.

Peloponesus peneinsula, teste plinio li. iiii. puincia est europe, haud ulli terre nobilitate postferéda, inter duo maria, ægeum & Ioniũ: platani folio similis: a Pelope Tantali regis phrygũ filio denominata. Que propter angulosos recessus qngẽta sexagita tria milia passuũ colligit: Angustias siue isthmũ peloponesi pfodere nauigabili alueo tẽtauere Demetrius Rex, Cesar dictator, Domitius Nero: ifausto (ut omnium exitu patuit) incepto. In ea Corithus, Argos, Mycene, Lacedemon, patre, Malea promontoriũ, Epidaurus. Regiones Laconia, Archadia, Sicyonia. Ibi quoq; fuit Tirynthia urbs Argo proxima: ex qua cum natus & educatus fuerit Hercules, dictus ẽ Tirynthius ut Macrobio placet. Fuit aũt Iouis ex Alcmena filius: cuius laudes & duros labores Virgilius æneí. viii. elegãtissime descripsit. Plinius Hercules Macrobius Virgilius

Hic iuuenũ chorus, ille senũ q carmĩe laudes Labores
Herculeas & facta ferãt. ut prima nouerce Herculis
Mõstra, manu gemĩosq; premẽs eliserit ãgues.
Vt bello egregias idẽ disiecerit urbes
Troiãq; oechaliãq;. ut duros mille labores
Rege sub Euristheo fatis iunonis iniquæ
Pertulerit. tu nubigenas inuicte bimẽbres
Hileũq; pholũq; manu. tu cressia mactas

Prodigia. & uastũ nemeę sub rupe leonem.
Te stygii tremuere lacus/ te ianitor orci.
Ossa sup recubãs antro semesa cruento.
Nec te ullæ facies: nõ terruit ipse typhoeus
Arduus arma tenẽs. nõ te rationis egentẽ
Lernęus turba capitũ circũstetit anguis.
Martialis li. viiii. epygrãmatum hęc supaddit.
Si cupis alcidę cognoscere facta prioris:
Disce. libyn domuit. aurea poma tulit.
Peltatã scythico discussit amazona nodo.
Addidit archadico terga leonis apro.
Aeripedẽ siluis ceruã. stymphalidas undis
Abstulit. a stygia cũ cane uenit aqua.
Foecundã uetuit reparari mortibus hydrã
Hesperias tusco lauit in amne boues.
Quidã uero nõ tirynthium/ sed thebanũ Herculem dixere. Quatuor aũt fortitudine pręstãtes Hercules legimus: Tirynthium/ argiuũ/ thebanum/ & libym.

Pentapolis regio est íter palęstinã & arabiã sita: quę a quinq; ciuitatibus cognomen assũpsit. Olim foecũda & uberrima fuit: nũc aũt deserta atq; exusta. Nã p scelere incolarũ de cælo ignis descendit/ qui regionẽ illã in cineres æternos dissoluit. Et ut Solinus scribit/ eam regionem de cælo tactam testatur humus nigra & cinere

Solinus

ſoluta. Duo ibi oppida Sodomũ noĩatum alterum: alterũ Gomorũ. Apud quæ pomũ quod gignit̃/ habeat licet ſpecimẽ maturitatis/ mãdi tamen nõ poteſt. Nã uel leui preſſa tactu/ fumũ exhalanti & fatiſcũt in uagũ puluerẽ/ quaſi ad huc ardeãt. Eſt etiã pentapolis regio ĩ libya a quinq; ciuitatibus ſic dicta. Quę & Cirenaica dicta ẽ: ut ſupra ĩ Cirene ꝓuincia ſcripſimus.

Peonia dudum fuit regio/ ab herba peonia/ quę in illa abundat/ cognomiata: poſtea dicta Emathia. Sed eam iam eſſe partem macedoniæ Iuſtinus in. vii. ſcribit/ in qua regnaſſe fert̃ Telegonus pater Aſtriopei: cuius troiano bello inter clariſſimos uindices urbis nomẽ accepimus. Iuſtinus

Perſis ſiue perſia prouĩcia eſt aſię/ quæ teſte Ptolemęo li. vi. terminatur a ſeptentrione Medis/ ab occaſu Suſiana/ ab ortu ſolis duabus Carmaniis/ a meridie parte ſinus perſici. Eius oppida inſignia ſũt Axima/ Perſepolis/ Dioſpolis/ & Maraſium. Cognomẽ ſumpſit a Perſeo antiquo rege. Ibi primũ inuenta ẽ ars magica. Ad eam Nembroth gygas poſt confuſonẽ linguarum abiit: perſaſq; ignem colere docuit. Oẽs eni in ea regione SolẽDeum eſſe dicũt. Ab hac prouincia/ ut Plinius refert libr. xv. perſica poma aduecta fuerunt. Et falſum eſt uenenata in Ptolemęus Plinius

persia gigni/ & poenarum causa a regibus trās lata in ægyptum. Coaspis nobilis fluuius est persidis regionis. Primus ex regibus persarū

Iustinus

teste Iustino li. i Cyrus fuit: qui deuicto Astyage ultimo Medorum Rege/ imperiū Medorū trastulit in persas. Cyrus itaq; subacta asia/ uniuersum oriētem in potestatem redegit. Ad postremum cū Scythis bellum ītulisset/ magnaq; eos clade affecisset: Thamyris eo tempore scytharum Regina compositis insidiis ducēta milia persarum cum ipso Rege trucidauit. Illudq; memorabile fuit/ q neq; nuntius tātę cladis superfuit. Caput Cyri amputatum ī utrem humano sanguine repletum/ cōiectum fuit cum hac exprobratione. Satia te sāguine inquit/ quem

Regia Cyri

sitisti: cuiusq; insatiabilis semper fuisti. Regia Cyri lapide cādido & uario extructa fuit/ cum colūnis aureis & lacunaribus/ gēmisq; distīcta. Cōtinebat autē simulachrum cęli/ stellis micantibus præsignatū/ & cętera humanis mentibus incredibilia. In perside quondam fuit Barbito

Solinus

oppidum: īquo/ ut Solinus testatur/ mortales uniuersi odio auri coemunt hoc genus metallicum: & abiiciunt in terrarum profūda: ne polluti usu eius auaritia corrumpāt equitatem. In ea regione lapidum tanta copia est. tantaq; di

uersitas. ut longũ pene sit, ipsis uocabulis im morari. In ea prouincia natã ferunt Sibyllã pri mã, cuius mẽtionem fecit Nicanor, qui res ge stas Alexandri Macedonis scripsit. Eã de Chri sto hæc prenũtiasse tradiderũt: Panibus simul quinq; & piscibus duobus hominũ milia in he remo quinq; satiabit: & reliquias tollẽs duode cim cophinos implebit in spem multorum. Sibylla prima

P terophoros regio est apud ripheos montes, ut lib. iiii. plinius refert, pars mundi dãnata a na tura rerũ, & densa mersa caligine. Neq; in alio q̃ rigoris opere, gelidisq; aquilonibus cõcepta culis. Pone eos montes, ultraq; aquilonẽ gens foelix: quos hypboreos appellauere. Ibi credũ tur esse cardines mũdi, extremiq; siderũ ãbitus. Plinius Cardines mundi

P hoenicia regio est in syria a Phoenice rege sic cognominata. Iudeę cõtermina. Terra fertilis, & frugibus foecunda. Phoenices tradunt litte rarum gręcarum fuisse inuentores. De quibus plinius lib. v. Gens phoenicũ in gloria magna est litterarũ inuentionis, & siderum, naualiũq; ac bellicarũ artium. Fama qppe est teste Corne lio Tacito Cadmũ classe phoenicũ uectũ rudi bus adhuc græcorũ populis eius fuisse aucto rem artis. Vnde Lucanus li. iii. plinius Cor. Ta.

Phoenices primi (famę si creditur) ausi

Mansurã rudibus uocẽ signare figuris.

Põponius Et ut Põponius scribit lib .i. Solers est hominũ genus/ & ad belli pacisq; munia eximium/ littе ras aliasq; artes/ maria nauibus adire/ classe cõ fligere/ iperitare gentibus/ regnũ pręliũq; cõmẽ ti. In ea est Tyros aliquando insula/ nunc an nexa terris. Defecit ab impugnãte quondam Alexandro. Est & opulenta Sydon: & anteq̃ a persis caperer̃/ maritimarum urbium maxima. Est Carmelus mõs/ & Libanus mõs altissimus/ in quo thura legunt̃: cuius pars quæ oriẽtem spectat antelibanus uocatur.

P icenum regio est Italię/ quam a pico aue qui olim in eorũ uexillis cõsedisse fertur/ cognoĩa ri uolunt: Nũc Marchia anconitana uocatur: Incipit autẽ ab amne troento Asculũ præterla bens usq; ad Isaurũ fluuium/ qui nunc folia dĩ citur. Et hinc apenino/ hinc mari supo termina tur. Eius clarissimæ sunt ciuitates. Pisaurũ ciui tas a Romanis cõdita. Fanũ fortunę & Senagal

Ptolemęus lica. Quas Senonũ fuisse libro .iii. asserit Ptole męus. Vrbinum uetusti nõis ciuitas pcelebris Federico duce/ Viro utiq; sũmis laudibus cele brando. Qui & rerũ gestarum gloria clarus/ & litterarũ studiis apprime eruditus fuit. Anco na urbs uetusta a Syracusanis condita/ uini ac

frugum uberrima. Quę seruatę dudum liberta tatis gloria decorat. Cuius portũ Traianus imperator insigni opere & tutissimũ nauibus extruxit. Camerinũ ciuitas in picentibus uetustissima. Firmũ Romanorũ colonia. Asculum ciuitas uetustissima/aliquando picentiũ primaria. Locus pręualidus & munitissimus. Cui circũstantes montes supereminent/nullis penetrabiles exercitibus. Ea genuit Ventidiũ bassũ ducẽ Romanũ: q primus parthos fudit: & Nicolaũ iiii. põt. Ro. In hac regione sũmo ĩ apenino est cauerna igẽs Sibyllæ a uulgo appellata. Et paulo supius in Nursinorũ agro lacus ille/quẽ uano ferunt mendacio piscium loco dęmonibus scatere.

Cauerna Sibyllę

Pygmei populi sunt ĩ Arabia/minutũ genus/ut libr. iiii. Põponius refert. Quod pro satis frugibus cõtra grues dimicãdo defecit. Sũt ibi multa uolucrũ/multa serpentũ genera. Vt autẽ scribit Plinius lib. vii. pygmei incolũt extrema mõtium Indię/salubri cęlo/sẽperq; uernante/montibus ab aquilone oppositis. Quos a gruibus infestari pdidit. Fama est insidẽtes arietum caprarũq; dorsis/armatos sagittis ueris tempore uniuerso agmine ad mare descendere: & oua pullosq; earũ alitũ cõsumere: aliter futuris gre

Põponius

Plinius

Gelius gibus nõ resisti. Horũ longitudo teste Gelio ĩ viiii. acticarũ noctiũ non excedit pedes duos & quadrãtem. Quorũ mulieres quito anno pariũt/ & octauo senescunt. Habẽt singulare bellũ cõtra grues: & ĩpares aliquãdo a gruibus ꝑ aera

Iuuenalis deportãtur. De quibus Iuuenalis satyra. xiii.

Ad subitas thracũ uolucres/ nubẽqꝫ sonorã
Pygmeus paruis currit bellator in armis.
Mox impar hosti/ raptusqꝫ ꝑ aera curuis
Vnguibus a sęua ferẽ grue. si uideas hoc
Gentibus ĩ nostris/ risu quatiere! sed illic
Quãq̃ eadẽ assidue spectenẽ pręlia: ridet
Nemo: ubi tota cohors pede nõ ẽ altior uno.

P isidæ populi fuerũt in asia minori/ quondã So

Plinius limi appellati/ ut libr. v. Plinius refert. Quorũ colonia Cęsarea/ eadem Anthiochia. Oppida Oronda/ Agalesos.

Plinius P sylli populi sunt in aphrica/ ut plinius scribit li. vii. a Psyllo Rege dicti. Horũ corpori ingenitũ

Solinus fuit uirus exitiale serpentibus. Et ut Solinus refert/ Soli morsibus anguiũ non interibant. Vn

Lucanus de Lucanus in viii. Gẽs unica terras

Incolit. a sęuo serpẽtum ĩnoxia morsu
Marmaridę psylli: par lĩgua potẽtibus herbis.

Hi liberos protinus genitos serpẽtibus offerebãt. Si partus adulteri essẽt/ mox paruuli interi

bant. Si pudici/a morte paterni sanguinis priui legiũ tuebaẽ. Eam gentẽ a Nasamonibus sub latam prodiderunt.

P hrygia ꝓuincia ẽ in minori asia/quæ a phrygio amne/qui illam a Caria diuidit/ cognomen ac cepit. Vt alii uoluerunt a Phrygia Cecropis fi lia. Fuit autem Cecrops primus Atheniensium Rex. In hac est Dardania a Rege Dardano Io uis filio cognoĩata. Quæ postea a Troo eius nepote Troia dicta fuit: in qua fuit Ilion urbs toto orbe famosissima/ & a clarissimis poetis decantata. Phrygia Troadi subiecta est/ut Soli no placet/aquilonia parte galatiæ collimitata. A meridiana lycaonię/pisidiæ/migdoniæq; cõ termina. A parte qua dies medius est/ Ida mõs est & Timolus croco florentissimus. Amnis pactolus/quẽ aurato fluore decurrere tradũt. Aliter Chrisooram uocant. In his locis animal nascitur quod bonacum dicũt. Cui taurinum caput/ ac corpus omne: tantum iuba equina. Ex ea originem duxit Sibylla nona: quę uatici nata est Ancire. Tuba de cęlo uocem luctuo sã emittet. Tartareum chaos ostendet dehi scens terra. Venient ad Tribunal Dei Reges oẽs. Deus ipse iudicabit pios simul & impios. Tunc demum impios in ignem & tenebras

Solinus

Sibylla

mittet. Qui āt pietatē tenent iterum uiuent.

P ythacusa insula ē in mari tusco cōtra cāpaniam sita. In qua oppidū fuit, quodā in colle situm, noīe pythacusę. Ouidius. xiiii. methamorphoseos ęneæ nauigationem describens ait. (Ouidius)

Inarimē proclytāq; legit: steriliq; locatas
Colle pythacusas.

Hanc olim simiarū foecūdissimam nōnulli tradiderunt.

P hithia regio est thessalię Achillis patria. Vt Briseis ī epistola ad Achillē apud Ouidium. (Achilles / Ouidius)

Quā sine me phithiis canescāt ęquora remis
Et uideam puppes ire relicta tuas.

Et Virgilius primo ęnei.

Veniet lustris labentibus ætas, (Virgilius)
Cum domus assarici phithiā, clarasq; mycenas
Seruitio premet: ac uictis dominabiī argis.

P hocis parua fuit helladis siue achaię regio. De qua Ouidius in primo metha: (Ouidius)

Separat aonias atteis phocis ab aruis
Terra ferax.

Ea regio teste Pōponio libr. ii. Apollinis Delphici oraculo famosa est. Nā in ea sub Helicone monte est ciuitas Delphi, ubi erat tēplum ditissimum Apollinis. Fons Castalius, & Cephisus amnis Delphos præterfluēs. In ea quoq; mōs Parnasus altissimus. De quo Ouidius primo methamor. (Pōponius)

Mõs ibi uerticibus petit arduus astra duobus
Nomine parnasus: supatq; cacumine nubes.
Horũ utiq; alter helicon/ alter Citheron appellatur. Helicon alio nõie Cirrha cognoĩatus ẽ: & Citheron Nysa. Citheron Bacho sacer ẽ. Helicon Apollini consecratus.

P ontus ꝓuincia est asiæ minoris/ ut li. v. mõstrat Ptolemęus: quæ ab occasu ore põti & thracio bosphoro. A meridie regione quæ proprie asia dicitur. A septentrione parte Euxini maris terminaẽ. Est aũt bithinię coniuncta. Cuius ciuitates ĩsignes. Calcedon/ Nicomedia/ Aparnia & Nicea. Montes clari: Orminius & Olympus. In põto regnauit Mithridates/ qui magna ui anĩmi & corporis prẹditus Nicomedem Bithinia: Ariobarzanẽ cappadocia expulit: græciã: insulasq; omẽs excepto Rhodo occupauit. Euboiam/ & ipsum gręciæ decus Athenas expugnauit: Bellũq; cum po. Ro. ꝑ quadraginta ãnos magna uirtute gessit/ adeo ut Italiã iam ipsãq; urbem Romam regius terror afflaret. Quẽ L. Cornelius Sylla duobus pręliis attriuit. Archelaumq; eius præfectũ cum centum. xx. milibus equitũ cõtra Ro. exercitũ uenientẽ ita uicit & supauit: ut uix decẽ prælio supessent. Ptolemęus

P orphyris insula est in laconico mari/ qnq; mili

bus passuũ distans a maleę promõtorio: quæ postea Cithera dicta fuit ob memorabile tẽplũ Veneri sacrum. Est autẽ Malea promõtoriũ peloponnesi regionis quod teste Seruio super. v. ęne. per quinquaginta miliaria in mare protenditur: ubi unda adeo sæua est: ꝙ persequi nauigãtes appareat. Vnde Statius li. vii. thebaidos Et raucę circũsonat ira maleę. Et Virg. li. v. ęne. Ionioq; mari maleęq; sequacibus undis. Assumpsitq; nomen a Maleo argiuorum rege/ qui super illo ditissimum construxit templum Apollini sacrum/ quod maleoticũ appellauit.

Seruius | Statius | Virgilius

P rochyta insula est in mari tusco/ cõtra Cãpaniã sita/ de qua Virgilius. viiii. ęne. Tum sonitu ꝓchyta alta tremit. Et Ouidius. xiiii. metha. Inarimem prochytamq; legit. Inarimes mons fuit qui terremotum passus hanc fudit insulã/ quæ ab effusione prochyta est nuncupata.

Virgilius | Ouidius

P roconessus insula ẽ in propõtide/ quam solam inter alias habitari pleriq; dixerunt.

P rosopis insula ẽ/ ut scribit Herodotus/ in delta nili/ in qua est Ciuitas Atarbechis.

Herodotus

P rouincia regio est gallię narbonẽsis/ rhodano amni finitima: qui eam a celtis diuidit.

r ENVNTIATA insula ē in ęthiopico mari: quę ut Plinius refert li. vi. adeo diues ē, ut equos talētis auri īcolę pmutēt. Plinius

R hetia ꝓuincia ē europæ, quæ ut li. ii. scribit Prolemęus, ab occasu limites habet mōtē Adulam & fontes Danubii & Rheni. Ab ortu amnē lycium, qui in Danubium exit: & Rhetiam a Vindelicia diuidit. A septētrionali parte Danubiū. A meridie alpibus terminatur supra italiam extensis. Videlicet supra eam partem italiæ, quæ gallia cisalpina dicitur: seu ut nostri uoluerūt, Lombardia. Post Rhetiam uersus orientem sequitur Vindelicia, cui Noricū adhęret, Eno tantum fluuio disiuncta. Rhetiæ opulentissima ciuitas teste Prolemęo lib. ii. Brigantiū fuit. Sūt & aliæ urbes Bragodurum, Dracuina, Viana. Et ut Plinius refert libro. iii. in ea populi sunt Triumpilini, Canuni, Vēnotes, Venonentes, Eam nunc regionē pleriq; Bauariā appellāt. Ptolemęus Ptolemęus Plinius

R iphęi populi sunt Asiæ uersus Arcton, Vbi & montes Riphęi, quos Riphaat filius Gomer īstituit: & a se Riphęos nominauit, ut Iosephus refert libro primo antiquitatis iudęorum. Riphęi montes a perpetuo uētorum flatu uocantur. Virgilius. iii. geor. Iosephus

Gens effrena uirū riphęo tunditur euro.

Pōponius
Solinus
plinius
Solis colosſus

R hodos īſula eſt pulcherrima lyciæ/ut libro.ii. Pōponius refert/prima cycladum uenientibus ab oriente. In qua dū urbis fundamenta foderent/roſę capulū inuentū eſt: a qua ciuitas & īſula cognoīata creditur. Nā Rhodos græce latine roſa dicit̄. Cuius circuitū. C.XXV.M.paſ. prodiderūt. Nunq̄ teſte Solino /ita cælū nubilum eſt/ut in Sole Rhodos nō ſit. In ea quōdā fuit/ut Plinius refert lib. xxxiiii. ingēs ſtatua: quē Coloſſū uocāt/turribus parē. Eā Solis Coloſſū dixere: quē fecit Clares Lyndius Lyſippi ſtatuarii celeberrimi diſcipulus. Fuit enī altitudinis cubitorū ſeptuaginta. Qui poſt qnquageſimū annū terremotu pſtratus/iacens quoq; miraculo ē. Pauci pollicē amplectūt̄. Maiores ſunt digiti/q̄ pleræq; ſtatuæ. Duodecim annis tradunt effectū trecentis talentis. Sūt alii centū minores in eadē urbe: ubicūq; ſinguli fuiſſent/ nobilitaturi locum. Vrbes in ea opulētiſſimæ. Lyndus/ex qua Clares ſtatuarius ſupradictuſ genitus ē. Et Rhodus ciuitas nobiliſſima/quę portu inſigni & ſitu munitiſſima eſt. Ea autē inſula citris/& malis aureis/oleis/ac uitibus/fructibuſq; omnis generis abundat.

Rutheni populi ſunt gallię non lōge ab auernis & Santonibus.

R utili populi fuerunt italiæ, non longe ab urbe Roma: ubi Ardea oppidum situm erat.

S

SABEI populi sũt ĩ Arabia, apud quos thura, plurimiq; odores nascunt̃. Cynamum legunt. Quod fructetũ teste Solino situ breui nascit̃: ramo humili & represso, nunq̃ ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius prouenerit, eximiũ magis dicitur. Verum legitur per sacerdotes hostiis prius cęsis. Nec ortum solis anticipãt: nec egrediuntur occasum. Sabei quondã originem duxerunt á Saba nepote Cham, ut Iosephus refert libro .i. antiquitatis iudęorum. Solinus Iosephus

S abini populi fuerunt in italia haud lõge ab urbe Roma, a religione & deorum cultu sic dicti. Qui, ut Plutarchus ĩ uita Romuli scribit, ciuitates sine moenibus incolebãt. Et ob raptas filias diu cũ Romanis bella gessere. Sabini auctore Strabone lib. v. angustum incolunt agrũ, in longitudinem protensum a Tiberi usq; Nomẽtũ oppidum stadiis mille usq; ad Vestinos. Paucas quidẽ ac tenues habẽt urbes: bellorum assiduitate uastatas. Amiternum & Interocreã uicum Reati finitimum. plutarchus Strabo

Sacæ siue Sacharũ regio est in asia ultra mare caspium/Sogdianis cõtermina/ut libro vi. scribit Ptolemęus. In qua nec urbes nec uicos esse testatur. Sed incolę eius regionis nemora & specus habitant/sagittandi arte peritissimi. Qui olim bactrianam ꝓuinciã occupauere: & optimã Armeniæ regionẽ adepti sunt/ut lib. xi. Strabo refert/atq; usq; ad Cappadocas processerũt: eos præsertim qui ad Euxinum uergunt. Sed cum ex spoliis festa celebrarent/persarũ impatores eos noctu adorti funditus deleuere.

Ptolemęus

Strabo

Salamina ĩsula est ĩ euboico mari/cõtra Athenas sita. In qua urbs est eiusdẽ noĩs: ubi Thelamonẽ Aiacis & Teucri patrẽ regnasse ferũt. Sed cũ Teucer a bello troiano reuersus fuisset: nec de inimicis Aiacis ultus fuisset: a patre expulsus/urbẽ aliã Salaminã in Cypro condidit.

Salassorũ regio magna est auctore Strabone lib. iiii. profundã utrinq; uallem claudẽtibus rupibus. Eorũ etiã pars in supiora extendit̃ cacumina. Aurifodinas habẽt. Quos Cęsar Augustus funditus deleuit. Est autẽ regio galliæ alpina Boiis Eluetiisq; finitima.

Salentinorũ regio/ quæ nũc ut pleriq; uoluerũt/ terra Idrunti siue terra de bari nuncupat̃/in Italia sita ẽ/ & apuliæ finitima. De qbus Virgilius

Virgilius

libro..iii.
Et salentinos obsedit milite cãpos In ea sunt ciuitates Rudia/Neritũ/Aletiũ/Bausta/Vxẽtũ/ ut Ptolemeus refert lib.iii. Est quoq; in ea Iapigiũ promõtoriũ/quod & Salẽtinũ dicit̃. Ibi Mineruę fanũ aliquãdo locupletissimũ/ut Straboni placet. Ptolemęus

S amaria regio ẽ palęstinæ inter Iudęã & galileã sita. Dicta ẽ ãt ab oppido Samaria: quæ quõdã ciuitas fuit regia in Israel. Ea nunc ab Augusti noie Sebasta nũcupat̃. Incipit aũt a uico Genaniæ in planicie posito. Mores &cultus tenet iudęorum.

S amarobrinę populi fuerũt gallię ĩter belgas. Et est locus ubi Cęsar gallorũ cõciliũ ĩdixit/& aliquãdo hyemauit/ac ĩpedimẽta exercitus/obsĩdes ciuitatũ/ac frumẽtũ reliqt. Hãc Cameracẽsẽ esse urbẽ qbusdã placet/ quã Sabis fluuius ĩnt̃fluit. Ager fertilis opportuno loco cõstitutus.

S amos siue Samothracia insula est in ęgęo mari thraciæ adiacẽs/quæ prius Samos dicta est: postea ex cõmixtis Thracię incolis Samothracia dicta fuit. De qua Virgilius in vii.ęnei. Virgilius
Threiciãq; samũ/quæ nũc samothracia fert̃.
Est ãt oliuetis foecũda/ĩcolis frequẽs & hospitibus celebrata. Fuit quõdã Iunoni dicatissima

eo ꝙ ĩ illa nata educataq; fuit: & Ioui nupta/ ut cantatiſſimi dixere poetæ. Ibiq; a Samiis nobi liſſimum tẽplum illi dicatũ. Nam ante Iunonis aram erat eius ſtatua: qua nec pulchrius nec di tius quicꝗ eſt. Eſt. n. crinibus/ frõte/ & in omni bus membris ſuis admirabilis. Hęc fuit Pytha gorę patria & unius Sibyllarũ. Illic primũ ficti lia uaſa facta dicuntur/ quę & ſamia appellata ſunt. Ea priſcis tẽporibus Samos uocata eſt/ ut Diodorus ſcribit lib. vi. Ab incolis qui ex thra cia eo profecti ſunt/ dicta eſt Samothracia. In Samo nata eſt ſexta Sibylla: de qua ſcripſit Era thoſtenes. Eã de Chriſto pręcinisſe ferunt. Tu eni ſtulta Iudęa Deũ tuum non cognouiſti lu dentẽ mortalium mentibus/ ſed & ſpinis coro naſti: horridũq; fel miſcuiſti.

Pythagoras

Sibylla ſamia

Diodorus

Sibylla

S ãnium ſiue Aprutiũ regio eſt italię/ inter picenũ campaniam & apuliã poſita/ quæ inſignes ha bet ciuitates: ut ſupra ĩ Aprutio deſcripſimus. Sãnites quondã ingenti clade Romanos attri uerunt. Nã apud Caudinas furculas Romanũ exercitũ prelio uictũ ſub iugũ miſerunt: quos L. Papirius Curſor omni bellica laude dignus ſumma internitione deleuit: nec prius finis cę dibus datus/ ꝗ iugum hoſtibus & duci capto repoſuit.

L. Papirius Curſor

S antones populi fuerūt galliæ īter aquitanos an numerati: Tolosatibus & Pictauis propinqui. Hos memorat Cęsar in comentariis Cæſar

S arcagæ populi sunt/ut Pomponio placet iuxta meotidē paludē. Quorū oppida Murmetion/ Panthicapheū/ Theodosia/ Hermisium. pōponius

S ardinia insula est inter aphricum & tyrrhenum pelagus sita. Quæ a Sardo filio Herculis/ut Solinus refert/nomē sortita fuit/q e libya ueniēs insulam occupauit. Cuius magnitudo in circuitu patet. dlxii. milibus passuū. Insula est ut Pomponio placet/fertilis/ & soli q̄ cæli melioris. Atq; ut foecūda/ita pene pestilens. In ea antiquissimi populorū sunt Iliēses. Vrbiū opulētissimę/ Caralis & Solci. In Sardinia nec serpēs nec lupus gignitur. In metallis argētariis plurima est/ut Solinus scribit. Nā solum illud argēto diues est. Ibi nascitur herba sardonia: quę si edatur/uescentibus neruos contrahit. Stagna pisculentissima sunt. Fontes calidi & salubres aliquot locis: q aut solidāt ossa fracta/aut molliunt. Ocularias dissipant egritudines: & coarguendis ualent furibus. Nā quisquis sacramēto raptū negat/detegit facinus cęcitate. Ibi Sardonix lapis coloris rubei primū comptus est. Sardiniam Timeus Sandaliotim appellauit ab Pōponius Solinus Cōtra fures

Plinius effigie soleæ/ ut libro tertio. Plinius refert.

S armatia prouincia est Europæ/ quæ ut li. iii. scribit Ptolemæus/ a septentrione oceano terminatur/ ab occasu parte germaniæ/ a meridie Iazigibus metanastis. Cuius insignes ciuitates. Tamyraca/ Naubarũ/ Olbia. Eam nunc pleriq; Russiam & Tartariam esse crediderunt. Gens est ut Pomponius refert/ habitu/ armisq; parthicæ ꝓxima/ uerum ut cęli asperioris/ ita ingenii. Non se urbibus tenent/ et ne statis quidem sedibus. Vt inuitauere pabula/ ut cedens & sequens hostis exigit/ ita res opesq; secum trahẽs. Semper castra habitãt/ bellatrix/ libera/ idomita/ & usq; eo ĩmanis atq; atrox/ ut foeminę etiam cum uiris bella ineant.

Est etiam Sarmatia in Asia/ ut libro quinto refert ptolemæus/ quæ a septentrione terra incognita terminatur/ ab occasu Sarmatia Europæ & tanai fluuio. Cuius ciuitates insignes sunt/ Hermonasa/ Oenanthia/ Tyramba/ Tanais & Nauaris. Caucasii montes sũt in Sarmatia asiæ/ ut libro. v. refert Ptolemęus. Portæ uero Caucasię magno errore a multis caspię dictæ/ ut Plinius auctor ẽ/ ingens naturæ opus & mõtibus interruptis repente ibi fores obditę ferratis trabibus.

Marginal notes: Plinius; Ptolemęus; Põponius; Ptolemęus; Ptolemęus; Plinius

S artę populi sunt europę/scythię cōtermini/qui ut Pomponius scribit auri argentiq; maximarum pestium ignari/uicę rerum cōmertia exercent/Atq; ob sęua hyemis admodum assiduę: demersis in humum sedibus: specus aut suffossa habitant/totum brachati corpus: & nisi qua uident etiam hora uestiti.

S atagytę populi fuerunt in scythia asię/ut libro iiii. scribit Herodotus: Herodotus

S atarchæ populi sunt in Scythia/ qui teste Solino usu auri & argenti damnato/in æternum se a publica auaritia abdicauerunt. Solinus

S atyri sunt in Aphrica/ ut Pomponius refert/in confinibus ęthiopię: Quibus præter figuram nihil moris humani. Vt autem Plinius scribit libro septimo Satyri sunt sub solanis Indorum montibus pernicissimum animal tāquam quadrupedes: tam recte currentes humana effigie: ut propter uelocitatem nisi senes aut ægri non capiantur. Hieronymus uero in uita Pauli de his ita scribit. Cum beatus Antonius ad Paulū pgeret: uidit homūculū aduncis naribus/& frōte cornuta: cui extrema corporis in caprarū pedes deficiebāt. Et cū qs nā esset/iterrogasset Antonius: respōdisse ferē. Mortalis ego sum/ Pōponius Plinius Hierōymus

unus ex accolis heremi: quos uano errore delusa gẽtilitas Faunos satyrosq; & icubos colit.

S atyrorũ insulæ sunt tres cõtra Indiã extra gãgẽ sitę/ut lib. vii. refert ptolemęus. Qui habitant caudas habere dicũt: quales satyris pingunt.

ptolemęus

S auromatæ populi sunt/ut libr. iiii. scribit Herodotus ultra paludẽ meotidẽ uersus boreã constituti/quos plinius lib. iiii. dixit esse scytharũ gentes/quas Sarmatas Romani appellauerũt. Greci uero Sauromatas. Qui nihil pręter niues rarasq; siluas habẽt: qbusq; tãta est barbaries: ut pacẽ non intelligãt. Ideo satis Augusto uisum est/eos p Lentulũ prohibere Danubio.

Herodotus

Plinius

S axones populi fuerunt germaniæ non longe a cimbris/ ut libr. ii. scribit ptolemęus/in oceani septentrionalis littoribus & paludibus inuiis constituti. Viri bellicosi/ uirtute atq; agilitate habiles. Durũ & ualidissimũ genus hominũ & pręstans cęteris piraticis. Qui cũ Carolo Magno tres & triginta annos diu uariãte uictoria bellum gessere. Tãdem apud hesam fluuium uictos dicioni suæ parere coegit.

Ptolemęus

S candinauia insula est oceani septẽtrionalis/i codano sinu posita. Eam incomptæ magnitudinis plinius lib. iiii. esse attestat. portio tantum eius nota est Hilleuionũ gente/quingẽtis inco

lente pagis. Eam alterum orbem terrarum esse crediderunt.

Scardona insula est in mari adriatico, adiacēs illyrico, ut lib.ii. refert Prolemęus. In qua ciuitates duæ. Collentū & Arba oppidū ficubus optimis abundās. Prolemęus

Sparta urbs est peloponēsi: quæ teste Eusebio, a Spartho Phoronei filio cōdita est. Ea alio nomine lacedęmō appellatur: a qua regio ipsa lacedęmonia seu spartana dicta fuit. Est aūt laconiæ ciuitas. Laconia uero regio peloponnesi. Fuit aūt ciuitas græciæ insignis & præstantissima: quæ diu cū Atheniēsibus grauia bella gessit. Atq; ita duo potētissimi græcię populi institutis Solonis & Lycurgi in bellum ruerunt. Lycurgus siquidē ut Iustinus refert lib.iii. Spartanis leges īstituit: nō inuentione earū magis q̄ exēplo clarior. Nihil.n. ulla legeī alio sanxit: cuius nō ipse primus in se documēta daret. Populum in obsequia principū: prīcipes ad iustitiā impiorū firmauit. Parsimoniā omnibus suasit. Emi singula nō pecunia: sed cōpensatione mercium iussit. Auri argētiq; usum uelut oīum scelerū materiam substulit. Fundos oīum ęqualiter diuisit. Cōuiuari omēs publice iussit. Iuuenibus nō amplius una ueste uti toto anno per

Eusebius

Iustinus

missum. Statuit uirgines sine dote nubere. Maximum honorẽ non diuitum & potentũ: sed pro gradu ætatis senum esse uoluit. Spartanis

Cicero

uirginibus/ut scribit Cicero in .ii. tusculanarũ questionũ/magis palestra/sol/puluis/labor/& militia ĩ studio est: q̃ fertilitas barbara filiorũ. Vnde & uarium habitũ ab aliis uirginibus ferre cõsueuerant: dicẽte Virgilio .i. æneі.

Virgilius

Virginis os habitũq; gerẽs/& uirginis arma Spartanæ.

Fuit autẽ lacedemon Chilonis philosophi pa

Plinius

tria/ut Plinius refert libro vii. Lampido quoq; lacedemonia una foeminarum ĩ omni euo foelix refertur: que Regis filia/Regis uxor/Regis mater fuit.

Sena insula est/ut lib. iii. Põponius scribit/in Bri

Põponius

tannico mari/ aduersa littoribus galliæ/ numinis oraculo insignis. Cuius antistites ꝑpetua uirginitate sancte numero nouem esse tradun tur. Gallicenas uocant: putãtq; ingeniis singularibus præditas: maria ac uentos cõcitare carminibus: seq; in quæ uelint animalia uertere. Sanare quæ apud alios insanabilia sunt. Scire uentura/& predicare: sed non nisi dedita nauigãtibus/& illuc tantum/ut se consulerent profectis.

S cenitæ populi sũt arabię nobiles monte cassio/ qui teste Solino tẽtoriis succedũt: nec alias do mos habẽt. Ipsa aũt tẽtoria caprarũ pilis texta sũt. Suillis carnibus ꝓrsus abstinẽt/ Nã hoc ani mal si uectũ illo fuerit/ illico moritur. Solinus

S enones populi fuerũt galliæ inter Celtas/ finiti mi Belgis/ Parisiis/ ac Carnutibus: quos Cęsar bello domuit. Sed quõdã duce Breno cũ exer citu trecẽtorũ miliũ Romã uenientes/ ipsã diri puerũt & incẽderũt. Quos Furius Camillus su bito aggressus adeo cęcidit/ ut oĩum ĩcẽdiorũ uestigia gallici sãguinis undatione deleret. Camillus

S eres siue serica regio est in asia: qua ab scythico oceano & mari caspio in oceanum eoum cur sus inflectitur. Hi ex foliis arborum uellera de pectunt/ ut Solinus refert. Hoc illud est sericũ/ quo ostentare potius corpora q̃ uestire/ primo foeminis: nũc etiam uiris persuasit libido. Vir gilius primo geor. Solinus Virgilius

Velleraq; ut foliis depectũt tenuia seres:

Populi sũt mites/ & inter se qetissimi. Reliquo rum mortaliũ coetus fugiũt: adeo ut cæterarũ gentiũ cõmertia abnuãt: depositarũq; rerũ pre tia sine interprete oculis æstimãtes/ sua tradũt/ nostra non emunt.

S eriphus ĩsula ẽ in mari ęgęo una ex cycladibus

Strabo ut libro.x.Strabo refert/in qua uulgaꝝ Dicten
piſcatoré archam adduxiſſe retibus: in qua Per
ſeus cum matre Dane poſitus tenebatur. Cum
Acriſius pater Dane utrũq; abieciſſet in mare.
In ea inſula educatũ fuiſſe Perſeũ proditur/qui
cum caput Gorgonis Seriphiis oſtẽdiſſet: uni
uerſos mutaſſe fertur in lapides/idq; in matris
ultioné factitaſſe. Quam fabulã ideo fictã eſſe
puto: ꝙ tota inſula admodum eſt lapidoſa.

S equani populi fuerũt galliæ inter celtas ãnume
rati. Hodie burgundię ducatũ incolẽtes helue
tiis/heduis/ac lingonibus finitimi.

S techades inſulæ ſũt numero quinq; in mari gal
Ptolemęus lico. ut libro. ii. refert ptolemęus: in fronte Nar
bonẽſis ꝓuinciæ. Dicunꝝ auté gręce Stechades
quaſi in ordine ſint poſitæ. Earum tres digna
ſatis amplitudine ſũt: duæ uero perexiguæ/ut
Strabo libro quarto Strabo auctor eſt.

S ycambri populi ſunt germanię. de quibus Mar
Martialis tialis in primo.
Crinibus in nodũ tortis uenere ſycãbri. Sũt
Ptolemęus .n. circa rhenũ poſiti. ut li. ii. refert ptolemęus.
q & colorare crines & Calamiſtrare Romanos
ĩpulerunt oblectatos capillorũ pulchritudine.

S ICILIA Inſula eſt Italiæ pulcherrima: a Siculo
Iuſtinus Neptuni filio dicta: quã auctore Iuſtino li. iiii.

ferũt angustis quodã faucibus italię adhęsisse direptãq; uelut a corpore maiore/impetu superioris maris. De qua Virgilius. iii. ænei. Virgilius

Hæc loca ui quondã & uasta cõuulsa ruina
Tantũ æui longinqua ualet mutare uetustas:
Dissiluisse ferũt. cũ protinus utraq; tellus
Vna foret.

Eam græci Siceliam dixere. A poetis uero Trinacria dicta fuit: ppea ꝙ triangularis describitur. Trinacria Quorũ unus qui in meridiẽ uergit/Pachynus dicit̃. Alter Pelorus/qui ad septẽtrionẽ spectat: & ab Italia mille qngẽtis paſ. distat. Tertius Lilybeus/ qui Carthaginẽ maxime spectare uidetur: & ab aphricæ littoribus CXX milibus paſ. distare ꝓdiderunt. Prętereа Sicania denominata est/ a Sicanis hispanię populis qui duce Sicano primũ in italiã uenisse dicuntur. Sicania Mox ipsi pulsi insulam occupauerunt. Hęc a principio ut supiori libr. Iustinus scribit patria Cyclopũ fuit. Iustinus Cyclopes Quibus extinctis Aeolus regnũ insulæ occupauit. Fuerunt aũt Cyclopes uiri gigantes/ qui in Sicilia iuxta Aetnã degentes unicum tantum oculum in medio frontis habebant. Vnde Virgilius. iii. ænei. Virgilius

Ignariq; uię cyclopũ allabimur oris.

Et ĩ. xi.

Exulat ętneos uidit cyclopas ulixes.

In ea sunt ciuitates illustres. Messana/ Catina/

Syracusę, Panormus, Erix, & Leontinũ: patria Gorgię philosophi & oratoris præstantissimi.

Põponius

Ibi Arethusa fons est, in quo ut Pomponius refert, uisunť iacta in Alpheũ amnẽ peloponnesi littori ifusũ. Vnde crediť subter maria terrasq; depressus huc agere alueũ. Eminet insula montibus ętna & Erice. Vulcano ętna sacer est. Erix Veneri.

Solinus

In ætnæ uertice, ut Solinus tradit, hiatus duo sunt, per quos erũpit uapor premisso prius fremitu & mugitu. Mirũ hoc est, qꝫ i illo feruẽti incẽdio mixtas ignibus niues profert. Ita inuicta in utroq; uiolentia, nec calor frigore mitigatur: nec frigus calore dissoluitur. Est & mons Nebrodes: cui damarũ copia nomen dedit. Quicqd sicilia gignit, siue soli siue hominis ingenio optimum iudicatur. Est aũt frugum fertilissima, auro abundãs. In ea primum cõmissa semina terræ. Nam Ceres ĩde magistra sationis. Hic primum inuẽta comoedia. Hinc & cauillatio inimica in scena stetit. Hinc Archimedes qui siderũ disciplinã machinatus fuiť. Hic uasti specus lestrygonũ sedes. Hic campus ętnẽsis in floribus semper & omni uernus die.

Miraculũ de sale

In ea sal Agrigentinũ: quod si igni iunxeris, soluitur. Si liquor aquę proximauerit, crepitat ueluti torreať. In ea fons est qetus & trãqllus,

ſi tibię inſonent/exultabundus ad cantũ eleua tur:& ultra margines ĩtumeſcit. Ibi fõtes duo/ alterum ſi ſterilis ſumpſerit/foecunda fiet: alterum ſi foecunda/uertitur ĩ ſterilitatem. In lacu agrigentino oleum ſupnatat. Achatem lapidẽ Sicilia edit/qui uarias præfert rerum imagines; Vnde anulus Pyrrhi Regis/ cuius gẽma Achates erat nouem muſas habebat cum ĩſignibus ſuis. Achates ſãguineis maculis irrubeſcit. Ambitus huius ĩſulę teſte Solino clauditur ſtadiorum tribus milibus. Diodorus in. vi. dixit quatuor milibus trecentis ſexaginta. Miraculũ fontiũ Anulus pyrrhi Solinus Diodorus

S icyonia inſula eſt ĩ mari ægęo ex oppoſito ad Epidaurũ urbem Argiæ regionis pelopõneſi/ quam altam eſſe & eminentẽ oſtendit Plinius. Et Iuuenalis ſatyra .iii. Hic alta ſicyone. Eſt ẽt urbs Achaię in laconia. Vnde & laconia quandoq; ſicyonia dicta fuit/oliuetis abũdãſ. Vnde Virg. ii. geor. Terit̃ ſicyonia bacca trapetis. Iuuenalis Virgilius

S yllura inſula eſt in oceano gallico/ non longe a britannia. Cuius hoĩes/ut Solinus ſcribit/nundinas ac numos refutant. Dant res & accipiũt/ mutatiõibus neceſſaria potius q̃ pretiis parãt. Deos percolunt. Scientiam futurorum pariter uiri ac foeminæ oſtentant. Solinus

S inaptodes populi fuerũt ĩ deſertis aphricæ qui

Pōponius ut Pōponius refert/inflexi lētis cruribus serpe re magis q̄ ingredi referuntur.

S inarū regio ut libr.vii. refert Ptolemęus termi
Ptolemęus natur a septētrione parte serū. Ab ortu solis ter ra incognita. Ab occasu India extra gangem. Est aūt prima terrarum uersus orientē. Vrbium quas habet clarissimæ sūt Aspitra/Tine metro polis/Cattigara. In quibus bis in anno Sol fit supra uerticem incolarum.

Plinius S ciopodæ populi sunt in aphrica/ut libr.vii. Pli nius scribit. Qui in maiore æstu humi iacentes resupini umbra se pedum protegunt. Nō lōge eos a Trogloditis abesse.

S iphnos insula est in mari ægeo: in qua ut libro
Herodotus iiii. scribit Herodotus/argentifodinę & aurifo dinæ multe erant.

S yria prouincia est asiæ/quæ ab oriēte fluuio Eu phrate. Ab occidēte nostro mari & ęgypto ter minatur. A septentrione habet Ciliciam & par tem Cappadocię. A meridie Arabiam. Cuius ī
Ptolemęus signes ciuitates/ut lib.v. refert Ptolemęus/sūt Laodicia/Hierapolis/Anthiochia/Apamia/Pal mira/Heliopolis/Ptolemaida/ Sidon/ Tyrus/ Beritus/Botris/ Tripolis/Byblus/ Seleucia/ Cę sarea/& Damascus urbs nobilissima caput Sy riæ. Vnde Damascena pruna. Montes clari.

Carmelus/ Casius/ Libanus. Fluuii illustres. Euphrates/ Crisoras/ Singas/ & pars Iordanis. Regiones i ea sũt phoenicia/ palęstina/ iudęa/ Idumea/ Comagena/ & Samaria. Syria littus maris occupat/ quondã terrarũ maxima: ut li. v. Plinius auctor est: quæ pluribus distincta ẽ noĩbus. Nãq; palęstina uocatur/ qua cõtingit arabas & Iudęa & Coele. Dein phoenice & intus Damascena. Longitudo eius inter Ciliciã & Arabiã. ccccIxx. mil. pass. Latitudo a Seleucia ad oppidum Zeugmã in Euphrate. dxxv mil. pass. In ea mons Casius. Cuius excelsa altitudo quarta uigilia orientẽ solem p tenebras aspicit: & breui corporis circũactu diẽ noctẽq; pariter ostendit. Altitudo montis p directum iiii. mil. pas. Regio est fertilissima nobilis situ/ diuitiis soli/ & aquis amoenis/ mari proxima. Vbi nobiles portus cõmertio orbis accommodati. Auri argentiq; ditissima. Ibi maxima cæli tẽperies. Nã cũ in medio orbis cõstituta sit: nec nimio algore riget: nec maximo calore torrẽt. In ea quondã ut Iustinus scribit lib. xl. ingens terremotus fuit/ quo. clxx. hominum milia & multæ urbes perierunt.

Plinius

Casius mõs

Iustinus

Scyritæ gentes sũt inter Nomadas indos/ ut Plinius refert libro. vii. quę nariũ loco foramina

Plinius

tantum habent.

Scyrus insula est ĩ mari ægeo: Homeri sepulchro ueneranda. & Lycomedis regis patria. In qua Achilles sub puellari habitu adoleuit: atq; eius regis filiã / Deidamiã grauidauit: quę ab insula ipsa Scyrias nonnunquam nominatur. de qua Ouidius in primo de arte.

Achilles

Ouidius

Scyrias ęmonio iuncta puella uiro.

Plinius

Patet lõgitudine / teste Plinio: uigĩtiquinq; mi libus passuũ / ex qua lapidẽ integrum fluctuare tradunt: eundem cominutum mergi.

Scythia ꝓuincia ẽ septẽtrionalis quã fluuius Ta nais diuidit / ita ut pars una in europa cõsistat / altera in asiã protẽdat̃. Scythia europę ad thra ciam terminat̃. In ea regio est ditis admodũ so li / ut li. ii. põponius refert / inhabitabilis tamen quia Gryphi sęuũ ferarũ genus aurum terra pe nitus egestum mire amãt / mireq; custodiũt: & sunt infesti attingẽtibus. Hominum primi Ari maspi: quibus singuli oculi esse dicunt̃. Ab eis Cendones usq; ad meotida. Ibi Boristenes / qui gentẽ sui noĩs alluit: ĩter scythię amnes amoe nissimus / defluit liquidissimus / placidior q̃ cæ teri / potariq; pulcherrimus. Alit magnos pisces qbus & optimus sapor / & nulla ossa sũt. Eam gentẽ Magog Iaphet filium magogas a se no

Boristenes fl. Scythię

minatos primũ instituisse ferunt: qui nũc Scythæ dicunt̃ ut lib. i. antiquitatis iudęorum Iosephus refert. Scythia uero in asia cõstituta elegãtissime a Iustino lib. ii. describit̃ in hunc modũ. Scythia in orienté porrecta includit̃ ab uno latere ponto / & ab altero mõtibus ripheis. A tergo Asia & Tapsi flumine. Multũ in longitudinẽ & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli. Neq; n. agrũ exercent. Nec domus illis ulla / aut tectũ / aut sedes est: armẽta & pecora semper pascentibus: & p incultas solitudines errare solitis. Vxores liberosq; secũ in plaustris uehũt. Quibus coriis hymbriũ hyemisq; causa tectis p domibus utunt̃. Iustitia gẽtis ingeniis culta nõ legibus. Nullũ scelus apud eos furto grauius. Quippe sine tecto munimẽtoq; pecora et armẽta hñtibus / qd saluũ esset / si furari liceret? Aurum et argentũ proinde aspernantur: ac reliq mortales appetũt. Lacte & melle uescũt̃ Laneus usus ac uestiũ ignotus. Et q̃q̃ cõtinuis frigoribus urãt̃: pellibus tamẽ ferinis aut murinis uestiũt̃. Hęc cõtinẽtia illis morũ quoq; iustitiã dedit nihil alienũ cõcupiscẽtibus. Quippe diuitiarũ cupido ibi ẽ / ubi & usus. Atq; utinã reliqs mortalibus simul moderatio & abstinẽtia alieni foret. Profecto nõ bellorũ tãtũ p oĩa

Iosephus

ſęcula terris omnibus cõtinuaretur: neq; plus hominũ ferrũ & arma/ q̃ naturalis fatorum cõditio raperet. Prorſus ut admirabile uideatur: hoc illis naturã dare: quod gręci lõga ſapiẽtũ doctrina/ pręceptiſq; philoſophorũ cõſequi nequeunt: cultosq; mores incultę barbariæ collatione ſuperari. Tanto plus ĩ illis proficit uitiorũ ignoratio: q̃ in his cognitio uirtutis. Scythę ab alieno imperio aut intacti/ aut inuicti mãſerunt. Darium regẽ perſarũ turpi a Scythia ſummouere fuga. Cyrũ cum omni exercitu trucidarunt. Alexãdri magni ducẽ cum copiis uniuerſis deleuerũt. Romanorũ audiuere: nõ ſẽſere arma. Gẽs & laboribus & bellis aſpera. Vires corporũ imẽſæ. Nihil parauere qđ amittere timeãt Nihil uictores præter gloriam cõcupiſcunt. Ea

Solinus quoq; ꝓuincia/ ut Solinuſ refert gignit ſmaragdũ lapidẽ: quo nil iocũdius/ nil utilius uident oculi. Smaragdo tertiã inter lapides dignitatẽ Theophraſtus dedit. Nobilia apđ Scythas flumina Mandrageus & Caſpaſus/ ut plinius re

Plinius fert libro. vi.

S ithonia regio eſt littoralis Macedoniæ uerſus Athon mõtem ~~Thermopõtum~~: in qua mons eſt Sithon q̃ maximeniuoſus. De quo Virgilius ultĩa egloga.

Virgilius

Sithoniaſq; niues hyemis ſubeamus aquoſę.

Eſt etiam in ea locus dictus canis/ ubi Hecuba in canẽ cõuerſa memoratur. De qua Ouidius.
Veterumq; diu memor illa malorum.
Tũ quoq; ſithonios ululauit meſta p agros.

S cythotauri populi ſunt ſcythiæ/ qui ut Solinus ſcribit pro hoſtiis aduenas cędere cõſueuerũt. Solinus

S oanes populi ſunt in aſia/ Caucaſi extrema obtinentes/ ut libr. xi. Strabo refert. Qui ui ac potentia præſtant. Gentibus circũuicinis dominãtur. Ducenta hominũ milia cogunt ĩ exercitũ. Veneno ad ſpicula mirifice utuntur. Strabo

S ogdiana puincia eſt aſie/ quæ ut libr. vi. refert Ptolemęus/ a ſeptentrione parte ſcythię terminatur. Ab oriẽte Sacis. A meridie & occaſu bactriana. Cuius ciuitates inſignes ſunt Oxiana/ Maruca/ Drepſa/ & Alexãdria. Quã ut Solinus refert/ Alexander Magnus tertiã cõdidit ad cõteſtandos itineris ſui terminos. Hic locus eſt/ in quo primũ a Libero patre/ poſt ab Hercule/ deinde a Semiramide/ poſtremo a Cyro aræ ſũt conſtitutæ. Quod pximũ gloriæ omnes duxerũt illo uſq; promouiſſe itineris ſui metas. Tradunt etiã Alexãdrum Macedonẽ Paracandam urbem in Sogdiana cõdidiſſe. Et Cyrã ultimũ Cyri opus/ ut lib. xi. Strabo refert. Neminẽq; aduerſus Sogdianos exercitũ duxiſſe pdidit. Ptolemęus Solinus Alexãder Iter Herculis & Alexãdri Strabo

Solinus

S olis insula est in mari indico rubens semper/ & ut Solinus refert omni animãtium generi inaccessa. Quippe quę illuc ingressos uis circũfusi aeris exanimet confestim. Ibi rara incolitur regio ob æstus intolerabiles.

Homerus

S olymi populi fuerũt iuxta lyciam/ quos Homerus scribit pugnacissimos fuisse/ & a/ Bellorophonte deuictos.

S porades insulæ sunt plures circa Cretã & in carpathio mari/ ut lib. x. Strabo refert. Et appellat eas Sporades idest dispersas. Inter quas annumerat Therã/ Anaphen/ Ilon: in qua Homerũ sepultum esse aiunt. Sicenum/ Lagusã/ & Pholegandrũ/ Astypaleã/ & alias cõplures.

S trõgile insula ẽ in mari ~~ægęo~~ siculo/ una ex eoliis sic dicta q̃a sit rotũda & globosa: qđ Strongylon græce designat. Aeoli domus. Ex cuius fumo ĩcolę pręnoscũt qui nã uẽti in triduo sunt futuri. ~~Hęc~~ ut Plinius scribit lib. iiii/. ~~uinearũ fertilis ẽ. Cuius ambitus patet. lxxv. milibus passuũ.~~

Plinius

Harpye

S trophades sunt/ ut Plinius refert libro .iiii. ĩsulę duæ in mari Ionio ante Cephaloniã insulã positę/ prius dictę Plotę/ Harpyarũ patria: quę ex Archadia per Zetũ & Calaim filios Boreę & Orithiæ pulsæ/ & ad insulas Plotas euolantes/ Strophades uocauerunt. Et sunt contra Epirũ

site, ut Pomponio placet. Harpyę autem sic de scribuntur a Virgilio. lib. iii. Pōponius Virgilius

Virginei uolucrū uultus, foedissima uētris
Proluuies, uncæq; manus, & pallida semper
Ora fame.

S ueui populi fuerunt Germaniæ, Bauaris finiti mi, plusq̄ centum pagos habentes. Gens uali da & bellicosissima germanorum omniū. Lau dem putāt esse maximam, latissime a suis fini bus agros uacare, & uastatis circū se finibus so litudines habere. Hoc proprium uirtutis existi mantes neminem prope illos audere consiste re. Inter hanc gētem sunt ciuitates & loca mul ta insignia Bauarię, quod uetus est dominiū. De his Lucanus scribit.

Fundit ab extremo flauos aquilone sueuos. Lucanus

S usiana prouincia est Asiæ, ut libro sexto refert Prolemęus. Quę a septentrione terminaẗ assy ria. Ab occasu Babyloniæ adhæret. Ab oriente habet Persidem. A meridie partē persici sinus. Cuius ciuitates insignes Tariana & Susa oppi dum nobilissimum. In quo templum Dianæ Susiæ. Prolemęus

T

t ALGE insula est in mari hyrcano/ut Pomponius refert sine cultu fertilis: omni fruge ac fructibus abūdās! sed uicini populi quæ gignunt̃ attingere nephas/ &ꝓ sacrilegio habēt: diis parata existimantes/ diisq; seruanda.

Dionysins

Tamaritæ populi sunt in asia nō longe a Caspio mari: q teste Dionysio olim Bachū ab Indorū uictoria redeūtē non solū excepunt hospitio! sed ēt solēnia illi sacra cōstituerūt/agitātes choreas circa torcularia quoad spumarent musto.

Solinus

Thanathos insula est in oceano gallico/ Britaniȩ ꝓxima/ut Solino placet/frumētariis cāpis foelix & gleba uberi. Nec tantum sibi soli!uerum etiā aliis locis salubris. Nā cum in ipsa nullus anguis uiuere possit: asportata inde terra quoquo gentiū inuecta sit/ angues illico perimit. Dicta ergo est thanathos a morte serpētū. Thanathos. n. a nostris dicit̃ mors: & ĩde athanathos immortalis.

Tapsus insula est Siciliæ proxima/uersus syracusas/pene fluctibus par. Virgilius. iii. ȩneidos. Tapsumq; iacentem.

Solinus

Taprobane grandis admodū insula est in mari indico inter ortū occasūq; solis/ ut Solinus refert. Patet ĩ longitudine stadiis septē milibus.

in latitudine quinq; milibus. Scinditur amne interfluo. Nam pars eius bestiis & elephantis repleta ē, maioribus multo q̄ quos fert India. Partē homines tenent. Margaritis scatet et gēmis oībus. Nulla in nauigando siderū obseruatio. Ibi septentriones nequaq̄ aspiciunt̄. Lucet ibi canopos sidus clarū et amplissimū. Hoīes corporū magnitudine alios ātecedūt. Ceruleis oculis, atroci uisu, terrifico sono uocis. Viuūt ultra ānos centū, et pene ultra humanā fragilitatē. In Regis electione nō nobilitas præualet: sed suffragiū uniuersorum. Populus .n. eligit spectatum moribus et inueteratę clemētiæ et iā annis grauē. Sed hoc in eo quæritur cui liberi nulli sint: idq; maxime custoditur, ne faciat hereditariū regnū. Deinde etiā si Rex maximam præferat æquitatē, nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo rectores accipit, ne ī causis capitū solus iudicet. Et si iudicatū displicuerit, ad populū prouocat̄. A quo datis iudicibus septuaginta, fertur sentētia: cui necessario acquiescitur. Si Rex ī aliquo peccato argutus sit ac reuictus, morte mulctat̄. Culturę student uniuersi: Interdū uenatibus indulgēt. Vites nesciunt. Pomis abundāt. Marinas testudines cape gaudent. Quarū tanta est magnitudo, ut supficies

Optīa regis electio

earum domū faciat. Ad gratiā poculorū oīum gēmarum adhibēt apparatū. Vrbes ī ea nō sūt: sed uici septingenti. Plinius lib. vi eadem pene scribit/ adiiciens ꝙ oppida qngenta in ea com perta sunt. Ptolemęus aūt refert libr. vii. ibi na sci berillos & iacinctos. Auro argentoq; abun dare. Cuius insignes ciuitates sunt Talacoris emporiū/ Agabida/ & Maugramū metropolis. Ante eam mille trecentas & septuagītaocto in sulas esse prodidit: quarū decem & nouē noīa posuit. Reliquas sine noīe esse testatur.

Plinius

Ptolemęus

Tapyri populi sunt in parthia/ ut libr. xi. Strabo refert/ quibus mos est/ ut ꝓprias uxores aliis ui ris nuptui cōcedāt/ cum duos tres ue filios ex eis suscepint/ ultro eas recipiūt.

Strabo

Taraconia regio maxima ē hispanię/ quæ ut Pō ponius scribit libr. ii. altero capite gallias: alte ro Beticam/ Lusitaniāq; contingēs mari latera obiicit: nostro qua meridiē/ qua septētrionem spectat oceano. Vrbium e mediterraneis claris simæ fuerūt Pallātia & Numātia: nunc est Cęsa rea Augusta. Eā regionē uersus orientē Tarra coniæ & Catelo niæ regnū appellāt. Pars septē trionalis regnum Nauariæ nūcupaт̄. In ea teste Ptolemęo lib. ii. sunt ciuitates insignes. Asturi ca/ Augusta/ Cluma/ Cęsarea augusta/ Toletū/

Pōponius

Ptolemęus

Valentia Romana colonia/ quæ mediterraneo
mari adiacent/ Carthago noua/ Tarracon/ Bar
cinon Romana colonia/ & Saguntum. Populi
celebriores Vaſcones/ Cantabri/ Celtiberi.

Thracia ꝓuincia ē europę/ cuius fines ſūt a ſeptē
trione Miſia īferior. Ab oriēte pontus. A meri
die pars macedoniæ. Regio ē/ ut Pomponius — Pōponius
ſcribit/ nec cælo lęta/ nec ſolo. Et niſi qua mari
ꝓpior ē/ infoecūda: frigida eſt: ac eorū quæ ſe
runt maligne admodū patiens. Raro uſq̄ po
miferā arborē: uitē frequentius tolerat/ ſed nec
eius qdē fructus maturat. Viris aſper atq; inde
cens corporū habitus ē. Cęterū ad ferociam &
numerū īmites ſūt. Amnes celebriores Hebrus
& Neſtos. Montes hēt Hemū/ Rhodopē & Or
belon. E qbuſ hemus ī tantū altitudinis abit/ ut — Hemuſ mōſ
Euxinum & hadriā ex ſūmo uertice oſtendat. — altiſſimus
Rhodope āt cognoīatus eſt a Rhodope Regi
na thracū/ & uſq; ī migdoniā ꝓtēdit̄. In ea ſūt
urbes celebriores Enos/ Apollonia/ Perinthos
Calipolis a C. Calicula ędificata. Nicopolis/ Ly
ſimachia & Bizātiū urbs nobilis & maritima:
quæ ut Iuſtinus refert libr. viiii. primo a Pauſa — Iuſtinus
nia Spartanorū rege cōdita/ & p. vii. annos poſ
ſeſſa fuit: deīde uariāte uictoria. nūc lacedęmo
niorū/ nūc atheniēſiū iuris habita eſt. Tandem

a Constantino impatore/ qui eam adauxit & exornauit/ Constãtinopolis uocata est. In qua præter cætera magnifica ędificia/ extat tẽplũ diuæ Sophię dicatum: Iustiniani opus toto orbe memorabile. Hæc profecto tãto splendore ac dignitate exornatur: ut totius gręciæ caput iure uocari possit. Stragyra urbs in thracia sita ẽ: Aristotelis sũmi philosophi patria.

Iosephus — Traconitidis regio pars est Iudęę/ quam ferũt inter montẽ libani & lacũ tiberiadis sitã esse. Eã gentem instituit Cis filius Aram/ ut refert Iosephus lib. i. antiquitatis iudęorum.

Ptolemęus — Tragoriũ insula ẽ ĩ mari adriatico adiacẽs dalmatiæ/ ut libro. ii. refert Ptolemęus: in qua ciuitas eiusdem nominis sita est.

Herodotus — Thasii populi sunt thraciæ ĩ insula Thaso degẽtes. Apud quos teste Herodoto aurum & alia metalla effodiuntur.

Ptolemęus — Taurica Chersonesus peneinsula ꝓuincia est Europæ/ ut lib. iii. ostẽdit Ptolemęus: cuius fines sunt isthmus/ palus meotis/ pontus/ & cimmerius bosphorus. In ea ciuitates insignes sũt Eupatoria/ & Theodosia nunc Capha. Palus ipsa

Virgilius — hyeme glaciatur/ ut Virgilius refert.

Pupibus illa prius patulis: nũc hospita plaustris

Cuius ambitus. dcc. milia pass. cõplectitur: & a

meotidis populis qui margines eius īcolūt/no men sortita est. Bosphorus āt a boū meatibus q̄ ab uno latere ī aliud cōmode tranare possūt/ bosphori nomē assūpsit. Et q̄a a chimericis po pulis incolit̄ chimericus appellatur.

T auri populi sūt septētrionales in taurica regio ne cōstituti: qui ut Pomponius scribit Iphige niæ & Orestis aduentu maxime memorati. Im manes sūt moribus/ īmanēq; famā habēt. Nam pro uictimis aduenas cędere solebāt. Qui cum Orestē Agamenonis filiū cępissent/ & īmolare uellent: qui in eā regionē uenerat ad aram Dia næ/ut liberaret̄ ab insania: a sorore Iphigenia/ quæ & ipsa in tauricam regionē uētis deporta ta Dianę tēplo præposita fuerat/liberatus etiā ab omni insania cū sorore aufugit. Pōponius

T hebaica regio est ægypti/quæ a thebis ciuitate nobilissima sic denoīata est. Fuerūt aūt plures ciuitates eiusdem noīs. Vna siquidē in ęgypto fuisse cōstat. Quam ut Diodorus refert lib. ii. Busyris rex ęgypti cōdidit/a gręcis Heliopolis idest Solis ciuitas uocata: cuius ambitus centū quadraginta stadiorum cōplectebatur. Quam magnis ædificiis/ ac speciosis deorū templis/ aliisq; ornamentis pulcherrimis exornauit/do musq; priuatas usq; ad quartā & quintā conti Thebę ciui tas ęgypti Diodorus

gnationem extruxit. Vrbē ipsam totius orbis pulcherrimam & fęlicissimam fuisse idē auctor asseruit.. Eā Plinius lib. xxxvi. totam pensilem fuisse tradit: subter quam reges educere cōsue uerāt maximos exercitus nullo prorsus ex op pidanis sentiēte. Et quod mirabile fuit/ mediā urbē amnis quidā placidis undis īterfluebat. Centum portas habuisse Pōponius auctor est. Vnde Iuuenalis ultima satyra

Plinius

Pōponius

Iuuenalis

Atq; uetus thebę centū iacet obruta portis.

Alii centū aulas: totidēq; principū domos ha buisse prodiderūt. Alia fuit ī Boetia a Cadmo Agenoris filio primū ędificata: quā Amphion muris cinxit/ aliisq; ędificiis exornauit. Fuitq; urbs clarissima duorū numinū Liberi atq; Her culis patria/ ut Plinius refert libr. iii. Eā Alexan der Macedo coepit & diruit/ ciuibus sub coro na uenditis. Alia fuit in cilicia/ ī qua Androma che uxor Hectoris orta educataq; fuit. De qua Ouidius primo tristium.

Thebę boe tiæ

Plinius

Thebę cili cię

Ouidius

Nec cruciere minus/ q̄ cū thebana cruentū
Hectora thessalico uidit ab axe trahi.

Aliā ī lucania regione italiæ fuisse tradiderūt.

Tenedos insula est in mari ęgęo īter mytilenē & hellespontū/ una ex cycladibus: quam in con spectu Troiæ fuisse maro cecinit. Ad quā olim

Tenes quidam fugiens/ q cum nouerca sua cõ cubuisset: eam cultoribus uacuã obtinuit. Vrbem de noie suo ædificauit/ & insulæ nomẽ dedit. Dicit̃ ergo a Virgilio Notissima fama ob stuprum nouercæ.

Thera insula est sub Euboia iuxta Atticam: ĩ qua Eleusis est ciuitas/ ut lib. iii. scribit Prolemęus. Vt autem Seruius refert sup primo geor. Eleusis ciuitas est Atticæ: ĩ qua regnauit Celous pater Triptolemi: ad quem cum Ceres quærens Proserpinam deueniret: docuit Triptolemum omne genus agriculturæ. Vnde Ouidius ĩ. iiii. fastorum. Ptolemęus Seruius Ceres

Iste quidẽ mortalis erit/ sed primus arabit. Ouidius
Et seret: & culta præmia tollet humo

Et ut Iustinus scribit libro. ii. In Attica regione Triptolemus usum frugum primus adiuenit. Strabo uero libro. x. Therã inter Sporades annumerat circa Cretam: quam dixit Spartanam fuisse coloniam. Iustinus Strabo

Terra leboris olim Cãpania dicta regio est Italię amęnissima/ ĩter latiũ & calabryã sita/ ĩ qua Leborini campi totius italiæ uberrimi sternũt̃ & uitiferi colles. Nunq̃ generosior oleæ liquor/ ut libr. iii. plinius refert. Eam uero uim habuit leborinæ terræ appellatio/ ut campanię nomen

Capua — in ſuum mutauerit. In ea Capua urbs uetuſta a
Capye troiano/uel a locis cãpeſtribus ſic noĩa
ta: uel ut pleriq; uoluerunt a Thuſcis condita/
uiſo falconis augurio/qui thuſca lĩgua Capys
Nola — dicitur. Eſt & Nola a tyriis condita ut Solino
Solinus — placet. Ibi quonda ciuitas Cumarũ ab Euboen
Cumę — ſibus cõſtructa. In qua olim fuit ſacellum Sibyl
Sibylla — lę: cuius librum ad Corneliũ uſq; Syllã pontifi
ces Romani conſulebãt: Nam priores duos te
Solinus — ſte Solino ipſa exuſſerat/ Tarquino Supbo par
Neapolis — tius pretium offerente q̃ poſtulabatur. Eſt &
Neapolis urbs regia & nobiliſſima/ Partheno
pe a tumulo Syrenis appellata: a Diomede in
littore mediterranei maris condita. Vt aũt Stra
Strabo — bo refert lib. v. eam primo Cumani incoluerũt.
Poſtea uero & Calcidẽſes/& ex Pithecuſis athe
niſq; uenietes. Vnde & noua ciuitas ideſt Nea
polis appellata fuit. Quę portu inſigni/magni
ficiſq; ciuiũ ædibus/ hortis/ac uiridariis/ citris
& alis fructibus refertis exornat̃. Complures
habet arces munitiſſimas! Sed imprimis caſtel
lum nouum ab Alphonſo Rege extructum.
Opus certe memorabile/& omnibus italiæ mo
numentis & ſtructuris pręferendum: in quo ex
celſę turres/muri craſſiſſimi/atq; aulę celeberri
mæ eſſe referuntur. Ornata quoq; fuit ea ciui

tas Bonifacio octauo/ & Ioanne.xxiii.ponti. Ro. Eſt etiam Puteolanum littus & oppidum ipſum/ quod aputeorum frequentia/ ut Strabo refert lib.v.puteolos appellauere. Sunt qui ab aquarum putore: Vbi et ſulphuris & ignis & aquarum calidarum plena ſũt omnia. Eſt Teanum/ Sueſſula/ Atella/ Nuceria/ Aduerſa/ & aliæ complures. Strabo Puteoli

Theſſalia regio eſt macedoniæ/ ut Põponius refert/ quę prius Emonia dicta fuit. Eademq; Pelaſgiſ & Conargos atq; Hellas. Vnde reges hellenes/ ut Plinius refert lib.iiii. Dicta eſt autem theſſalia a Theſſalo ibi regnãte. In ea teſte Solino/ de oppidiſ egregia ſũt Pithia/ Lariſſa/ Theſſalonica. Montes clari Pelion & Oſſa/ gigantũ fabula belloq; memorati. Pelion mõs eſt altiſſimus. M.ccl. paſſuũ ratione perpendiculi/ ut Plinius refert lib.ii. Olympuſq; qui tam excellẽti uertice attollitˀ: ut littere ĩ cinere ſcriptę aduſq; alteram anni cerimoniam permanere dicãtur: de quo Lucanus in tertio. Põponius Plinius Solinus Lucanus

Nubes exceſſit olympus.

Quatuor eodẽ nomine Olympos eſſe pleriq; tradiderunt: Vnuſ eſt ĩ theſſalia: de quo ſupra. Alter in ponto. Alius in bithynia. Ad cuius radices urbs eſt Pruſa ab Hannibale extructa.

Quartus in ęthiopia haud longe ab heliopoli ciuitate: qui oriēte sole usq; ad qntā diei horā flāmas emittit. Thessaliæ sunt cāpi pharsalici: in quibus ciuiliū bellorū detonuerūt procellę.

Plinius — In ea ut Plinius refert li.iiii.sūt quatuor atq; triginta mōtes: quorū nobilissimi Olympus/Pierus/Ossa.

Eusebius — In thessalia ut scribit Eusebius de tēporibus factū est diluuium sub Deucalione: et

Diluuium — incēdium sub Phaetonte annis mundi .III.M. ccccccLxx.

Treueri populi fuerūt gallię inter belgas/in confinibus germaniæ/Neruiis finitimi.

Theutoni populi sūt germaniæ: qui ut Pomponius scribit: loca incolūt prope mare aciacum.

Pōponius — Similiter & Cimbri. Acie mare/ut idem tradit: non lōge est a sinu Codano/ quod gremio littorum accipitur/ nusquam mari simile/ uerum aquis passim interfluētibus uagum atq; diffusum spargitur. Hi quondā a Sueuibus finibus pulsi sese Cimbris & Tigurinis sociarūt/ac magno impetu Romanorū fines inuaserūt: quos

C.Marius — Marius summa strage uicit/ deq; his triumphauit. Rex eorum Teutholocus uir eximię proceritatis fugatus atq; comprehēsus insigne spectaculum triumphi fuit.

Tigurini populi fuerunt germaniæ/ qui quartā

partem heluetiæ continebant.

Tile insula est oceani septétrionalis/graiis & nostris celebrata carminibus. Quæ ultima fuit ex cognitis a Romanis. Virgilius .i. geor.

Tibi seruiat ultima tile.

In ea solstitio ęstiuo nullas esse noctes Plinius tradit. Ecõtra ut Solinus refert/ brumali solstitio nullus pene dies. Vltra eã pigrũ esse accepimus & concretum mare. Plinius Solinus

Tilos ĩsula ẽ celeberrima ĩ mari ĩdico cũ oppido eiusdẽ nóis/ut Plinius refert li. vi. margaritis referta: quæ teste Solino/palmas fert: oleã creat: uineis abundat/terrasq; oẽs hoc miraculo sola uincit/ꝙ quęcũq; ĩ ea arbos nascit̃/nunq̃ caret folio: Mõs caucasus nõ longe ab illa incipit: q maximã orbis partẽ ꝑpetuis iugis penetrat: Eadem insula hẽt lanigeras arbores/ut Plinius refert lib. xii. quę cotonei mali ãplitudine ferũt cucurbitas/& maturitate ruptę ostẽdũt lanuginis pilas: ex qbus uestes pretiosæ cõficiunt̃. Plinius Solinus Plinius

Trinacria insula est/quæ & Sicilia dicit̃. Est autẽ trinacria dicta ꝙ tribus ꝓmõtoriis in mari prominet uidelicet pachino/peloro/& lilybeo. Vnde Ouidius inquarto fastorum.

Terra tribus scopulis uastũ procurrit in æquor
Trinacris a positu nomẽ adepta loci.

Et.xiii.Methamor. Intrant
Sicaniam tribus excurrit in ęquora linguis.
E qbus ĩbriferos ẽuersa pachinos ad austros
Mollibus expositus zephyris lilybeus & arctos
Aequoris expertes spectat boreãq; pelorus.
De eadẽ insula in Sicilia plura cõscripsimus.

T hyssagetæ populi fuerunt in Scythia ultra Sauromatas ex uenatione uiuẽtes. In quorũ agro flumina quatuor magna fluunt/ uidelicet Lycus/Oarus/Tanais & Syrgis.

T itanes populi fuerunt in gręcia uiribus excellẽtes: quos ab irata terra contra Deos creatos finxerunt poetæ. Et quasi ulciscendę matris terræ causa in deos armatos existere. Eos a Ioue bello superatos tradũt. Nam e cęlo iactis fulminibus interierunt.

T oliapis insula est in oceano septentrionali/ nõ longe a Tile.

T roas regio est phrygię/ quã Ptolemęus minorẽ phrygiam appellat. Adiacet hellespõto/ ut Plinius tradit lib. v. In ea Ilion fuit/ quæ & Troia ciuitas ab Homero & aliis poetis cãtatissima. quę mille qngentis passibus a portu distabat. Et ut idem Homerus scribit libro.iiii. Omniũ quę sub Sole ac stellifero cęlo sunt urbiũ/insignissima qdẽ Troia fuit. In agro troiano natã

Plinius
Homerus
Troia

ferunt octauam Sibyllam Helespontiã, de qua scripsit Heraclides. De Christo aũt ita uaticinata ẽ. De excelso cęlorũ habitaculo humiles prospexit Deus: & nascetur in diebus nouissimis de uirgine hębręa ĩ cunabulis terræ. Ciuitates Troadis celebriores Dardanũ, Simeõtis fluminis hostia, Antandrus, Smirna, Clazomene, Ephesus, Miletus, Pergamus, Tyatira, Philadelphia, Laodicia, Anthiochia, Prinensia, Tarsus. Mõtes clari Ida, & Timolus. Regiones Misia maior & minor, Lydia, Meonia, & Caria. In ea regione teste Ptolemęo li. v. apud hellespõtum est Abydos ciuitas obiacẽs Sesto, Leãdri quondã & Hero amore ꝑnobilis. Leander. n. Abydenus & Hero Sestias uehemẽter se inuicẽ amabant. Leander itaq; ad Hero noctu ire consueuerat: fretum hellesponticũ tranabat: quod Seston & Abidon ciuitates interfluit. Cũ ergo quadam nocte iuuenis oppressi tẽpestate cadauer ad puellã delatũ fuisset: illa se illico ex alta turri præcipitẽ dedit. Ex Abydo asiæ usq; in Sestum Europę Xerxes Rex ꝑsarum cum ingẽti exercitu diuisas spatio pelagoq; terras ausus est põtibus iũgere. Mirũ atq; ingẽs facinus. Ex Asia in græciã pedes transgressus: quod Lucanus refert lib. ii.

Sibylla

Ptolemęus

Leander

Lucanus

Tales fama canit/tumidũ sup æquora Xerxẽ
Cõstruxisse uias: multũ cũ pontibus ausus.
Europãq; asię: sestũq; admouit abydo
Incessitq; fretũ rapidi sup hellesponti
Nõ eurũ zephirũq; timẽs: cũ uela ratesq;
In medium deferret athon. Nam ut libro hi

Herodotus storiarum. v. Herodotus tradit/Athos mõs altissimus macedoniæ classibus persicis nauigatus fuit: & a continenti iussu Xersis mille quingentis passibus abscissus est. Cum uero a græcis duce Temistocle nauali prelio Xerxes uictus esset: parua manu fugiẽs ad Sestũ puenit. Vbi cũ solutũ pontẽ hybernis tẽpestatibus percepisset: piscatoria scapha trepidus aufugit.

Seruius Troia regio est minoris Asiæ/ut Seruius scribit sup primo ęnei. In qua ilion fuit: nõnũq̃ uero pipsa urbe Troia ponit. Ouidius. i. heroidũ.

Ouidius Troia iacet certe danais inuisa puellis.
Et in eadem epistola.
Iam seges est/ubi troia fuit. Troiæ rex fuit Priamus Laumedõtis regis filius: quẽ a Ioue originẽ traxisse pdiderũt. Nã Dardanus Iouis filius fuit ex Electra. Dardani filius fuit Ericthonius. Hic Troũ filiũ habuit: qui regionẽ quæ a Dardano dardania dicebat/Troiã a se uocauit. Troi filii fuerunt Assaracus & Ilus/qui ur

bem ipsã Ilion a se dixit. Hic genuit Laumedõ tem Priami patrẽ. Priamus aũt ut scribit Cicero in primo tusculanarũ questionũ/ habuit filios qnquaginta: quorũ decẽ & septẽ iusta uxore nati sunt. Assaracus uero illi frater Capim genuit. ex quo Anchises/ & ex illo Aeneas. Quã sane genealogiam Ouidius in quarto fastorũ pulcherrime descripsit. Cicero Ouidius

Dardanũ electra qs nescit atlãtide natum?
Scilicet electrę cõcubuisse iouẽ.
Huius ericthonius: tros ẽ generatus ab illo.
Assaracũ creat hic: assaracusq; Capim.
Proximus Anchises: cũ quo cõmune parẽtis
Nõ dedignata est nomẽ habere uenus.
Hinc satus Aeneas.

Troglodytę populi sunt æthiopiæ/ qui ut lib. v. Plinius refert specus excauãt. Hę illis domus. Victus serpẽtũ carnes: Stridorq; nõ uox: adeo sermonis cõmertio carent. Plinius

Tuscia regio ẽ italię/ a ritu offerẽdi thura sic dicta quę alio noĩe Etruria nũcupaẽ. Cuius fines macra & tyberis amnes/ centum & septuagita quatuor. M. iter se distãtes. Apeninus mõs atq; inferũ mare. Tirrhenos aũt Romani etruscos appellãt atq; tuscos/ ut Strabo refert li. v. Gręci uero a Tirrheno Atys filio Tirrhenos noĩarunt. Strabo

Atys.n.ex ꝑgnatis Herculis ex Lydia colonos hãc ĩ regionē dimisit: cũ sterilitate ac fame populũ emittere cogeref. E duobus filiis sorte iacta Lydũ quidē regni successorē tenuit. Tirrheno autē maiorem applicãs populũ foras abire iussit. Hanc ille tandē ingressus orã/ de suo uocauit noĩe tirrheniam. Et ædificãdis urbibus Tarconē præfecit/ uirũ prudētia clarũ: qui ciuitates.xii.cõdidit. Tusciȩ celebriores ciuitates. Pisȩ urbs uetusta ab his Pisanis condita/ q e peloponeso cũ Nestore aduersus ilion militarũt. Pistoria urbs inter primas olim etruriæ annumerata.

FLORENTIA Vrbs inclyta & nobilissima totius Etruriȩ nunc primaria: quȩ ante Christi aduentũ nonagesimo ãno a Syllanis militibus cõ-

Sylla

dita fuit. Nã cum Sylla militibus suis agrũ illũ inhabitandũ assignasset: ad Arni fluenta sedes posuere. Et oppido ibi extructo Fluentiam ap-

Plinius

pellauerunt. De qua Plinius lib.iii.meminisse uidetur/ cũ dixit/ Fluētinos pȩfluenti arno appositos. Eam Totila gothorũ Rex ꝑ fraudem

Carolus magnus

coepit ac diruit: quam Carolus Magnus qui a Leone pont. Max. Augustus appellatus imperatorium nomen dignitatēq; suscepit: cũ ex urbe Roma in galliã rediret/ moenibus ac portis

instauratã maiore ambitu circundedit: ac nobiles florẽtinos ꝑ uicina oppida diffusos in urbẽ reduxit. Eãq; dignissimis atq; ãplissimis priuilegiis donatã/ liberã esse uoluit: legesq; ac magistratus cõcessit. Hanc urbem oĩum italię pulcherrimã Arnus fluuius placidis interfluit undis quæ atriis ac põtibus nobilissimis/tẽplisq; deo dicatis/ac magnificis ciuiũ ędibus decoratur: Pręcipue uero magnifico & ornatissimo tẽplo diuę Reparatæ dicato: mirifico opere/ac niueis marmoribus eximie ac magnificentissime extructo: altissima atq; stupenda testudine ornato: & iuxta illud turris marmorea splẽdidissimi operis singulari pręstãtia cõstructa. In ea quoq; pręcursoris domini digitus ĩdex maxima ĩ ueneratione habet̃. In cuius honorẽ ædes præclarissima in celebriore urbis loco dicata est/ ualuis ex solido ære deductis. In quibus utriusq; testamẽti historia mirifico ope sculpta habetur. Sed & Archangelo Michaeli ara ac tẽplum pulcherrimũ extructũ est. Diuoq; Laurẽtio basilica ornatissima eximio ope ac magno impẽdio a deuotissimo Cosmo Medice cõstructa. Qui & celebre monasteriũ beati Marci euãgelistæ ordinis sancti Dominici a solo ędificauit. Aliudq; apud fesulas Canonicorũ regula

Florentia urbs pulcherrima

riũ cũ bibliothecis adeo pulcherrimis & libro
rum copia refertis: ut oẽs ſupent/ quas ſuo tem
pore habuit italia. Lanificii ac ſerici mercatura
prçcçteris illuſtrat᷑. Vitiũ & olearum foecũda/
ac fructuum omnis generis abundãs. Neq; hoc
loco cõmemoro res prçclare geſtas populi Flo
rentini/ bellũq; maximũ & memorabile qđ an
nis xii. cũ Galeacio Mediolanẽſiũ duce magna
uirtute geſſit. In quo decies cẽtena & ducẽtena
ſexagita ſex aurei numi milia p ſex tantũ men
ſes expenſa ſunt. Taceo eius urbis florentiſſi
mas opes: maximũ nobilitatis numerum: ingẽ
tes peditũ equitũq; copias: exercitus ualidiſſi
mos: res terra mariq; geſtas/ prçlia/ uictorias/ &
triũphos. Sed unũ tantũ cõmemoraſſe ſat erit.
Videlicet Piſarũ expugnationẽ/ urbis quondã
potẽtiſſimæ/ & florẽtino impio æmulæ & infe
ſtiſſimæ. In quo bello multi piſani capti ad ſpe
ctaculũ florẽtini populi. xxxxiiii. curribus per
urbẽ deuehunt᷑. Eã deniq; urbẽ terra mariq; ual
latã fame & ferro pdomitã florẽtinus populuſ
penitus ſubegit. Viris quoq; bonarũ artiũ doc
trina prçditis/ omniq; genere laudis præſtãtiſſi
mis exornat᷑. Imprimis qdẽ Dante Aldigherio
& Franciſco Petrarca/ uiris pfecto litteris & elo
quentia claris. Qui ingenii ſui egregia monu

Dantes
Franciſcus
Petrarca

menta reliquerunt. Fama quoq; est Claudianũ poetã fuisse Florẽtia oriundum. Accursius iure cõsultus præstantissimus qui ius ciuile primus elucidauit. Ioãnes Boccacius latina patriaq; facundia celebris. Nicolaus Acciaolus eques florẽtinus / & regni apulię nobilissimus gubernator. Paulus geometra insignis. Nicolaus medicus eximius / qui de omni medicina grãde reliquit opus. Tadeus phisicus celeberrimus. Pallas Stroza / clarissimus equestris ordinis Vir / philosophusq; doctissimus / ac utriusq; linguę eruditus. Angelus Acciaolus eques auratus: & Donatus eiusdẽ familiæ uiri eloquẽtissimi: qui multas historias græcas nobis latinas fecerunt. Pogius & Lapus litteris græcis ac latinis eruditissimi. Ambrosius religiosus græca & latina lingua insignis: qui Laertiũ e græco in latinũ elegantissime uertit. Mattheus Palmerius uir eloquentissimus Florentiam plurimum exornarunt. Habuit & Ioctum & Donatellum pictores celeberrimos / Ac Philippum Scolariũ rei bellicæ gloria insignem. Qui copiarum Sigismundi imperatoris dux effectus turcos & Sarmatas multis pręliis superauit. Ornata quoq; fuit Florẽtia Cosmo Medice magno & excellẽti ingenio Viro / summaque prudentia /

Accursius

Io. boccacius

Pogius

Cosmus Medices

humanitate ac probitate omniq; genere laudis insigni & prestantissimo: cui uix parē prisca tulerunt secula. Tanta fuit eius opū affluentia & munificētia/ut omnes italiæ ciues facile superauerit. Tanta uirtus & sapiētia/ut nutu & consilio eius cuncta optime regerent̄. Is ciuitatē plurimis ędificiis ac templis Deo dicatis publicis priuatisq; ædibus ultra oīum existimationem exornauit. Quare eum summo iure patrem patriæ Florentia libera dixit. Nuper uita excessit Laurentius nepos/auitæ paternęq; uirtutis imitator clarissimus/Cuius prudentia ac probitate Respublica Florentina dū uitali uesci licuit aura/optimis moribus atq; institutis foeliciter gubernata fuit. Fesulę ciuitas uetustissima arduo & munitissimo ī colle sita/duobus milibus passuum distat a Florētia/cuius nūc parua extant uestigia: raroq; habitata colono. Volaterra ciuitas uetusta/Persio satyrico ciue ornata.

Cortona urbiū Etrurię uetustissima/quā Pelasgos condidisse tradunt. Monsfaliscorū urbs corrupte dicta mōsflasconus. Vrbs uetus quę ut Leonardus Aretinus asserit a Florētinis originē habuit. Ea ciuitas ornata est tēplo beatissimæ uirgini dicato: quod frontispicium habet niueis marmoribus/mirifico ope ac magno im

Laurentius Medices

Fesulę

Volaterra

Persius

Cortona.

Mōsflascon?

Vrbs uetus.

pendio fabricatũ/oĩumq; totius italię pulcher rimũ. Habet & palatiũ magnifici operis/quod Vrbanus quĩtus pontifex Ro. extrui curauit. Ciuitas Castellana altissimis rupibus circũdata. Quam nonnulli prodiderunt fuisse Vehiẽtanam urbem/decẽnio a Romanis obsessam. ¶ Viterbium ciuitas parum uetusta/a priscis Viturũium appellata. ¶ Sutrium ciuitas uetustissima: apud quam prælium ingens Romani cum Etruscis olim gessere. ¶ Nepe ciuitas ĩ historiis Romanorum crebro inuẽta. ¶ Orta ad tyberis fluenta ciuitas uetusta. ¶ Luca Romana colonia/quæ Lutium. iii. pontificẽ Ro. atq; Alexandrũ. ii. genuit. ¶ Cornetum ciuitas aucta Tarquinię proximę olim urbis uetustę ruinis: tribus milibus a mari distans. ¶ Sarzana ciuitas ad Macræ fluminis dexteram supra Lunã posita. Cuius arx Sarzanellum appellatur. Viterbiũ. Sutrium. Nepe. Orta. Luca. Cornetũ. Sarzana. Sarzanellũ.

¶ SENA urbs Etruriæ insignis et opulentissima/ quã Brenus dux gallorũ Senonũ/ q cũ exercitu trecentorũ miliũ Romã uenit ꝓ senibus ualitudinariisq; et armẽtis cõdidit ante Christi aduentũ anno. ccclxii. Quãuis Blõdus forliuiensis scribat eã a Ioãne. xviii. Ro. pont. cõstructã fuisse. In qua superba & clarissima extant ędificia: uidelicet gymnasiũ/ & forũ pulcherrimum: SENA.

hospitaleq; toto orbe famosissimũ, pietissime gubernatũ. Imprimisq; tẽplũ beatissimę Mariæ uirgini dicatũ, miro ac splẽdidissimo opere extructum. Ampla quoq; atria tam publica q̃ priuata: porticusq;, & turres, ac nobiles fõtes ciuitatem exornant. Nõ minus eam celebrẽ faciũt uiri inter etruscos religione,, moribus, omniq; litterarũ genere prestãtes. Eius ager frumenti, uini, & olei feracissimus: ac fructuũ oĩs generis abundãs. In quo multi sũt fontes calidi & salu berrimi uariis morbis remedia prestãtes. Taceo eius populi uictorias & triumphos, ac res pace belloq; foeliciter gestas. Ex hac urbe memoria digni celebresq; fuerũt Alexãder. iii. põt. ro. & Pius. ii. uir siq̃dẽ post utrunq; Leonẽ oĩum Romanorũ põtificũ ꝓculdubio eloquẽtissimus. Bernardinus & Caterina miraculis & sãctitate illustres. Franciscus Picolomineus Ro. ecclesię Cardinalis: uir sacris litteris & prudẽtia clarus, omniq; genere laudis celebrandus.

Clusium. ¶ CLusium urbs uetustissima, ĩter capita etruriæ quondã annumerata: ĩ qua ut Plinius scribit libro. xxxvi. Porsena rex etruscorũ sedẽ posuit & labyrinthũ mirifici opis in ea extruxit sepulchri causa: simul ut & externorũ regũ uanitas quoq; ab italis superetur. Sepultus est. n. sub.

Plinius
Labyrithus mirificus

urbe Cluſio in monumento ex lapide quadra
to. Singula latera pedũ lata tricenũ/ alta q̃nqua
genũ. Inq; baſi quadrata intus labyrinthus in
extricabilis. Quo ſiq̃s ĩgreſſus fuerit ſine glo
mere lini exitũ inuenire nequeat. Supra id qua
dratũ pyramides ſtant quĩq;/ quatuor in angu
lis & in medio una. In imo latæ pedum ſeptua
genũ q̃nũ: altæ centũ q̃nquagenũ: ita faſtigia
tæ/ ut ĩ ſummo orbis æneus & petaſus unus oĩ
bus ſit ĩpoſitus. Ex quo pẽdebãt excepta cate
nis tintinabula: quæ uẽto agitata lõge ſonituſ
referebãt. Supra quẽ orbẽ quatuor pyramides
ſingulę altę pedũ centenũ. Supra quas uno ſo
lo q̃nq; pyramides: quarũ altitudinẽ eandem
fuiſſe tradũt quã totius opis: adeo ueſana de
mẽtia quæſiſſe gloriã impẽdio nulli ꝓfuturo.
ARЕtium ciuitas uetuſtiſſima/ quę uiros præ *Aretium*
ſtantiſſimos genuit. Extat nãq; diui Auguſti
epiſtola/ ꝑ quã affirmat Mecenatẽ ſuũ Aretio Mecenas
fuiſſe oriundũ. Cornelius uero Nepos Atticũ
dicit prędiũ ĩ aretino poſſediſſe: quod Cecilia
num ſit appellatũ. Eã quoq; plurimũ exorna
runt clariſſimus orator Leonardus aretinus &
Ioãnes tortelius gręciſ & latinis litteriſ eruditi
PERuſia urbs ĩclyta ac uetuſtiſſima ab Acheis *Perusia*
condita/ ut Iuſtinus refert libro. xx. Siue a Tir Iuſtinus

rhenis ex lydia profectis/ut pleriq; uoluerunt/ arduo & munitissimo i colle sita: quę turribus ac priuatis ciuium domibus/ foroq; pulcherrimo cum insigni fonte decoratur. Gymnasioq; celeberrimo/ac templis deo dicatis/ aliisq; monumentis & structuris magnificis exornatur. Viros semper habuit belli ac pacis artibus illustres. Nã Braccius de fortebracciis rerum gestarum gloria clarus. Nicolaus stella omni bellica laude dignus. Nicolaus Piccininus copiarum ducis mediolani iperator clarissimus. Iacobus eius filius exercitus Venetorum dux pręstãtissimus. Carolus oddus. Sfortia eius frater. Braccius & Carolus baliones. Carolus de Mõtono clarissimi belli ductores Perusia oriundi sunt. Cinus & Baldus clarissimi iurisconsulti. Ac ęta te nostra Ioannes petrutius & Benedictus Capra iureconsultissimi Perusiam patriam habuerunt. Ager perusinus oliuetis/croco/& uitibus foecũdus. Frugum quoq; ac pomorum diuersi generis feracissimus. Habet Trasumenum lacum iusignem optimis piscibus refertum. Tyberis quoq; fluuius nobilissimus agros perusinos interfluit.

Braccius
Ni. stella
Nicolaus piccininus

Cinus
Baldus

u ANDALIA Regio eſt europę ſeptentrionalis & pars Poloniæ/a Vandalo fluuio/ qui regionē īterfluit cognominata gens īmanis & ferociſſima.

V. aſcones populi fuerūt hiſpaniæ Tarraconenſis uerſus pyreneū montē ſiti/ut lib. ii. ſcribit Ptolemęus. Ab eis quōdā Carolus Magnus cū ex hiſpania ī galliā rediret/ ꝓpe pyrenei iuga inſignē cladem accepit. Cecidere ī ea pugna Anſelmus & Egibardus ſūmi rei bellicæ duces. Tradunt etiā Rolandū Caroli ex ſorore nepotem/ præſtātē fortitudine uirū/ poſt ingentē hoſtiū cędē eo pręlio interiiſſe. Hic eſt Rolādus q̄ ea tempeſtate corporis robore & animi magnitudine lōge cæteris præſtitiſſe ferūt. Cuius fortia facta ꝑ uniuerſū orbē clara celebrantur. Ptolemęus Mors Rolandi

V ataſtica inſula eſt ī flumine rheno/finitima Bactauis & phriſiis.

V ectis īſula ē ī oceano ſeptētrionali uerſus Tile.

V ENETia regio eſt italiæ/quæ ab amne Mintio uſq; Tiliamentum protēditur. Regio inclyta atq; pulcherrima/ frugum/uini/ & olei feraciſſima/ aquis & fluminibus illuſtris/ fructibus & piſcibus copioſa/uicis caſtellis et clariſſimis ciuitatibus inſignis. Cæterū de Venetis duplex eſt ſermo/ut libr. v. Strabo aſſerit. Nam quidā VENETia Strabo

Veneti galli · eos a Gallis eiusdem appellationis originem traxisse prodiderunt. Fuerunt autem Veneti populi inter Celtas/ littora oceani gallici incolentes: quos Cęsar nauali prẹlio superauit. Nõnulli ab Enetis qui post bellum troianum cum Antenore salutem assecuti/ cursũ huc e paphlagonia tenuere/ descendisse affirmant: Quod libro tertio Plinius attestatur. Inquit enim.

Plinius

Venetos troiana stirpe ortos auctor est Cato. Vrbium quas habet eæ maxime celebres fuerunt:

Verona. ¶VERONA urbs nobilissima a gallis cõdita/ ut libr. xx. Iustinus refert: quã Athesis fluuius illustris placidis intersecat undis. Hęc habet męnia & arces munitissimas: & ædificiis tã publicis q̃ priuatis ornata cõspicitur. Hos genuit uiros prẹstantes. Emiliũ macrũ & Catullum poetas/ & Guarinum oratorem præstãtissimũ. Pisanum pictorem celeberrimũ. Macer quoq; physicus insignis Veronã patriã habuit. Necnõ Zeno põtifex ueronẽsis/ uir sãctimonia celebris. Canis grandis scaliger/ qui annis uno & quinquaginta Veronę dominiũ tenuit: ciuitatesq; interea Cremonã/ Parmã/ Regiũ/ Vicẽtiã/ Pataviũ/ Feltrũ/ Bellũnum/ Taruisiũ in potestatẽ re

Iustinus

Catullus

Macer

Zeno

Canis grãdis

degit: Gõzagãq; familiã dicioni mãtuę eiectis passarinis imposuit. Luchinus Vermes uir bello insignis: qui Cretam ĩsulam Venetis rebellẽ ꝓpria uirtute subegit. Iacobus eius filius exercitus ducis Mediolani imperator clarissimus: Georgius Caballus rei militaris ductor præstãtissimus Verona oriundi sunt. Ioannes arcula & Gerardus physici ĩ arte medicina clarissimi: Paulus & Timotheus Canonici regulares/ex nobili familia Maphea/ precones Christi insĩgnes: uirtute ac sãctitate celebres. Isota nogarola foemina uirtute pudicitiæ illustris/ ac bonarum artium doctrina eruditissima Veronã plurimum exornarunt. Ager ueronẽsis oleis/ uitĩbus/ac fructibus diuersi generis abundat. Habet lacum Benacum/ omnium totius italię pulcherrimum. Qui optimos pisces alit. Pręcipue autem Corpiones purpurei coloris/ & optimi saporis: qui nullo alio loco inueniuntur: Eius littora citris & malis aureis referta/ amoenissĩma sunt.

Luchinus Vermes

¶ VICENTIA urbs italiæ ĩsignis & celeberrima quæ a gallis senonensibus duce Breno Romę incensoribus ante Christi aduẽtum anno. ccc. lx. condita fuit/ ut ex libro Eusebii de tempo

Vicẽtia.

Eusebius

Iustinus ribus colligere potui & Iustinus refert.lib.xx. Eam Rheronus & Bachilio ãnes diuersa regione placidissimis interfluũt undis: q post urbis moenia simul iuncti Meduaci nomẽ efficiunt: flumẽ nauigabile/urbẽ pataui pręterfluẽs & ĩ adriaticũ mare decurrẽs. Est ãt męnibus ac turribus/magnificisq; ciuiũ ædibus/ac tẽplis Deo dicatis nõ mediocriter decorata. Imprimis quidẽ prætorio magnifico/ quadratis politisq; lapidibus albis/rubrisq; singulari præstantia extructo: & iuxta illud turris altissima eximie cõstructa: quæ.cc.&.xii.pedes ĩ altũ euecta ẽ. Põte quoq; sãcti Michaelis ex lapidibus quadratis cõstructo: unico & ingẽti fornice: cuius latitudo ex ĩferiori parte cõtinet pedes octoginta duos. Est etiã aquis amęna: aerisq; salubritate iocunda. Lanificii ac serici mercatura illustris. Nec minus eã celebrẽ faciũt uiri ĩter Venetos religione/moribus/animi magnitudine/oĩq; literarũ genere pręstãtes. Ex quorũ numero plurimi equestris ordinis uiri splendidissimi/iuris cõsulti pręclarissimi/aliiq; tam bonarum artiũ doctrina/q̃ rei bellicæ gloria insignes defluxerunt.

Cecina Nam Cecina Romani exercitus imperator clarissimus Vicentiam patriam habuit.

Perendeus Perendeus quoq; longobardorũ dux. Georgius

& Robertus Thienei rei militaris ductores prę
ſtantiſſimi Vicētia oriũdi ſunt. Q. Rhenius Pa
lęmõ grãmaticus & rhetor īſignis, q Romę, ut Palęmon
Suetonius ſcribit tēpore Tiberii Cęſaris princi Suetonius
pem locũ inter grãmaticos tenuit. Nã hoīes ca
piebat tum memoria rerũ, tum facilitate ſermo
nis. Necnon poemata faciebat ex tempore: no
mēq; ſuũ ī bucolicis nõ temere poſitũ! ſed præ
ſagente Virgilio fore quãdoq; oīum poetarũ
ac poematũ iudicē. Pullex poeta q hermaphro
diti carmina elegãtiſſime ſcripſit. Simon Vicen
tinus clariſſimus legũ interpreſ, & apud iurecõ
ſultos maxime celebratus. Antonius Luſcus
poeta & orator eloquentiſſimus, qui primus
omniũ orationes Ciceronianas cõmētatus eſt.
Extãtq; eiuſdē heroica carmina Virgilianã ma
ieſtatē redolētia. Ioannes Portus iurecõſultus
pręſtãtiſſimus, q ętate ſua ciuiles leges in gym
naſio patauino principē locũ tenens publice le
git. Caietanus Thieneus philoſophus celeber Caietanus
rimus, q publico ſtipēdio philoſophiam in eo
dem gymnaſio docuit. Alexãder Neuius qui Alexãder
iuriſpõtificii in patauino ſtudio prīceps oīum
fuit. Omnibonus Leonicenus Orator clariſſi Oībonus
mus, gręcę latinæq; līguę pitiſſimuſ. Mattheuſ
Baſſarius iurecõſultus eloquētia & bonarũ ar

tium doctrina præstantissimus. Gullielmus pa iellus eques auratus/uir eloquentissimus. Ho rontius episcopus uicentinus/uir sacris litteris & prudētia clarus. Foelix quoq; & fortunatus germani fratres martyrio & sanctitate illustres uicētiā plurimū exornarūt. Maximo uicētiæ or namēto fuit Franciscus Portus eques auratus: uir pręstāti & excellēti ingenio/oīq; genere lau dis singularis/q diuitiis/munificētia/ humani tate/uirtute/ac ꝓbitate oēs eius regionis ciues facile supauit: plurimisq; ędificiis tā publicis q̄ priuatis urbē ipsā exornauit. Hospitale Sancti Marcelli expositorū receptaculū magno īpen dio & cura ipsius extructū ē: aliasq; sacras ędes et monasteria extrui curauit. Sed præcipue in pulcherrimo pago thieneo arā ac tēplū beatissi mæ uirgini dicatū: palatiumq; nobilissimū ma gnificētissime extruxit. Ager uicētinus frugū/ oleæ/croci/et optimi uini feracissimus. Copia pomorū et auiū oīs generis abundās. Pręcipue aūt lagopis/quos frācolinos uocant/q optimi saporis bonitate fasianos et ꝑdices superant. Itēq; pirrhocoracibus/quos patria lingua paro nos dixere ad magnitudinē gallorū. In eo plū bi ac ferri uenę fertilissimæ. Duris lapidibus ru bris niueisq; abūdat. Pecora et armēta passi ge

Fęlix & Fortunatus

nerat. Castellis & pagis ducētis opulētissimus Mōtibus & collibus amenis. Piceis/ abietibus/ & laricibus ad cōstruēda ędificia copiosus.

PATauiū urbs uenetię magnifica & uetustissima ab Antenore troiano cōdita/ quę ut libr. v. Strabo refert/ cūctas eius regionis urbes excellit. Nā priscis temporibus in ea censi sūt quingenti equestris ordinis uiri. Antiquis aūt ānis centū & uiginti militum milia misisse constat. Quā uero ciuitas ipsa et uirorum ꝓbitate et artium bonitate floruerit: magnitudo cum aliarum rerum maximo apparatu Romā missarū: tum uero pānorū et uestimentorum omnifaria mercatura declarat. Genuit Patauiū uiros doctrina clarissimos. T. Liuium historicum et oratorem præstantissimum. Paulum iuriscōsultū: apud uetustissimos celebratum/ Stellā/ Flaccū/ et Volusium poetas. Petrum de Apano philosophiæ et astronomiæ et magicæ artis peritissimum. Franciscus Zabarella/ et Pileus de Prata Ro. ecclesiæ cardinales Patauiū exornarunt. Patauiū. Strabo T. Liuius

TAruisiū urbs uenetiæ insignis: cuius nomen prior inter uetustos habet Plinius: Totilā qn tū gothorū regē/ et qdē præstātissimū genuit. A quo dignitatē inchoasse uidetur quam nūc habet: uidelicet/ ut tota uenetię regio Marchia Taruisium. Totila.

taruisina nűcupet. Nă idem Rex magno exer
citu cőparato totă italiă armis subegit: Vrbĕq;
Romă ingressus diripuit & incĕdit. Quidă ue
ro ꝓdiderűt urbĕ Taruisii a troianis cőditam
fuisse: quă fluuius Silis amoenis interfluit un
dis/ & in adriaticum mare decurrit. Est autĕ ci
uitas ipsa męnibus arce & aquis munitissima/
pőtibus & priuatis ciuiű ædibus/ ac tĕplis deo
dicatis ornatissima/ uariisq; mercibus insignis:
Frumĕto uino & oleo abűdăs. Piscibus & fruc
tibus copiosa. Castellis & uicis plurimis refer
ta. Quinetiă urbĕ ipsam ornatissimă reddunt
uiri religione/ ꝓbitate/ moribus/ omniq; gene
Tridĕtum — re laudis præstătissimi. Tridentum urbs a gal
lis cődita. Feltrű & Belunum ciuitates in hac
Ptolemęus — regione sitę sunt/ ut libr. iii. scribit Ptolemęus.
Huius regionis caput est urbs VENETIARű
totius orbis emporiű. Quæ ad annum salutis
Liiii. supra quadringentesimum/ ut Palmerio
placet/ ĩ intimo adriatici maris sinu cődita fuit/
Attila — quo anno Attila Rex hűnorű Aquileiă diruit.
Huius ferocissimi tyrăni reliquæ Italiæ urbes
terrore cőpulsæ huc loci cőfugerunt. Videlicet
ex Patauio/ Vicentia/ Verona/ Mantua/ Brixia/
Mediolano/ & Papia nobiles & potĕtiores qq;
ad ea loca uenientes urbĕ toto orbe clarissimă

atq; tutissimã cõdidere. Quę situ mirabilis/ di uitiisq; & omis generis mercatura cęteras ante cellit. Et quod mirabile dictu/ cũ nihil in ea generet/ quod ad humanę uitæ usũ spectet: tamę frumẽto/ uino/ & oleo/ ac fructibus oĩs generis abundat. Cuius magnitudinẽ ac tectorũ altitudinẽ/ quę auro & niueo marmore ornata sunt/ & usq; ad tertiã & quartã cõtignationẽ extructa. Nauale toto orbe pulcherrimũ & munitissimũ/ armisq; oĩs generis refertũ. Excelsas turres ac nobiles portus siquis ꝓcẽsere uelit/ nullius maritimę urbis ãplitudinẽ in toto orbe potuisse ei cõpari fatebit. Tẽpla uero deo dicata/ superbissimas ędes/ atria magnifica/ ĩprimisq; tẽplũ diuo Marco euãgelistæ dicatũ: mirifico opere/ magnoq; ĩpẽdio extructũ/ cũ ãplissimo foro/ totiusq; italię pulcherrimo/ florẽtissimas opes/ amplissimã senatus maiestatẽ/ nauiũ multitudinẽ/ tot instructas paratasq; classes/ robur militare/ res terra mariq; gestas quę tandẽ narrabit facũdia? Ita. n. late ĩperiũ suũ mari ac terris ꝓtendit/ ut præclara eius gesta nulla satis dicẽdi copia enumerare queat. Vrbẽ uenerã plurimũ exornarũt Carolus Zeno & Leonardus iustinianus litteris ornatissimi. Bernardus quoq; iustinianus equestris ordinis uir: eloquẽtia clarus/

ac iurecõſultuſ prestãtiſſimuſ Paulus religioſuſ dyalecticus & theologus iſignis. Petrus lauredanuſ rebus bello geſtiſ clariſſimuſ. Georgiuſ xii. Eugenius. iiii. Paulus. ii. pont. ro. & cõplures Ro. eccleſiæ Cardinales. Petrus emilianus epũs Vicẽtinus litteris & prudẽtia plurimũ decoratus. Frãciſcus barbarus uir preſtãti atq; excellẽti ingenio. Marcus lippomanus iurecõſultus celeberrimus/ grecis hebreis ac latinis litteris ornatiſſimus. Hermolaus barbarus patriarca aqleiẽſis phũſq; ſapiẽtiſſimus/ ac bonarũ artiũ doctrina iſignis: necnõ utriuſq; lingue præſtãtiſſimus: q multos codices grecos ſũma cũ elegãtia nobis latinos fecit. Non lõge a Venetiis olĩ fuerũt Altinates a qbus Torcellum/ Maiorbũ/ Burianũ/ Murianũ cõdite fuerũt. Aqleiẽſes Gradũ. Cõcordiẽſes Caprulas condidere. Clugiã uero a Mõteſilicẽſibus cõditã ꝑdiderũt. Prope Altinũ flumẽ Liquẽtia ex mõtibus opiterginis & portus eodẽ noie. Colonia Cõcordia. Flumen & portus Romatinum/ ut Plinius refert libro. iii.

Altinum

Plinius

Vindelicia ꝓuincia ẽ europæ/ ut lib. ii. refert Prolemeus. Eſt ãt ſita ĩter Rhetiã quã hẽt ab occaſu/ & Noricũ/ quã tenet ab oriẽte. Eã lycius amnis diſterminat a Rhetia. Enos fluuius diuidit

Ptolemeus

a Norico. A septētrione danubio terminatur. A meridie alpibus supra italiā extēsis. Eius ciuitas īsignis Augusta uindelica fuit. Sūt & Artobriga: Bocodurū, Carodunū, Medullū, ut li. ii. scribit Prolemęus. Vt āt Plinius refert lib. iii. Vindelicorum gentes quatuor. Consuanetes, Virucinates, Licares, Cattenates. Prolemęus Plinius

Volsci populi fuerūt italiæ ī latii regione cōstituti: ubi ciuitas Terracina, & Asturia oppidū, ac Antiū olim ciuitas, Circeusq; mons: ī quo Circē Oetæ colchorū regis filiā insedisse ferūt: carminū maleficiis uarias imaginū facies mētiētē.

Vmbria regio est italiæ, quæ nunc ducatus spoletanus appellat̄, ut supra de eadem regione scripsimus.

X

XANTHII populi fuerūt ī asia: q ut lib. i. scribit Herodotus cū urbē eorū Harpagus præfectus Cyri obsideret, uxores suas cū omni supellectili in arce collocātes eā igni succēderūt. Omnes deīde cōtra Harpagum irruētes bello ceciderunt. Herodotus

Xerolibya pars est libyę deserta & aqs indiga, p eā tradūt cū Liber pater Indiā peteret, exercitū ductasse.

Z Acynthos īsula ē magnifica & fertilita te pręcipua: ī qua ē oppidū eiusdē nominis/ nō longe ab Achaia/ ut Plinius refert libro. iiii. quæ nemoribus abūdat. Vnde Virgilius. iii. ęneidos.

Plinius

Virgilius

Iā medio apparet fluctu nemorosa zacynthos.

VNDE MEDITERRANEA MARIA ORIANTVR

OMnis terra quæ colitur a nobis angustata uerticibus lateribus latior: parua quędam īsula ē. ut ī libro de somnio Scipionis auctor ē Cicero: circūfusa illo mari/ quod oceanū appellamus. quatuorq; ex eo maria recipit/ ut li. i. Pōponius refert/ & Strabo in. iii. Vnum a septētrione/ quod mare caspiū uocat: Pleriq; hyrcanū nūcupant. A meridie duo/ Arabicū & Persicū/ quæ ab indico oceano effūdunt. Vnū quidē aduersū maxime Caspio/ reliquū pontico. Quartū ab occasu/ qđ hos magnitudine admodū supat/ & mare nostrū appellamus. Duodecim milia passuū in lōgitudinē/ ut Plinius refert li. iii. fauces oceani patēt. Quinq; miliū in latitudinem. Hinc intranti dextra Aphrica est/ leua europa. Inter has Asia est. Termini amnes Tanais & Nilus. Arabicus sinus. c. xv. milibus

Cicero

Pōponius

Plinius

passuum distat ab ægyptio mari, quem usq; in Nilum deducere uoluerunt ægyptii Reges, ut libro. vi. Plinius scribit: Sed territi ne aquarum multitudo oppleret omia: excelsiore tribus cubitis rubro mari comperto q̄ terra ęgypti, ab inceptis destitere. Caspius uero sinus trecentis lxxv, milibus passuum distat a põtico. In eadē sentētia de origine cuiusq; maris extat Plinius libro. vi. Solinus Strabo & Macrobius & omēs ferme Cosmographi, præter Ptolemęum, qui libro. vii. ita scribit. Asia coniungitur Aphricæ per terram incognitam, quæ indicum pelagus circumplectitur. Europę autē iungitur per dorsum, quod ĩter paludem Meotim & Sarmaticū oceanum est. Hyrcanū mare ab omni parte ambitū a terra. Haud aliter de mari ĩdico dicimus. Omne. n. cū suis sinibus arabico, persico, eoo, a tęrra ex omni parte clauditur.

Plinius

Plinius
Solinus
Macrobius
Ptolemęus

Terræ Vniuersæ mensura.

l Atitudo terræ nobis cognitę, ut Ptolemęus scribit libro. vii. cõstat gradibus octoginta: ueluti gradu uno quingenta stadia complente. Stadiis uero quadraginta milibus fere. Longitudo super arcu ęquinoctialis circu

Ptolemęus

Ambitus
Strabo
Latitudo
Lõgitudo
Plinius
Artemidorus
Eratosthenes

li nonaginta milibus stadiis. Totus autem ambitus constat stadiis centum & octoginta milibus. Vt autem Strabo refert libro.iii. Vniuersa latitudo orbis terrarum minor est stadiorũ milium triginta/ab austro in septentrionem. Longitudo autem milia septuaginta esse traditur. Hoc autẽ ab occasu in ortũ: a b extremis hispanię ad extrema Indię. Hoc ipsum tũ itineribus tum nauigationibus mensuratum est. Plinius uero libro.ii. hæc tradit de mensura terræ. Pars nostra terrarum longissime ab ortu ad occasũ patet octogintaquinq; milia sexagitaocto passuum. ut Artemidoro placet. Latitudo autem terrę a meridiano situ ad septẽtrionem/qnquaginta quatuor milia sexaginta duo. Vniuersũ autẽ hunc circuitum Erathostenes in omnium quidem litterarũ subtilitate præter cæteros solers: quem a cunctis probari uideo/ducẽtorum quinquaginta duorum milium stadiorũ prodidit.

Diuisio Climatum

t Ota autẽ habitabilis nostra diuidit̃ in septem portiones/ quę climata dicuntur. Est aũt clima tantum spatium terræ/ quãtũ dies seu horologium sensibiliter uariatur. Nec

eſt idem principium huius ſpatii quod finis. Horæ enim diei terrarum diſtantia uariantur.

Medium igitur primi climatis per Meroem Nili inſulam ſe protẽdit: ubi maxima diei ꝓlixitas eſt tredecim horarũ. Initium huius Climatis ẽ ubi diei maior ꝓlixitas ẽ duodecim horarũ & dimidię & unius quartę. Finis uero huius climatis eſt ubi maior dies continet tredecim horas & quartã unã. Cuius latitudo ẽ .ccccxl. milium paſſuum. Primũ clima

Medium ſecundi climatis per Syenem ciuitatem protenditur/quæ in principio ægypti ſita eſt. Vbi longior dies tredecim horas continet & dimidiam. Initium eius ex termino primi Climatis. Finis uero ubi lõgior dies eſt tredecim horarum & dimidię & unius quartæ. Cuius latitudo eſt.cccc.milium paſſuum. II.Clima

Medium tertii Climatis per Alexandriam ciuitatem in fine ægypti poſitam ſe extẽdit. Vbi maior dies eſt quatuordecim horarum. Initium eius eſt in fine ſecũdi. Finis uero ubi prolixior dies eſt quatuordecim horarum & unius quartę. Cuius latitudo eſt .ccc.l.milium paſſuum. III.Clima

Medium quarti Climatis ẽ ꝑ Rhodum/ Vbi maxima dies eſt quatuordecim horarum & dimidię. Initiũ eius in fine tertii. Finis uero ubi dies IIII.Clima

lõgior est quatuordecim horarum & dimidiæ & unius quartę. Cuius latitudinem. ccc. miliũ passuum esse uoluerunt.

V. Clima M edium quinti per urbem Romam. Vbi maior dies horas quindecim continet. Initium eius in fine quarti. Finis uero ubi maxima dies est quindecim horarum & unius quartę. Cuius latitudo. cclv. miliũ passuum.

VI. Clima Medium sexti per boristhenes populos Scythię. Vbi maior dies est quindecim horarum & dimidiæ. Cuius initium est in fine quinti. Finis uero ubi maxima dies est quindecim horarum & dimidię & unius quartę. Cuius latitudo. cc. xii. milia passuum complectitur.

VII. Clima M edium septimi per ripheos mõtes septẽtrionales: ubi maior dies ẽ. xvi. horarũ. Initium eius ĩ fine sexti. Finis ubi maior dies est. xvi. horarũ & unius quartæ. Cuius latitudo est. c. lxxxv. mil. pass.

O mniũ itaq; climatũ ab initio primi usq; ad ultimũ ẽ diuersitas horarũ trium & dimidię.

L ongitudo ãt climatũ appellari potest linea ducta ab oriẽte in occidentẽ æque distãs ab ęqnoctiali. Vnde lõgitudo primi maior ẽ secũdo: & sic deinceps: quod pp angustiã speræ cõtingit ut Euclides & ceteri astrologi ꝓdiderũt.

Zona frigida ĩhitabilis

Septimũ ꝑ mõtes ripheos

Sextum ꝑ borifthenes

Quintum per urbem Romam

Quartum per Rhodum

Tertium per alexandriam

Secundum per Syenem

Primum clima uadit per meroem

Zona torrida inhabitabilis

DIVISIO TERRARVM IN PARALLELOS

u Eteres græcorũ inuentione exquiſitiſſimę ſubtilitatis terrã uninerſã in ſegmẽta cæli. xii. diſtinxerũt: quę noſtri circulos: ipſi parallelos dixere: ut nihil deſit in ſpectando terrarum ſitu.

Primũ eſſe uoluerũt ꝑ inſulã meroem/ libyã interiorẽ/ æthiopiã/ & ptolemaidem ciuitatem ĩ rubro mari ad elephãtorũ uenatus conditã/ ut libro. vi. plinius refert: partẽ auſtrinã indici pelagi et taprobanem inſulam.

Plinius

Secũdũ ꝑ Syenẽ ægypti ciuitatẽ/ ꝑ getuliã/ libyã deſertã et garamãtes/ partẽ rubri et ꝑſici maris/ arabiã auſtrinã et indicum pelagus.

Tertium parallelũ habet indiæ pars uerſa ad auſtrũ et Sinarum regio. Patet uſq; arabiam et rubri maris accolas. Cõtinenẽ arachoſia/ drangiana/ gedroſi/ perſæ/ carmani/ parthiene/ aria/ Suſiana/ meſopotamia. ſeleucia cognoĩata/ babylonia/ arabia ad petraſ uſq;/ Syria/ coele/ peluſiũ ægypti/ inferiorq; ora: quæ uocaẽ alexandria/ aphricę maritima/ cyrenaica oppida: tapſus/ hadrumẽtũ/ clupea/ carthago/ utica/ utraq; hippo/ Numidia/ mauritania utraq;/ atlãticũ mare/ co

lumnæ Herculis.

Quartus circulus īcipit ab india uergēte ad occasū: uadit ꝑ medos/ partos/ persepolim/ citima persidis/ arabiā citeriorē/ iudęā/ libani montis accolas. Amplectit̃ babyloniæ partē/ idumeā/ samariā/ hierosolimā/ ascalonē/ ioppā/ cęsareā/ phoenicē/ ptolemaidā/ sidonē/ tyrū/ beritū/ botrim/ tripolim/ byblū/ āthiochiā/ laodiceā/ seleuciā: cilicię maritima/ cyprū austrinā/ cretā/ lilybeū i Sicilia: septētrionalia aphricę & numidię.

Quintus circulus ab indis imao ꝓximis orit̃. Tendit ꝑ caspias portas Medię ꝓximas: catoniam/ cappadociā/ taurum/ amanū/ issū/ cilicias portas/ solos/ tharsū/ cyprū/ pisidiā/ pāphiliā/ sydō/ lycaoniā/ liciā/ patharā/ xanthū/ caunū/ rhodū/ coum/ halicarnasū/ gnidū/ doriadū/ delū/ cycladas medias/ cithiū/ maleā/ argos/ laconiā/ elim/ olympiā/ messeliā/ pelopōnesū/ syracusas/ catinam/ siciliam mediam/ sardiniæ austrina/ carteiam/ gades.

Sexto subiacent circulo quę sunt ab altero latere imaui/ cappadocię austrina/ galathia/ mysia/ gardus/ smirna/ sypilus/ timolus mōs/ lydia/ caria/ ionia/ tralis/ colophō/ ephesus/ miletus/ samos chios/ icariū mare/ cyclades septētrionales/ athenę/ megara/ corinthus/ sycion/ achaia/ patræ/

isthmus/epirus/septētrionalia Siciliȩ/narbonē sis galliæ exortiua/hispaniȩ maritima/a carthagine noua/& inde ad occasum.

S eptimo cōtinēt ab ītroitu caspii maris/ bactria/ iberia/armenia/ mysia/phrygia/ hellespontus / troas/tenedus/abydos/scepsis/iliū/ida mōs/ cizicū/lapsacū:sinope/amisum/ heraclea ī pōto/ paphlagonia/lemnus/imbrus/Thasus/Cassandria/thessalia/macedonia/larissa/ amphipolis/ thessalonice/pella/edesus/beroea/pharsalia:caristus/ euboia/ chalcis/delphi/acarnania/ȩtholia/apolonia/brūdusiū/tarētū/thurii/locri/ rhegiū/lucani/neapolis/puteoli/ thuscū mare/corsica/baleares/hispania/media.

Octauo cōtinet urbs Roma amplectit caspias gētes/septentrionalia armeniæ/apoloniā/nicomediā/niceā/chalcedonē/bizantiū/lysimachiam/ cheronesum//melanē sinum/abderā/samothraciam/maroneam/oenum/bassicam/thraciā/medicam/peoniam/illyrios/dyrrachiū/ apuliæ extima/campaniam/etruriā/pisas/lunā/lucam/genuam/liguriā/ antipolim/massiliam/narbonē/ tarraconem/hispaniam tarraconensem/ mediā & inde per lusitaniam.

N onus circulus ab altera Caspii maris ora incipit/caditq; supra callatim/bosphorū/ boristhe

nē/ſtomos/thraciæ auerſa/triballos/illyrici reli qua/adriaticū mare/aqleiā/altinū/uenetiam/Vicentiā/patauiū/ueronā/cremonā/rauēnā/ ancona/picenū/pelignos/ſabinos/umbriā/ ariminū bononiā/placētiā mediolanū/omīaq; ab apenino tranſq; alpes/galliā aquitaniā/uiennā/ pyreneum/celtiberiam.

Decius a Tanai p meoti & ſarmatas uſq; boriſthenē p dacos germaniā/gallias/& oceani littora.

Vndecius uadit p hipboreos/iberniā & britāniā

Duodecimus p ſcythicū pelagus a ripheis iugis in thilem.

Quod mare diuerſis ī locis noīa habet diuerſa

o Ceanus q uniuerſā circuit terrā/ a uelocitate cognoīatus ē. Cū terraſ apit & intrat/ mare noſtrū dicit̃. Vbi hiſpaniam pfūdit/ ibericus noīat̃. Circa īſulas baleares quas primo offēdit/balearicus dicit̃. Deīde q narbonēſē prouinciā cōtingit/gallicus. Mox a liguria liguſticus. Deīde uſq; ī Siciliā mare thuſcū uocat̃: qđ græci tyrrhenū: itali inferū noīant. Iuxta Siciliā Siculū. Sed cōtortū uerſus Venetias/ adriaticū ſinum efficit/ Ab initio adriatici/ Ionium uocat̃ uſq; ī græciā: ubi ægęi nomē aſſumpſit. Deīde ubi aſiam ab europa ſtricto ſecernit mari/ helle

ſpõtus noīatur. Cũ dilatat̃/ ꝓpõtis uſq; Cõſtãti nopolim. Vbi rurſus ĩ thraciũ boſphorũ ſtrĩgi tur/ quouſq; dilatat̃/ euxinus nũcupat̃. Sed rur ſũ reſtringit̃/ & boſphorũ Chimericũ efficit. In de ſeq̃ meotis palus magna qdẽ & lata: ĩ quã Tanaïs fluuius decurrit. Verſus aſiã pãphilicũ/ phoeniciũ/ ægyptium/ a ꝓuinciis noīa accipit. Ab inſulis Cyprium/ carpathiũ/ creticũ. A gentĩ bus: auſoniũ/ illyricũ. Ab oppidis: corinthiũ/ argolicũ. A caſibus hoīum: icariũ ab Icaro/ myr toum/ a Myrtilo q ĩ eo ꝓiectus fuit/ Et eſt pars ęgęi maris.

Inter maria primũ & maius eſt indicũ pelagus/ ut lib. yii. auctor eſt Ptolemęus. Secundũ mare noſtrũ/ quod pleriq; mediterraneũ uocãt. Ter tiũ hyrcanũ ſeu caſpiũ. Sinuũ uero primus eſt gangeticus. Secũdus pſicus. Tertius arabicus Quartus ęthiopicus. Quĩtus põticus. Sextus ægęi pelagi. Septimus paludis meotidis. Octa uus adriaticus. Nonus propontidis.

Inter ĩſulas & peninſulas maior eſt Taprobane Secunda britannia/ quę & anglia. Tertia aurea cherſoneſus. Quarta ibernia. Quinta pelopõ neſus. Sexta Sicilia. Septima Sardinia. Octaua Corſica. Nona creta. Decima Cyprus.

Generalis Asiæ Descriptio.

a SIA est tertia pars orbis/ab Asia nympha Oceani & Tethios filia cognoīata/quę imperium circa ea loca tenuit/ quā minorē Asiā uocāt: a qua & Asia maior nomē sumpsisse uoluerunt.. Tribus hāc partibus tāgit oceanus/ qui ab oriēte eous: a meridie indicus: a septētrione scythicus appellaē. In ea primos hoīum ab oriēte accepimus Seres & Sinarū ꝓuincię incolas: quibus ut Ptolemęo placet/ bis ī āno sol fit supra uerticē eorū. Post hos sequuntur Indi & aurea chersonesus. In india sūt gāges & indus fluuii maximi totius oriētis. Indis ꝓxima ē Arachosia ꝓuīcia. Deīde paropanisade/drangiana/gedrosia/aria/carmania/persis: a Perseo ātiquo rege cognoīata. Susiana: ī qua ē Susa oppidū nobilissimū. Babylonia: ī qua Babylon ciuitas maxima. Mesopotamia ī medio Eufratis & Tigridis. Arabia īter rubrū & ꝑsicū mare/ quā in Arabiā fęlicē/petreā/ & desertā diuiserūt. Ab eufrate fluuio usq; ad mare nostrū/ est Syria ꝓuincia nobilissima/ ī qua damascus ciuitas ꝓuinciæ caput. Regiones ī ea sūt phoenicia/palęstina/iudęa/ idumęa/comagena/samaria/Israel & galilea: ī qua Nazareth ciuitas iuxta mōtē thabor

Ptolemęus

Versus austrū est ægyptus supior. Dehīc ęthio
pia asię. Ad septentrionem uero ē scythia ītra
imaū mōtē/ & scythia extra imaū: Sarmatia &
hypborei mōtes & populi. Inter pōtū & mare
caspiū est albania/iberia/colchis. Asia uero mi
nor q̄si peninsula ē inter pōtū & mare nostrū.
In qua eæ sūt regiones Pōtus/bithinia/ionia/ī
qua Miletū ciuitas caput regionis. Phrygia/in
qua oli Troia fuit ciuitas clarissima. Lycia/ ga
lathia/paphlagonia/pāphilia/cappadocia/ cili
cia. Interiora terrarū multæ uariæq; gētes habi
tant. Ad mare hyrcanū hyrcania. Inde armenia
maior & minor. Assyria ab Assur filio Sem co
gnoīata: ī qua ē Niniue ciuitas magna ab eodē
cōdita/uel a Nino Rege/ut nōnullis placet. Est
& Media a Medo filio Medeæ nomen sortita.
Parthia ꝓuincia maxima. Parthorum. n. regna
duodeuigīti sūt. ut li. vi. Plinius refert. Margia
na/ī qua Alexāder magnus primā alexādriam
cōdidit. Bactria. Sogdiana/ ī qua est ~~secūda~~ ale
xādria ab Alexādro macedone extructa. ~~Ter~~
~~tiā~~ in ægypto ædificauit. Sūt Saces siue Sacarū
regio ultima ī mediterranea regione cōstituta.

Plinius

INsulę Asię Celebriores

t Aprobane īsula admodū grādis ī mari in
dico. Crisę & Argirę in pelago indico/co

pía metallorũ foecũdę. Iabadiũ insula ín mari indico, auri & argẽti feracissima. Cernen insula cõtra sinũ psicũ: in qua teste Plinio lib. vi. sũt arbores distillantes odorẽ miræ suauitatis. Cyprus insula quõdã Veneri sacra. Et Rhodos insula pulcherrima in mari nostro positæ. Carpathos cõtra ægyptũ sita. Vnde carpathiũ mare. Plinius

Generalis Europæ Descriptio.

e Vropa ẽ tertia pars orbis: quæ nomen sortita ẽ ab Europa Agenoris phoenicũ regis filia: quæ ob nimiã formositatẽ a Ioue dilecta & cõpressa pepit Minoẽ Rhadamãthũ, & Serpedonẽ, ut nõnullis placet. Iupiter uero ĩ eius sẽpiternã memoriã tertiã orbis partẽ europã ex eius noĩe nuncupauit. Terminos hẽt ab oriẽte Tanaim & põtũ: a meridie mare nostrũ: a septẽtrione & occasu oceanũ. Gentiũ prima ẽ scythia siue sarmatia: quã fluuius Tanais diuidit a scythia asię. In ea Arimaspi: qbus singuli oculi esse dicunt̃. Ab eis Cẽdones usq; ad meotida. In ea quoq; Boristhenes fluuius amoenissimus. Regiones ĩ ea Alania, dacia, gothia. Eã nunc Russiã pleriq; esse prodiderunt. Vltra scythiam uersus arcton sunt montes & populi Riphei: quos Riphaat filius Gomer a se noĩauit, Herodotus

Iosephus ut Iosephus auctor est. Ad orã ponti ẽ Misia superior/ nũc Seruia. Misia inferior/ nũc Bosina & Bulgaria. Inde thracia. In qua est Bizãtiũ urbs regia/ nũc Cõstãtinopolis appellata/ totius grę cię caput. Infra daciã quæ nũc Vallachia dicit̃: fũt Iaziges methanastę/ nũc septẽ castra uocata. Citra danubiũ fluuiũ totius europę maximũ/ ẽ pãnonia/ nũc Vngaria. Vltra danubiũ uersus septentrionẽ est germania magna usq; ad oceanũ/ uariis populis & regiõibus disticta. In ea ẽ Vídelicia nũc ~~austria~~ bauaria. Rhetia/ nũc ~~sueuia~~ bauaria/ Noricũ nunc ~~bauaria~~ austria. In ea danubius oritur/ qui et ister/ multisq; fluminibus auget̃. Et p ora septẽ pontũ ingreditur. Germania uersus occasũ rheno terminat̃. Vltra rhenũ est gallia in quatuor discreta regiões. Belgica/ quę nũc burgũdia/ picardia et lotoringia appellat̃: ĩ q̃ et britãniã minorẽ qdã esse uoluerũt. Lugdunẽsis nũc Normãdia. Aqtania & narbonẽsis/ quæ nũc puícia seu delphinatus appellat̃. Vltima terrarum uersus occasũ est hispania: quã in tris partes maiores nostri diuiserũt. Lusitaniã nũc regnũ portugallię. Tarraconẽsẽ nũc cataloniã. Bethicã nũc regnum granatæ. At uersus oriẽtem Thracię regioni iungit̃ Macedonia: olim migdonia/ pieria/ æmathia: quæ a Macedone filio Osiridis/ q

fuit Iouis filius cognoīata ē. Ea quõdā illustris
fuit duobus regibus Philippo & Alexādro. In
ea ē thessalia a Thessalo rege dicta. Magnesia/
phocis/boetia/Attis/megaris. Sed oīum Attis
clarissima: quę & achaia dicit̄/ a nostris gręcia
appellata. In quo olim fuerũt Athenæ philoso
phorũ mater/& mõs Parnasus musis consecra
tus. Gręcię iungit̄ peloponesus/isthmo tãtum
ab eo discreta/quã nũc Moreã uocãt/ a Pelope
Tãtali regis phrygũ filio denoīata. In ea corin
thus & lacedęmõ ciuitates clarissimæ. Macedo
niæ cõnectit̄ Epirus/a Pirrho Achillis filio sic
denoīata: Eã nũc albaniã uocãt/in q̃ ē molossa
regio & chaonia ab Heleno Hectoris fratre no
mẽ sortita: q ob amorẽ Chaonis fratris sui cha
oniã noīauit. Epiro cõtermina ē Dalmatia siue
illyriũ: cuius fines latissimi sũt. In ea ē Liburnia
regio. Epidaurus ciuitas totius regiõis ditissi
ma nũc Ragusium appellãt. Seq̄tur deinde Ita
lia ꝓuincia totius orbis celeberrima/ab Italo re
ge cognoīata: ĩ q̃ ē urbs Roma oīum aliarũ re
gionũ caput. Italia ĩ sex & decẽ regiões sine in
sulis est diuisa

Insulę Europæ Celebriores

s ICILIA insula italię a Siculo Neptuni fi
lio dicta: in qua mons ætna Vulcano sacer

ut poetæ loquunť. Ea quondā Cyclopū patria fuit: q fuerūt uiri gigātes: unicū tantū oculū in medio frōtis habētes. Sardinia īsula italiæ īter aphricū & tyrrhenū pelagus sita: a Sardo Herculis filio nomē sortita: ī qua nec serpēs nec lupus gigniť. Corsica īsula in mari ligustico uini optimi feracissima. Aeoliȩ siue uulcaniȩ insulȩ iuxta Siciliā. Diomedea insula contra apuliā a Diomede cognoīata. Cyclades insulȩ in mari ægęo numero. LIII. circa Delū in orbē fixȩ: Vnde & nomē traxere. Creta īsula cōtra hellespōtum/ cērū olim urbibus nobilissima. Sporades insulæ sūt plures circa Cretā & in carpathio mari. Euboia īsula haud lōge ab achaia: a qua mare euboicum/ nūc Nigroponte appellata. Strophades insulæ duæ cōtra Epirū sitæ/ quondam harpyarū patria. Corcyra ī mari Ionio nūc Corfu. Stechades īsulȩ quīq; ī fronte narbonensis ꝓuinciæ. Baleares insulæ duæ ī mari hiberico nunc Maiorica & Minorica. Ibernia insula in oceano septentrionali cōtra hiberiā sita/ ī qua nullus anguis. Britannia insula permaxima/ nunc Anglia dicitur in oceano gallico. Hemodes insulæ septem in oceano germanico. Ebudes insulæ qnq;. Orchades trigita. Tile ultima a Romanis cognita ī oceano septētrionali.

Generalis Aphricę descriptio.

a Phrica quasi aprica, idest gaudens sole, quę frigore caret, ab Apher uno ex posteris Abraę dicta ē, ut Iosephus refert li.i. ātiqta tū Iudęorū, quā teste plinio lib.v. gręci Libyā dixere. Fuit āt Libya filia Epaphi ęgyptii Iouis filii, quæ cū in Neptūni cōcubitū uenisset, Busiridē peperit, & ī ea parte aphricæ regnū tenuit, quæ ex suo nomine Libya dicta ē. Aphrica ab oriēte nilo terminat̃, reliquis partibus mari cingit̃, a septētrione libyco, a meridie ęthiopico, ab occidente atlantico, Et est duplex, maior & minor. Prima aphricę ꝓuincia uersus exortum est ægyptus inferior, deinde Marmarica, cui Libya est cōtermina. Tum Cirenaica quæ & pentapolis a qnq; ciuitatibus. s. Beronice, Arsinoe Ptolomaide, Apollonia, Cirene. Seqt̃ Aphrica minor, in qua olim Carthago fuit a Didone constructa. Dehinc Numidia, Massinissæ clara nomine, in qua & Iugurta regnauit. Inde Mauritania cęsariensis, a ciuitate Cęsarea dicta, in q̃ regnū tenuit Antheus gigas ab hercule uictus. Postremo Mauritania tigitana a ciuitate Tingi nūcupata: in qua ē mons atlas ab Atlante rege aphricæ sic noīatus, a quo astrologia primum

Iosephus
Plinius

cōperta fuit. Versus meridiem est ęthiopia/ in qua ē urbs Saba a regina eiusdē nominis dicta. Sub ęthiopia ē ęgyptus thebais/a ciuitate Thebę nūcupatus. Est Libya interior. Sunt Getuli/ Angilę/ Trogloditę/ Garamātes/ Atlātes. Intra Egipanes/ Blemii/ Satyri & Gamphasantes.

Insulę Aphricę celebriores.

Pharos ī mari nostro cōtra nili ostia. Menix īsula clarissima ex aduerso minoris aphricę ī qua sunt duo oppida/ Meningen & Thoiar. Cercina cum oppido eiusdē nominis/ quæ ī lōgitudine patet. xxv. milia passuū cōtra Carthaginē sita. Gorgades insulæ in oceano atlātico. Fortunatę insulæ numero. v. ī oceano meridionali. Hesperides īsulę in oceano ęthiopico/ in quibus tradūt fuisse arbores aurea mala tenentes/ quæ hercules abstulit/ Retulit argolico fulgentia poma tyranno.

FINIS

IMPRESSIT
Florentię Antonius Miscominus
Anno Salutis. M. CCCCLXXXXIII.
Nonis Iuniis.

Vrbes celebriores quæ in hoc libro continentur.

Abydos uide in Troade
Abedos in ægypto
Adria in aprutio
Adria in emilia
Albania in albania ꝓuícia
Alba in latio
Alexandria in ægypto
Alexandria in lombardia
Alexandria in Sogdiana
Alexandria in margiana
Albinga in liguria
Aletium in ſalentinis
Ameria í ducatu ſpoletão
Amicla in laconia
Amiternum in aprutio
Anania in latio
Ancona in piceno
Anthiochia in ſyria
Antãdros í antãdro
Apollonia in cyrene
Apollonia in thracia
Aquila in aprutio
Aquinum in aprutio
Aquileia íforoiulio
Argiripa in apulia
Argos in pelopõneſo
Argos in hellade
Arba in ſcardona
Ariminum in emilia
Ardea in latio
Aretium in thuſcia
Aria in aria prouincia
Arpinum in aprutio
Aſchalon in palęſtina
Aſculum in piceno
Aſſiſia in ducatu ſpoletano
Athenæ in græcia
Athina in aprutio
Auenio in gallia
Auguſta in nauaria
Auguſta prętoria í lõbardia

Babylon in babylonia
Bactra í bactra prouincia
Barcinon in Tarraconia
Barbite in perſide
Bauſta in ſalentinis
Beneuentum in aprutio
Bergomum í lombardia
Bilbilis in luſitania

Bizantium in thracia
Brigantium in Rhetia
Brixia ĩ lombardia
Bononia in emilia
Burdigala in aquitania
Brundusium ĩ calabrya

Caieta in latio
Calcedon in ponto
Calcis in euboia
Calenum in latio
Clazomena in ionia
Camerinum in piceno
Canopus in canopo
Capua in campania
Carystos in euboia
Carthago in aphrica
Carthago ĩ Tarraconia
Carmania ĩ carmania
Celone in argia
Cesena in emilia
Catina in Sicilia
Cęsarea augusta ĩ tarracõia
Cęsarea stratonis ĩ iudęa
Cæsarea in syria
Comum in lõbardia
Corduba in bethys
Corfinium in aprutio
Corinthus ĩ pelopõneso
Cornetum in thuscia
Cortona in thuscia
Corytius in cilicia
Cremona in lombardia
Croton ĩ magna græcia
Cyrene ĩ cyrene ꝓuincia
Cithera in cypro
Ciuitas austrię ĩ foroiulio
Ciuitas castellana ĩ thuscia
Cirtha in Numidia
Cumæ in campania
Clusum in thuscia
Cosentia in brutiis
Cattigara ĩ sinarũ regione

Damascus in syria
Dardanũ in troade
Debris in garamantes
Delphi in phocide
Delphi in aonia
Dyrrachiũ in epiro

Eleusis in græcia
Eleusis in thera
Engada in esseni

Enos inthracia
Ephesus in ionia
Ephesus in troade
Epidaurus ĩ pelopõneso
Epidaurus in Argia
Epidaurus in epidauro
Epidãnus in Epiro
Erix in Sicilia no
Eugubiũ ĩ ducatu spoleta

F erraria in emilia
Firmum in piceno
Forumliuii in emilia
Fauentia in Emilia
Florentia in Thuscia no
Fulgineũ ĩ ducatu spoleta

Gaza in palęstina
Genua in liguria
Gomorum in pentapoli
Gnosus in Creta

H alicarnasus in caria
Heliopolis in Cilicia
Hierosolima in iudęa
Hierapolis in syria
Hispalis in bethys

Hippo regius in aphrica

I adera in dalmatia
Ilion in Troade
Iola in Numidia
Iope in palęstina
Idume in idumęa
Interãnia ĩ ducatu spoletão
Iustinopolis in istria

Lacedęmon in laconia
Laodicia in syria
Larissa in Thessalia
Leucas in Acarnania
Locrus in magna græcia
Londra in britannia
Luca in thuscia
Lugdunum in aquitania

M agnesia ĩ magnesia regione
Mantua in lombardia
Marasium in persis
Marathon in hellade
Massilia in massilii
Mediolanum ĩ lombardia
Memphis in ægypto
Messana in Sicilia

Metapōtū ī magna gręcia
Micenæ in argia
Miletum in ionia
Mitylenes in lesbos
Mōsfaliscorū in thuscia
Mutina in lōbardia

Narnia ī ducatu spoletāo
Naulum ī liguria
Neapolis in terra leboris
Nepe in thuscia
Nola in terra leboris
Nouaria ī lombardia
Nouū comū in insubres
Nuceria ī ducatu spoletāo
Numātia in tarraconia
Nursia ī ducatu spoletāo
Nicomedia in ponto
Nicea in ponto

Oebalia in oebalia
Olispon in hispania
Orta in thuscia
Ortona in aprutio

Palmira in syria
Pallantia in tarraconia
Pallene ī pallene regione
Pandosia in brutiis
Pāpilonia in nauaria
Panormus in Sicilia
Parma in lombardia
Parisius in gallia
Praga in bohemia
Placētia in lombardia
Paphos in Cypro
Patauium in uenetia
Patrę in pelopōneso
Patera in lycia
Papia in lombardia
Pella in Macedonia
Pergamus in Troade
Perusia in thuscia
Preneste in latio
Pestum in lucania
Philestin in palęstina
Philadelphia in troade
Pithia ī thessalia & ī phitia
Pisæ in tuscia
Pistoria in thuscia
Pythacusæ in pythacusa
Pisaurum in piceno
Prienis in ionia
Priuernum in latio

Pola in Iſtria
Põpeiopolis ĩ Paphlagonia
Puteoli in Terra leboris

Raguſium in Dalmatia
Rauenna in Emilia
Reate ĩ Ducatu ſpoletão
Regium in Lombardia
Rhegium in Brutiis
Roma in Latio
Rhodus in Rhodo
Rutenum in Gallia

Sabini in Sabinis
Saguntum ĩ Tarraconia
Salamis in Cypro
Samaria in Iudęa
Sarzana in Tuſcia
Saſſina in Emilia
Sauona in Liguria
Sparta in ſparta
Sebaſta in ſamaria
Sena in tuſcia
Senagallica in Piceno
Setia in Latio
Sibaris in Colchos
Sicyonia ĩ ſicyonia ĩſula
Sydon in phoenicia
Syene in ægypto
Syracuſæ in ſicilia
Sodomum in pentapoli
Sulmo in Aprutio
Spoletũ ĩ ducatu ſpoletano
Suſa in ſuſiana
Sutrium in tuſcia

Tarracon in tarraconia
Tarentum in calabrya
Tharſus in cilicia
Taruiſium in Venetia
Taurinum in lombardia
Thebæ ĩ ęgypto & ĩ thebaica
Thebę ĩ boetia & ĩ thebaica
Teanũ in latio
Theleſia in Aprutio
Theodoſia in taurica
Tergeſtum in foroiulio
Terracina in latio
Theſſalonica in theſſalia
Theſiphon ĩ babylonia
Tibur in latio
Tyatira in troade
Tirynthia in pelopõneſo
Tyros in phoenicia

Tifernũ ĩ ducatu ſpoletano
Toletum in Tarraconia
Troia in Troade
Thuſculum in latio
Tudertũ ĩ ducatu ſpoletano

Valentia in Tarraconia
Venetię in uenetia
Verona in uenetia
Vicentia in uenetia
Vienna in gallia
Vintimilium in liguria
Volaterra in thuſcia
Vtica in aphrica
Vtinum inforoiulio
Vrbinum in piceno
Vrbs uetus in thuſcia
Viterbium in thuſcia
Vercellæ in lombardia

Hain 10101 R.

6. IV. XII